



Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





*Kronprinsessan
vid Riksdagens högtidliga
öppnande.*

UNDERVERKENS TID TYCKS INTE vara alldeles förbi. Det landet Ecuador där man lär njuta av en beständig sommar ha vi visserligen inte kommit i jämbredd med, men att vintern blivit avskriven är stort nog och skulle vara ännu mer glädjande ifall bara den här våren i vars sol-sken vi vandrat en tid vore något att lita på.

Men pålitligt är numera ingenting, allra-minst lyckan. Hur nyckfullt den kan förfara med människoödena fick man för en tid sedan exempel på i ett modemagasin vid rue de la Paix i Paris, där en elegant dam kom in och tillhandlade sig några dräkter till ett ansenligt pris.

»Vart få vi skicka dem?» frågade biträdet.

»Till madame Krassin, ryska sovjetlegationen», blev svaret.

Försäljerskans förbindliga min stelnade ögonblickligen till.

»Jag är prinsessan Olga», svarade hon på ryska, »jag beklagar att ha haft med er att göra. Var god och vänd er till någon av mina kamrater.»

Den avvisade ministerfrun skyndade att klaga för affärens ägare, som naturligtvis livligt beklagade det obehagliga sammanträffandet men på samma gång förklarade sig förhindrad att utöva någon bestraffning. Och därmed fick hon låta sig nöja.

Sådana sammanstötningar behöver lyckligtvis inte fru Kilbom befara i vår huvudstad. Här äro vi ju så fredliga av oss, de enda riktigt lömska på kungligheten äro Ture Nerman och professor Hallendorff, han som vill avsätta Karl XV. Inte alla äro så hängivna kungligheten som gamla bagare Lindfelt i tiden. När helst han på vandring nattetid ifrån någon trevlig fest på Norr vandrade till sitt hem uppe på Söder och över Norrbro nalkades slotets ärevärdiga murar stannade han, bugade sig vördnadsfullt mot kungaborgen och sade: sov gott, Ers Majestät!

Så påstår åtminstone Norlander att det gått till. Är historien osann får jag skylla på honom som är van att klara sig ur brydsamma situationer. Häromdagen stod han på plattformen till en spårvagn. Just som han kommit upp märkte han att han glömt pengarna hemma. Inte ett öre hade han på sig. I detsamma nickade en närstående passagerare åt honom. Norlander nickade igen, fastän han inte kunde komma ihåg var, när och hur han blivit bekant med den brodern.

»Hur står det till?» frågade passageraren.

»Jo tack», svarade Norlander. »25 öre!» tillade han och sträckte fram hand.

»25 öre, vad är meningen med det?»

»Jo jag är »stadsbud» och var och en som frågar ett sådant hur han mår måste betala 25 öre», förklarade Norlander. Och den andra måste ut med slanten, fastän

han undrade om det var så helt med den där stadsbudskassan.

Det kan jag emellertid intyga som själv är stadsbud och villig att åtaga mig alla uppdrag av inte alltför omöjligt slag. Ring bara på till stadsbudet nr. 12. Man behöver inte befara att avgiften hamnar i spårvagnsbössan, det blir en ganska vacker summa som varje jul delas ut åt de mindre lyckligt lottade i samhället.

Till dem räknar sig kanske det hembiträde som av sitt husbondfolk blev ålagd att betala en hel kaffeservis under motivering att hon visserligen bara mästrat gräddkannan men därmed var hela servisen spolierad. Ty vilken fru som är mån om sitt anseende bjuder väninnorna på en kaffebricka där kannan är genuin ostindisk men gräddsniplan äkta söderamerikansk? Tvistefrågan är delikat och jag tillråder hembiträdet ifråga att härnäst inte spräcka salongsspeglarna, ty då får hon kanske köpa ett helt nytt möblemang.

Kristina Nilssons fina möbler äro numera skingrade åt flera håll. En del av hennes tillhörigheter ha hamnat på Nationalmu-

seum där isynnerhet tavlorna äro sevärda. Samlingen är som mången primadonnas juvelskrin. äkta pärlor jämsides med ädelstenar av mera omtvistad kvalitet. Apropå grevinnan Miranda ser jag att hennes sommarställe Wik nära Växiö skall säljas. Det är ingen vidare betydande egendom, en enkel tvåvåningsvilla i vanlig sommarnöjesstil men den ligger vackert vid en av de många leende småländska sjöarna och var en rätt kär tillflyktsort för sångerskan när hon emellanåt gästade Sverige. Möbleringen bestod av en brokig samling, gammalt och nytt, möbler i Louis XV som sågo ut att köpts i något parisiskt möbelmagasin och omväxlande med grannlåten kunde man träffa på rörande små bevis för att under allt det utländska bladguldet fanns även spår av minnesgodhet för forna dagar, exempelvis några enkla möbler från fädernehemmet.

Men det gamla glöms annars så lätt. Desto angenämare när man möter en trofast själ såsom fältskärsmästare Ekengren i Stockholm som ännu i sina annonser anger att han utövar sin syssla nära Lagårdslandstorg. För honom existerar inte det påklustrade namnet Östermalm, utan det heter Lagårdslandet som i August Blanchés dagar.

Från den gamla tiden men med allt annat än gammalt sinne berättar Nils Persone i sin nyligen utgivna teaterbok, bland vars många kulturhistoriska smådrag kan anföras att koleraåret 1834 vart upphövet till två nyheter. Då lärde man sig nämligen att dricka toddy som motgift mot smittan och då öppnades vid Stora Nygatan den första cigarrboden i Stockholm. Där stod folk i kö för att tillhandla sig rökverket som skulle skydda en mot kolera, speciellt cigarrer, utländska förstas, ty svenska funnos inte ännu.

Snart har ett sekel förflutit sedan den tiden men att döma av cigarrbodarnas antal tycks kolerasträcken sitta i ännu.

Intet ont som ej har något gott med sig alltså. Även de dystraste situationer kunna ha en ljusglimt i sig. Man påminner sig exempelvis den gången när Sundsvall brann och en beskäftig myndighet uppvaktade majestätet i Stockholm med ett telegram som kanske inte var ämnat så illa som det lät:

Sundsvall härjas av brand. Landshövdingen nyss anländ. En förskräcklig syn.

Gamle kung Oscar lär trots situationens dysterhet inte kunnat underlåta att dra på mund när han läste rapporten.

Ett konstnårsbröllop.



Ett ståtligt bröllop firades i Jakobs kyrka i Stockholm den 14 dennes, då författaren och konstnären Ewert Taube sammanvigdes med konstnärinnan fröken Astri Bergman, dotter till konstgjutaren Herm. Bergman och hans maka, Stockholm.

Celestini

Lyd ett gott råd: Putsa aldrig skorna med annat än

AHLGRENS

Nobless

ROMANEN FRÅN FINSKA KRIGET

IDUNS NYA FÖLJETONG AV DOKTOR ALMA SÖDERHJELM.



Överst t. v.: D:r Alma Söderhjelm. — Under: Finska kvinnor som flytt undan ryssarna. — Överst t. h.: Hamnen i Helsingfors. — Under: Röda gardister äntra en svensk ångare.



DA DEN NU PAGAENDE FÖLJETONGEN OM ETT PAR nummer slutar, börjar i nr. 6 den förut bebådade romanen »Unga träd» av doktor Alma Söderhjelm. Det ligger ingen överdrift i påståendet att härmed skänkes läsekretsen ett skönlitterärt verk som hör till de allra mest betydande inom vår nutida litteratur. Finlands kamp för sin frihet och självständighet gentemot den hatets armé som hotade att trampa det under sina hälar bildar bakgrunden i denna med lidelsefull kraft givna skildring av Finlands befrielsekrig. För svenska läsare är denna tid minnesrik nog då många av våra egna voro med och stredo i finska leden och även offrade sitt liv för Finlands sak.

För Alma Söderhjelm är denna tid fylld av dramatiska minnen ty hon stod under dessa år själv i händelsernas centrum, visserligen icke vid fronten, men i Helsingfors, därifrån trådarna utgingo, där organisationen av befrielsearbetet sköttes och dit dess huvudpersoner samlades. En mångfald av gripande och rörande händelser har hon bevittnat och dem återger hon här med en åskådlighet som gör att läsaren själv tycker sig vara mitt inne i den sjudande virveln av upplevelser och ser levande framför sig alla dessa personligheter, ett skiftande galleri av kvinnor och män, tecknade med ett mästerskap som för alltid präglade dem i ens minne. Det finns scener av storslagen verkan



Interiör från en kasern med ryska fångar.



Trupparad på Senatstorget i Helsingfors.

och vi taga säkert ej fel då vi spå att »Unga träd» skall läsas med samma entusiasm varmed den är skriven. Att ämnet eldat författarinnan så att hon här åstadkommit sin hittills bästa bok är otvetydigt.

Den kärlekshistoria vars röda tråd löper genom handlingen är icke av det slag som en omtänksam författare lägger in i en roman för att göra den begärlig för damerna. Även här har man känslan av att teckningen är gjord efter levande modell och att de utomordentliga förhållanden varunder denna kärlek utvecklar sig också måste ge denna det förlopp varom romanen berättar.

Vi återge här några bilder från Finland, en del därav från befrielsekriget 1918.

OBS! Till lösnummerköpare!

Med detta nummer följer en postanvisning för februari—mars, inberäknat IDUNS VÄRNUMMER i flerfärgstryck. Pris kr. 2: 85 att insändas direkt till IDUNS Expedition, Stockholm.

EN ANDENS STORMAN DÖD

DEM HAR EJ ERFARIT, ATT LIVET synes kort vid vissa tillfällen; vid andra åter förefaller det långt, när det är som längst. Allt beror på måtten, med vilka vi mäta, och det historiska perspektivets djup och vidd. Det är i spänningen mellan båda dessa betraktelsesätt som livet självt lever och kan levas.

När den gamle Lundabiskopen — Eskils och Absalons efterträdare — Gottfrid Billing i onsdags förra veckan (den 14 jan.) lade sitt huvud till ro, måste för honom tiden sedan de verksamhetsfyllda åren vid Lunds universitet och den lika energimätade gärningen i Västerås ha tett sig som en dröm, likaså riksdagsarbetet, som han definitivt lämnade 1912. Och ändå har det unga släkte, som nu står redo att upp- taga dagens gärning, endast knappa personliga minnen av denna kraftfulla insats i vårt kyrkliga och politiska liv.

Men de som stått länge vid själva arbetshården i samhället, där de stora tankarna tänkas och viljans stål härddas till starka verktyg för anden, ha ej kunnat undgå att i biskop Billing möta föregångsmannen med osedvanlig kraft och nitälskan. Där de mött honom i livet, där ha de funnit en orädd, självständig man med flammande eld i blicken och med oförtruten strävan mot höga, klart fattade livsmål. Det fanns hos honom detta veta att handla, som kommer alla efterliggare och misströtare på skam.

Med lika överlägsen kraft deltog han i och ledde vissa rådslag, när det var fråga om hela folkets ärenden, som när det gällde kyrkomegenheten i de stift han efter varandra hade om händer.

En fosterländsk man var han. Oförglömliga äro de ord han yttrade i Adolf Fredriks kyrka, när Roskildefreden firades. Det



Biskop Gottfrid Billing.

Vid biskop Billings död har komminister Bengt Aurelius tecknat följande vackra minnesord om vår kyrkas "grand old man".

var i anslutning till bibelspråket: »Må åldern tala och årens mängd förkunna vishet.» Vi därnere, yttrade han, vilja ej åt andra lämna något företräde i svenskhet. Och han fortsatte: »Vilken välsignelse och vilken styrka vore det inte, om ett liknande enhetsverk kunde ut-

föras också nu på de områden där split härskar!»

Själva av gammal Skåne-stam från den danska tiden (då Skåne blev svenskt var biskopens stamfar i 7:de led Johannes Johannis kyrkoherde i Billinge) styrde B. sitt Lundastift med patriarkalisk myndighet, men uppträdde också med den sprudlande humor och gemyt, som i hög grad utmärkte honom. Någon gång kunde hans härskarnatur eller ock andras oförmåga att förstå honom fjärma honom från vissa element i den akademiska världen, men med åren blev uppskattningen av hans överlägsna personlighet alltmera odelad. När han vid Lundadomens 800-års jubileum 1923 vid sin konungs sida inträdde i katedralen var det som Sydsveriges »Store gamle».

Under den imponerande prelatensiska ytan fanns hos den gamle biskopen mycken varm känslighet, enkla levnadsvanor och kärlek ej minst till det unga släktet. Allbekant är hans utomordentliga förmåga att vid visitationerna fånga barnens uppmärksamhet. Och tankvärda för både unga och gamla äro de ord, han på sin 75-årsdag riktade till ungdomen som »en gammal mans råd»: — —

»Misstro ej människor, utan tro dem om gott. Ingen blir mindre bedragen i livet än den godtrogne, ingen blir det mer än den misstänksamme.

Hav icke bekymmer för framtiden, men tag vara på den dag, som nu är inne. Den är den enda, du kan kalla din och den viktigaste. Mottag vad den bjuder och gör vad du då kallas till. Därigenom lägges bäst grund till framtiden och till fyllande av större uppgifter än den innevarande dagens.»

BENGT AURELIUS.

NYA IDUN F Y R T I O Å R

"Du samlar oss alla med lekande hand, du strålande ungdomsgudinna, som stiger ur rymden till jordens land, då värliga eldar brinna. I dig vi hylla den glada makt som vardagslarmet betvingar och kommer hjärtan att slå i takt och skänker åt stunden vingar."

Det var Nya Idunklubbens av Sigrid Leijonhuvud vackert formade hyllning till den nordiska gudinnan, som är dess genius. Denna klubb, som velat och kunnat samla kvinnor av olika verksamhet men med gemensamma intressen till enkla men innehållsrika samkväm — såsom en av dess programpunkter lyder — har också all rätt att till symbol välja ungdomsgudinnan. Ty vad kan hålla sinnet ungt om inte denna samling kring ideella och intellektuella intressen, kring dikt, konst och musik?

Det var detta mål, som hägrade för fru Calla Curman, när hon år 1885 kom på den lysande idén att bilda ett slags kvinnlig motsvarighet till det manliga Idun. Från den intima vänkretsen, där förslaget först väcktes, gick det vidare och vann sådan ankläng, att man en kort tid därefter —

Kvinnoklubben Nya Idun fyller den 7 februari 40 år. På samma gång som vi önska den ännu många år — lika rika och soliga som de flydda — göra vi här en liten återblick på dess historia.

det var 7 februari 1885 — kunde hålla det första konstituerande sammanträdet.

Så började klubbens verksamhet. Det första föredraget hölls av Anne Charlotte Edgren-Leffler och gällde den estetiska rörelsen i England. Under diskussionen, som följde föredraget, kom någon fram med uppslaget till den sedan bildade dräktreformföreningen. Vitt skilda ämnen ha sedan behandlats på Nya Idun: skolreformer och umgängesliv, Heliga Birgitta och M:me de Sévigné, växternas transpiration och madonnatyper i italiensk konst. Lysande förmågor på olika områden — både svenska och utländska — ha ställt sig till klubbens förfogande. Och sent skola väl äldre klubbmedlemmar förgäta det samkväm, vid vilket Selma Lagerlöf själv föredrog sina

»Drottningar i Kungahälla» och Ellen Key på sitt fina, känsliga sätt bringade henne de närvarandes tack.

Aldrig har Nya Idun sammanträtt utan att helga några stunder åt fru Musica. Vackert och värdigt har hennes konst tolkats på varje samkväm, och en gång om året är kvällen helt ägnad åt musik, varvid våra största kvinnliga kompositörers verk framföres.

Utställningar av målningar, skulpturer och konstindustriella föremål ha liksom amatörföreställningar, deklamationer och pantomimer bidragit att ge varje samkväm en prägel av festivitas. Glansfullast var kanske uppförandet av »Kvinnoförsamlingen», fritt efter Aristofanes' lustspel.

Det mål den gjort till sitt, har Nya Idun alltså på det vackraste sätt förverkligat. Den har varit en samlingspunkt för rika kulturella intressen av vittskilda slag, en källa till vederkvickelse och skönhetsglädje, som för mången gjort det lättare att bära vardagens möda. Vi, som själva valt ungdomsgudinnan till symbol, önska Nya Idun hennes bästa och rikaste gåvor.



FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRÄMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM





Ministerns rum med den nya gobelängen "Bacchi triumf".



Den röda salongen.



Madame Armand Bernard.

Madame Armand Bernard, franska ministerns i Stockholm charmanta maka, är alltid obeveklig för intervjuare. Men kommer man på ett litet five o'clock tea till henne är hon den älskvärda och förtjusande värdinnan, som för en spirituell konversation och gärna visar gäster omkring i det vackra ministerhotellet vid Karlavägen, där hon själv styrt och ställt med varje detalj och nedlagt mycken omtanke för att skapa en förnäm och vacker inredning. Just i dagarna har ministerhotellet riktats med en verklig dyrgrip, som madame Armand Bernard är mycket stolt över: det är en gobeläng, "Bacchi triumf", från 1600-talet, som tillhört slottet i Fontainebleau.

NÄR MADAME ARMAND BERNARD »parisiska sedan fem generationer», som hon själv uttrycker sig, kommer emot mig i legationshotellets salonger är det som hade hon med sig något av söderns värme och sol. Hennes utmärkta toalett framhäver på ett naturligt sätt la grande dame, för vilken ambassadens förnäma salar bilda den rätta ramen. Från första ögonblicket för hon sin gäst elegant och spirituellt direkt in medias res. Under verkligt hemtrevlig stämning bjödes en kopp eftermiddagste i den vackra gröna salongen. Minister Armand Bernard interfolierar konversationen då och då med ett skämtsamt ord och madame utövar sitt värdinneskap med en charm, som endast en parisiska kan det. Under samtalets gång kan jag ej undgå att lägga märke till m:me Armand Bernards litterära och konstnärliga intressen. Ehuru jag väl kände till hennes obenägenhet för all slags publicitet om sin person, kunde journalisten inom mig ej motstå frestelsen att komma fram med ett par små frågor. Jag ville ju kunna ge Iduns läsare en bild av härskarinnan i Stockholms, väl utan överdrift, vackraste legationshotell. Men värden lyfter skämtsamt hotande sitt pekfinger. »Aj, aj... det låter nästan som det skulle bli en intervju», säger han och intervjuaren känner sig avväpnad.

M:me Armand Bernard i sin tur tournerar mitt journalistiska intresse med beundransvärd elegans åt annat håll och blir min ciceron genom ambassadens magnifika våningar.

Osvikligt säker och äkta galliskt förfinad smak karaktäriserar alla dessa vackert inredda gemak och salonger. Jag ägnar först uppmärksamheten åt det rum, där vi nyss intagit vårt te. Väggar och möbler äro här klädda med praktfull ljusgrön brokad, och ett större porträtt av Gustav III, som barn iförd ljusblå sidenkostym, går vackert i stil med det hela. I en vitrin skymta graciösa biscuit-figurer och här och där på de små borden sprida lampor med ljusgula skärmar ett varmt och behagligt

ljus. Efter en hastig blick på en liten målning av Eugène Delacroix träda vi in i den största av de fyra salongerna, vilka utgöra den egentliga festvåningen. Härinne har madame Armand Bernard samlat de flesta av de möbler, vilka redan under minister Delavauds tid voro i legationens ägo. En förgylld salongsmöbel, klädd med gobeläng, en ståtlig byrå med rik bronssdekor samt en flygel, bilda här den stomme, kring vilken m:me Armand Bernards fantasi och målmedvetna smak i en nära fram-

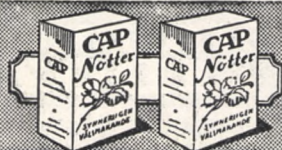
tid säkert kommer att trola fram en raffinerad, genuint fransk salongsinteriör. Med synbar förtjusning visar hon på en väggprydnad med en samling små Stockholmsgravyrer, ett litet svenskt inslag i denna franska miljö, tillkommet på madame Armand Bernards personliga initiativ.

I en annan salong dominerar ljusgul färg. Madame Armand Bernard skyndar sig att upplysa, att det ännu saknas tavlor, skärmar, kuddar och andra prydnadsföremål, men hon hoppas att vid ett förestående besök i Paris bli i tillfälle komplettera inredningen.

Mycket glad är hon över en empire-möbel i mahogny, vilken han nyligen lyckats att få hit. Den härrör från slottet i Fontainebleau och har av franska staten ställts till Stockholmslegationens disposition. Den förutvarande vinterträdgården näst intill den lilla empire-salongen har av madame Armand Bernard förvandlats till ett praktrum av säregen charm. Legationshotellets pièce de résistance! Hela fondväggen upptas av en fransk 1700-tals gobeläng utförd efter ritning av Noël Coypel; dess övervägande mörk- såväl som ljusröda kolorit har säkerligen givit grundtonen till den varma färgsymfoni, som gör denna sal så strålande vacker, så betagande, att man tror sig vara långt borta någonstans på ett slott i det ljuvliga Frankrike. Här liksom där blomma ju också vita syrener, och en liten fontän fullständigar illusionen. Alla lampor — och de äro många — bära ljusröda sidenskrämar, vilka sprida sitt flatterande rosiga skimmer över omgivningen. Konfityrer från Nizza och Paris, fresta här och där i läckra dosor och brokadkassetter. Härinne hålla vi ett litet lovtal till den store mästaren Brillat-Savarin och det franska köket. Som en kurositet berättar ministern om en klubb av finsmakare i Paris »le Cercle des Cent», där hundra amatörer vid vissa tillfällen briljera med att tillaga var sin lilla specialrätt.

På tal om middagar och festligheter i Stockholm, uttrycker madame Armand

(Forts. sid. 117.)



Ytterst delikat nougatchoklad i kartonger à Kr. 1:25

SVENSKA KVINNORS HJÄLTEDÅD I URGA

ETT BARMHÄRTIGHETSVERK SOM BOLSJEVIKERNA RASERAT.



De sjuka behandlas på kliniken i Urga.



Överst t. v.: Gerda Ollén, t. h.: syster Dagny. Under: Ambulansen anländer till kliniken.

INGA SVENSKA KVINNOR HA KANSKE gjort sitt land större heder än de som farit ut i främmande land för att lindra nöd och elände bland olyckliga människor. Deras namn ha icke alltid flugit ut över världen, de ha ofta verkat i det tysta, men deras gärning är icke mindre för det och de skola alltid leva i tacksam hågkomst hos dem, som de i uppoffrande människokärlek vigde sitt liv.

Här hemma i salongen kan man diskutera missionsarbetets vara eller icke vara, den som någonsin sett tillståndet på något av dessa missionsfält diskuterar mindre. När man står inför en avgrund av fattigdom, sjukdom, vidskepelse och vantro, då våger man inte för och emot, då grips man endast av en förtvivlad längtan att hjälpa, att ge ljus och tröst åt dessa olyckliga. När man ser en mongol kasta ut sina sjuka i ödemarken för att de icke skola förorena hemmet, när man ser dem leva i yttersta fattigdom och smuts för att kunna offra sina ägodelar till de okunniga prästerna eller framför levande avgudars altare, då behövs ingen diskussion längre.

All denna sorglighet blevo ett par svenska kvinnor, fröken Gerda Ollén och syster Greta Nilsson, vittne till, då de 1919 företogo en rekognosceringsfärd genom Mongoliet upp till huvudstaden Urga. De skakades in i hjärterötterna och uppfylldes av den livligaste önskan att på något sätt hjälpa och bistå. Värst var tillståndet i själva Urga, där så många människor voro sammangyttrade på samma plats och som därför utgjorde en synnerligen tacksam härd för sjukdom och armod. Utan mycket betänkande eller några som

Nyligen ingingo underrättelser från Urga, att den genom Sven Hedin bekante svensk-amerikanen "hertig" Larsson blivit utplundrad av bolsjevikerna där, som under flera år förföljt och trakasserat svenskar i Mongoliet och som nyligen förbjudit svenskt missionsarbete i staden Urga. Detta bringar tanken på hjälp och stöd till de svenska missionärerna därute i brännande aktualitet.

helst stora resurser öppnade de båda svenskorna en liten sjukklirik i Urga och snart strömmade mongolerna dit i stora mängder. De kommo icke i misstänksamhet och fiendskap, utan med rörande förtrohet så snart det förspordes att de båda främmande kvinnorna kunde bota och hjälpa de sjuka. Ja, till och med de mongoliska prästerna rådde sina patienter att gå till den underbara »flickdoktor». I den lilla kliniken, inhyst i ett par obekväma och illa ombonade rum, utfördes ett stortat hjälparbete. Det krävde övermänskliga ansträngningar, så hårda att en av de båda »flickdoktorerna», syster Greta, stupade på sin post. Andra krafter grepo dock villigt in. Fröken Gertrud Falck och syster Dagny Hansen övertogo sedan Urgakliniken och fortsatte trots oroligheter och svåra förhållanden verksamheten ända tills de i somras helt enkelt blevo bortkörda av bolsjevikerna. Därmed försvann en verklig kulturhärd i det fattiga Urga. Sven Hedin, som på sin senaste resa besökte Urga och även den svenska kliniken där, skriver om denna:

»Solen sken in i salen och kom allt det mänskliga eländet och den nästan himmelska barmhärtigheten att stå klart belyst inför den besökandes ögon. Det var underligt och imponerande att se dessa svenska kvinnor med makt och myndighet hålla ordning på de vilda mongolerna, vilka voro som vax i deras händer och underkastade sig behandlingen utan ett ljud av klagan.

Hur upplyftande och beundransvärd är icke missionen, när den ägnar sig åt ett sådant barmhärtighetsverk, när den läker såren och sätter en damm för lidande och plågor?»

Den svenska kliniken har slagit igen sina portar och ingen förbarmar sig längre över de sjuka i Urga. Alla de stora planerna på en utvidgad missionsverksamhet i Urga ha också måst skrinläggas så länge. Man hade köpt ett par tomter därute för en missionsstation med skola, barnhem, sjukhus o. s. v. men de ha nu konfiskerats av bolsjevikerna, som vilja styra och ställa efter eget gottfinnande bland de okunniga och apatiska mongolerna. Många vänner bland mongolerna, som genom den svenska hjälperksamheten väckts till nytt liv ur armod, sjukdom och slöhet, sörja dock svenskarna och hoppas på deras återkomst en dag. I södra Mongoliet ha svenskarna ännu tillåtelse att fortsätta sin verksamhet, även om deras ställning är mycket svår. Hoppet om bättre tider håller dock modet uppe både på svenskarna och deras mongoliska vänner och med mångas hjälp, stöd och samverkan skall kanske även de två tappra svenska flickdoktorernas början i Urga en gång bära ståtlig frukt.

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG



5%

**järn innehåller
IDOZAN**

fem gånger så stor järnhalt som andra liknande järnmediciner därför billigast vid användning

KAMELIADAMEN PÅ SCENEN IGEN

MARGUERITE GAUTIER PÅ TEATERN OCH I
VERKLIGHETEN

BREV FRÅN IDUNS PARISKORRESPONDENT.



I Kameliadomens röda salong.



Ida Rubinstein i sin vackra dräkt av vita blondelspetsar.

MARGUERITE GAUTIERS ROLL har varit en paradroll, som lockat de flesta stora skådespelerskor, alltsedan den kreerades år 1852 på teater de Vaudeville av madame Doche, vilken, enligt samtida pressen, lär ha haft det mest rörande tonfall, de noblaste gester och de elegantaste toaletter... Eleonora Duse har spelat den, och Sarah Bernhardt, var och en enligt sitt konstnärstemperament. Och i minnet är det svårt att klargöra vilken som var mest intagande. Nu sist såg jag Ida Rubinstein som Kameliadamen, vilken hon spelat strax före jul på Vaudeville, och i dräkter från tiden.

Ida Rubinstein är elev av madame Sarah Bernhardt. Hon kom med ryska baletten till Paris — den första, underbara — och slog igenom som Kleopatra vid sidan av Nijinsky. Sedermera har madame Rubinstein uppträtt än som mimisk artist än som skådespelerska. Hennes rörelser äro mer uttrycksfulla än hennes röst, vilken icke helt lyckats frigöra sig från de hårda, ryska tonfallen, men det vore orättvist att icke medgiva att hon även som skådespelerska är mycket verkkningsfull och har ögonblick av äkta patos.

Som Ida Rubinstein har så gott som outömliga penningmedel till sitt förfogande, och icke vanligt sinne för stil, äro hennes gestalter liksom den ram i vilken de äro insatta, fullkomliga. Det är icke en paradox, men säkert är hon i Kameliadamen från år 1850 stilrenare klädd än dennes första representant. Och det finns icke ett föremål på scenen som icke är som det skall vara. Fotografierna, som fru Rubinstein älskvärt överlämnade åt mig, då jag besökte henne i hennes privathotell, äro bevis härpå.

Alexander Dumas odödliga skapelse skall åter upp på Stockholms-scenen, denna gång tolkad av Tora Teje. Samtidigt ungefär har den framförts i Paris där en scenkonstens mästarinna Ida Rubinstein givit liv åt kurtisanens gestalt.

Hur lustigt gammalmodig är icke första aktens röda salong! De pärlstickade kudarna, ringklockan item, pendylen, de kaptonerade sofforna, gardinerna i sina djupa draperingar. Och själv i sin spetsdräkt av spanska blonder är hon fullkomlig.

Genom att spela stycket i tidsdräkter, blir det ju mer tilldragande och sannolikt. Det är lättare att verka en kokott av himmelsk renhet, när man som en sårad svan kan sjunka ihop bland spetsvolangernas otal. I dagsmodet ser ju den allvarigaste lilla borgarfru helt tivelaktig ut, där hon går i en klänning som räcker till knäna, bara armar och så gott som bara ben.

Likasom all äkta dikt har Kameliadamen sin förebild i verkligheten.

Alexandre Dumas Fils har själv känt henne och älskat henne. Hon hette Marie Duplessis, eller kallade sig så. Hennes liv var en roman. Hon kom från en normandisk bondfamilj och hamnade bland drägen i Paris. Tack vare sin stora skönhet — »hennes ansiktsoval var fullkomlig, hennes mörka ögon skuggades av långa ögonhår och hennes näsa hade den finaste teckning» skriver Théophile Gautier — upptäcktes hon av en ung hertig som tog henne till sig. Men då han ej hade medel att underhålla henne, for hon till ett bad i Tyskland i den dubbla avsikten att sköta sitt klena bröst och sin klena kassa. Här lärde hon känna en rik, rysk greve och

diplomat. Han var åttiofyra år, och hade haft en dotter vilken dött i lungdot och som på ett slående sätt liknat Marie Duplessis. Han ägnade henne från första stunden ett faderligt intresse och ställde sin bors till hennes förfogande.

Hon reste med honom tillbaka till Paris och installerade sig i en luxuös våning vid boulevard de la Madeleine. Hennes salong var mötesplats för herrvärlden på modet, däribland också den unge Dumas, genom vilken den bröstsjuka kokotten, vilkens existens var dagssländans, fått ett evigt liv. Hon kallades Kameliadamen, därför att hon alltid bar denna blomma. — Alla andra hade för stark doft och gjorde henne sjuk, klen och nervös som hon var.

Hon syntes på alla premiärer och alla tillställningar, omsvärmad som få. För att glömma sin sjukdom och den livsleda som tärde henne, kastade hon sig i det vildaste nöjesliv, dränkte sig i »la cascade» som det då hette.

Men sjukdomen var av en art som icke låter leka med sig, och Marie Duplessis dog, ung och vacker, på en bädd av skärt siden med äkta spetsar och överhöljdes i sin kista med kamelior...

Dock endast två män, och av dem varken hertigen eller greven, hade mod att med bart huvud — som bruket är här — följa efter hennes kista. Till dessa två riktade Dumas en liten dikt, då han återkom till Paris några månader efter Marie Duplessis död.

Han sörjde henne uppriktigt och lät henne åter uppstå i en bok med titeln Kameliadamen, vilken två år senare omarbetades till pjäs. Och delade han i livstiden hennes gunst med andra, har hon och han sedermera aldrig skiljts åt.

ANNA LEVERTIN.

Tomtens Bakpulver

s.k. jästmjöl

AMERIKANSKT SKÄMTLYNNE OCH SVENSKA BARN

FYRA PEDAGOGERS PROTEST MOT DE FÖRFLACKANDE SKÄMTSERIERNA.

»DET KAN INTE BESTRIDAS,» SÄGER lektor Marie-Louise Gagner, att den värdelösa, alltför lättillgängliga litteratur, som i flera tidskrifters barnspalter och i små tunna häften och gottköpsböcker översvämma marknaden, är präglad av en torftighet i innehållet och en »gjort» vulgär form som måste förflacka smaken över hela linjen, där den inte rent av förråar den. Barn, som i allmänhet sällan ha resonans för egentliga kvickheter, få här till livs en rad dumlustigheter, spädkade med slangspråk, som de vänja sig vid att förväxla med verklig humor och sedan själva gärna servera som sådan — med pretention på att verka underhållande.

En annan följd av dessa tunna, lätt slukade häften är den »Entwertung des Buches,» som man talar om i Tyskland. Barnen vänja sig vid att lektyren skall bli en behändigt och snabbt expedierad munsbit på tåg- och spårvagnsresor, ett enklare tidsfördriv, de stunder man inte kan fylla med något bättre. Var finnas nu de ungdomar, vilka likt föregående generationer gladda sig åt att få gripa sig an med långa och tjocka volymer historiska romaner i flera delar, Fältskärns berättelser och andra? Det har man inte tålamod till nu.

Det förefaller åtminstone mig, som om den starka hänförelse för litteraturstudium och litteraturhistoria, som utmärkt så många årgångar av våra flickskolors åttondeklassister nu vore i ganska starkt avtagande. Och jag tvivlar inte på att detta förytligande till stor del har sin rot i den alltför lättsmälta, en smula tarvliga litteratur, som bjudes dem som barn.

Kunde något ingripande här ske, som ledde till ändrad smakriktning, tror jag det skulle vara av värde för hela tonen och andan bland ungdomen.

En mera optimistisk uppfattning har överlärare Stålfelt vid Hedvig Eleonora och Oskars folkskolor:

»I allmänhet kan man nog hoppas, att åtminstone mindre barn själva reagera mot

Med anledning av de klagomål som från flera bekymrade föräldrar meddelats Idun över den undermåliga litteratur, som efter amerikanskt mönster fyller åtskilliga tidningars och tidskrifters barnspalter med ytterst enkla, en smula dumlustigt hopkomna äventyrshistorier, ha vi vänt oss till en del pedagoger för att höra deras uppfattning om saken.

olämplig och tarvlig litteratur. Deras instinkt är ännu sund nog att säga dem vad

När är kvinnan som bäst?

I FÄRGER, I MARMOR, I ORD OCH toner har det evigt kvinnliga i olika tider och länder hyllats. Medeltidens och renässansens madonnabilder i drömmande höghet, barockens yppigt blodfulla skönheter, rococons spirituella societetsdamer ha lika litet som nutidens självsäkra och förkättrade backfischer saknat beundrare. »Skönhet är uttryck» förklarade den franske målaren Millet, »och en mor blir skön genom det uttryck, varmed hon lutar sig över sitt barn.»

För många, kanske för de flesta, är modern lutad över sitt barn, syntesen av den finaste och vackraste kvinnlighet. Andra se i den helt unga flickan, halft barn, halft jungfru, sitt kvinnliga ideal, och för ännu andra hägrar sköldmotypen, strålande av styrka och hälsa, till häst eller på skidor, som det fullkomliga. Kvinnotypernas rike- dom komma svaren att växla.

Idun utlyser härmed en pristävlan i frågan. Svaren — på vers, på prosa, kamerabilder eller andra bilder — torde insändas före den 1 februari till Iduns redaktion märkt Pristävlan. För de bästa svaren vare sig i ord eller i bild utdelas ett första pris på 50 kr, ett andra på 25 kr. och ett tredje på 10 kr.

som är lämpligt eller inte. Svårare är det att skydda 12—14-åringarna mot skadligt inflytande av dålig och mindrevärdig litteratur. Och där ha utan tveivel de amerikanserade tidskrifterna och tidningarna bidragit att sänka smaknivån.»

»God och fullödlig förströelse för barn är vad vi sakna och behöva,» förklarar folkskolinspektör Carl Lidman, och fortsätter: »I stort sett och även om man tacksamt måste konstatera undantagen äro nog barnspalterna i en hel del tidningar och tidskrifter bra nog tarvligt hållna. Isynnerhet gäller detta dem, som efter amerikanskt mönster införa s. k. skämtserier med det slitna motivet pojkar på äventyr. Att dessa äventyr ofta äro alltför klumpigt konstruerade, att de sakna äkta humor och söka ersätta denna brist med smaklösa dumlustigheter och att de därför dra ned smaknivån, torde knappast kunna bestridas. Egendomligt är, att de förekomma även i sådana tidskrifter, där det övriga innehållet ligger på ett helt annat plan.

En vinst vore det givet att helt och hållet utesluta alla skämtseriebilder av det tarvliga slaget. Gåtor och rebusar äro då betydligt mera ägnade att utveckla barnens fyndighet, kombinations- och iakttagelseförmåga, samtidigt som de äro roade därav.

»Hemmen måste själva värja sig för faran att bli översvämmade av undermåliga böcker och tidskrifter,» menar lektor Enar Sahlin och fortsätter: »Det är synd om barnen, som överallt mötas av denna i dubbel mening billiga litteratur, särskilt i tidskrifter och veckotidningar. Till alltför överkomligt pris erbjudas de underhaltig och genomtarvlig lektyr, som så småningom alldeles dödar deras ursprungliga och naturliga lust att läsa roliga, intressanta och givande böcker. Något ingripande är här svårt, ja nästan omöjligt att göra, men det borde vara varje vaken och tänkande fars eller mors självklara plikt att skydda sina barn för vad som obestriddligen så småningom drar ned barnens smak och fantasi.»

JAG — DEN MODERNA FLICKAN

Kom an! Här är jag, den moderna flickan, om vilken det har blivit mycket bråk. Jag står här lugn med handen djupt i fickan och hör på edert svammelspråk. Ni säger: jag har blivit platt fördärvad av jazz och nöjen och sånt där, men kom ihåg: min livssyn är förvärvad i denna tid — som icke mormors är.

Se här! Jag har ej klippt utav min fläta. Kring spåda skuldror hänger den så tung. Ja, mina kjolar kunna ni ju mäta, men kom ihåg, att jag är ung. Jag ser på livet med ett varmt intresse och vet nog mer än mormor vet och hör jag nytt, så blir jag i mitt esse. För mig är inte livet hemlighet.

Men jazz! Javäl, jag vill visst inte neka. Det är vår hobby! Något ska man ha'. Vi passa ej att sitta ädelt bleka

Till vår pristävlan om bästa beskrivningen av den moderna unga flickan ha flera värdefulla bidrag inkommit. En av de roligaste och kanske också sannaste är Lillebils versifierade beskrivning på sitt eget jag.

i vår salong och ha det bra. Vi måste strutta litet, ni mamseller, vi passa ej för lugn fransös. Hur mycket än ni om oss gnäller: vi äro inga dockor i en pjäs.

Nej, hör! Vi verkligheten se i ögat och taga den precis så som den är. I vatten, sol och vind har jag mig lögat och hör: en gosse har jag kär. Jag gått i spädbarnsvård och hushållsskola och gossen blir en dag min man.

Då strunta vi i jazz — då ska vi sola oss i vår lycka — om vi kan!

Lillebil.

P. S.

Snälla redaktör! Detta är min första synd och jag hoppas att det skall bli min sista, ty någon skaldinna är jag inte. Jag tycker om att laga god mat och dansar gör jag endast, när jag tycker det är skojigt. Jag har ett glatt humör och som jag är en modern flicka, dansar jag jazz — så länge det är modernt — inte längre. Och varför skulle man inte dansa litet, när man är ung? Minns vad Karlfeldt säger:

”Jag dansade en sommar. Det var min enda sommar och se'n så var jag gammal och se'n så var det slut.”

Om några år är man fru och då blir det nog inte så mycket tid till dans.

D. S.



Prova i dag
Westlunds Enköpings Bröst-Tablett
25 öre pr tub.

Generalförsäljare: ENKÖPINGSTABLETTER, Örebro.



Döva och Lomhörda

Hörapparaten ACOUSTICON kan installeras till 6 olika styrkegrader. ACOUSTICON brukas av över 500,000 personer. 5 års garanti. Läkareerkända. Gratis avprovning. ÖRONSUSNING samt i många fall dövhet botas med öronmassageapparaten MASSACON. Apparaten utlånas. Avbetalning inrymtes. Mottagn. varje dag 10—4. A.-B. AKUSTIK, Kungsgatan 31—33 och Malmskillnadsgatan 50, Stockholm. Ensamförsäljare för Sverige. Obs! Landets enda specialaffär.

E F T E R R I D Å F A L L E T

EN ÄVENTYRSPJÄS, BULLDOGGEN, PÅ VASATEATERN.

VASATEATERNS SENASTE HETER »Bulldoggen». Om en person först läser Nick-Carter, därefter går in på en detektivfilm och sedan sätter sig ned att svarva ihop de kvarstående intrycken till en fyra-aktare blir resultatet en anrättning, som benämnes äventyrspjäsa. Det har Mac Neil gjort. Skada bara att äventyren äro så många, att man till slut inte riktigt tror på dem utan känner större lust att skratta än att försjuka i den skräckstämning författaren avsett. I stycket finns alla ingredienser, som höra till ett bovspele: utpressning, kvinnorov, tortyrkammare, kloroformnäsdukar och förgiftade cigaretter. Dessutom ett upprörande vårdslöst hanterande av skjutvapen, som resulterar i inte mindre än sju naturtroget krutluktande smällar. Det är bara i sista akten man inte får något skott, men det beror på att den ena

av kontrahenternas revolver inte är laddad; annars hade det väl smällt där med.

Den lika otroliga som otroligt invecklade handlingen »kan inte beskrivas, den måste ses». Dock inte av dem som ha svaga nerver. I mellanakterna bör man helst tänka på annat eftersom pjäsens konstruktion inte tål någon sansad eftertanke utan att aldeles ramla ihop. Man kan däremot gärna erinra sig en liten teater vid namn Grand Guignol och undra om det är meningen att odla dess osmakligheter vid Vasagatan. Kanske Bulldoggen bara är ett experiment för att se hur mycket kallt stål stockholmarna tåla. I London gick den för fulla hus i över ett år. Men vi bruka ju kallas för Nordens fransmän, så att det är väl ingen risk.

En del goda typer förekommo i ensemblen; man minns särskilt Erik Berglund och

Oscar Byström. Marga Riégo var en ljuslockig hjältinna och Vera Schmitterlöw ett slags fruntimmer, som på amerikansk slang benämnes »vamp».

Bulldoggen hade lockat fullt hus. Bara en person svimmade. Det blir kanske fler eftersom dylika pjäser bruka utöva en sär egen dragningskraft på en mindre nogräknad allmänhet. Varje genre har sina beundrare, och så länge rafflet hålls inom tillhöriga gränser må det passera. Man skall bara inte tala om dramatik när man går dit.

Clewe's

V Ä R D I N N A N T I L L H A G A B E R G

ELIN RÖSIÖ 60 ÅR. — EN ÄDEL KVINNAS STORA LIVSGÄRNING.

EN TIDEVARVETS TRÄNGANDE iver att framhålla kvinnans yttre gärning som sådan fyller rikligt dagskrönikan, med och utan bilder. Främst, och tidstypiskt, uppsökas härvid dagsmodets, filmens, scenens och pennans kvinnor. Men gränserna omsluta undan för undan var och en bland dem, som kan inräknas under det mondäna begreppet »självförsörjande».

Litet ser och litet når dags- och säsongsjournalistiken däremot av all den stolta, tysta kamp, som kämpas och av all den stora, krävande gärning som verkas av de tusen och åter tusen kvinnorna i hem, bygder och länder världen runt. Och dock, är det icke på deras gärning folkens framtid beror? På deras mod, deras tro, deras uthållighet, godhet och klokhet?! Som sina mäns stöd, som sina barns exempel och som dessas fostrarinnor. Och ju större livskamp en man haft att kämpa, ju hårdare och ensammare hans strid stått, i trots mot dagsslentrian och vilseledande tids-signaler, dess mera har det betytt för honom om vid hans sida stått just den kvinna, som kunde följa och bistå honom, hålla hans mod uppe och hans hem tillhoppa. Och desto rikare har hon fått fullfölja en kvinnas största gärning, vek och stark i oslitlig förening, om hon blivit satt till ett sådant livsverk — och kunnat fylla det. Som hans like, som maka och mor.

Den lotten och den lyckan har blivit, i rikt mått den kvinna beskär, som dessa enkla rader avse att bringa en tackfylld hyllning.

Få män ha fört en hårdare kamp i det nutida Sverige, och för det framtida, än P. J. Rösiö. Knappast någon en modigare. Och, tills han stod invid 50-åren, en ensammare! Men — få män har också lyckan blivit förunnad i en maka sådan som hans. I tidiga ungdomsår möttes de och i Sydsveriges urgamla odlarejord hade båda sina rötter. Ur hemmets rika andliga innehåll hade dessutom en god ledtråd givits



Elin Rösiö.

Fru Elin Rösiö, maka till den bekante jordbruksaposteln P. J. Rösiö, fyller den 27 januari 60 år. Det är en stolt livsgärning, fylld av kamp, motgångar och ensamhet innan segerns dag, som Elin Rösiö kan se tillbaka på och som här ägnas en tacksam hyllning av konstnären Gustaf Ankarcrona.

henne med på vägen, etiskt, kulturellt och socialt. Hennes far, S. Mattsson, anställd på Kockums kontor, en rikt bildad och även »litterär» man, var bland de främst verksamma och initiativtagande för sin tids bildningsföretag i Skånes huvudstad. Han och hans hem stodo härigenom i nära och personlig beröring med en god del av

Skånes dåtida kulturintresserade stormannakretsar, såsom C. A. Ehrensvärd på Tosterup, v. Molcken på Jordberga, Stjärnsvärd m. fl. Också många av sin samtids andens stormän utom Skåne stod Elin Rösiös far nära, bland dem Viktor Rydberg och S. A. Hedin.

Helt greps hennes varma natur av den unge jordpredikarens tro och framtidsvilja. Helt, och utan tvekan, följde hon honom. Hennes väsens värme och innerliga bildning, hennes mod och hennes själsstyrka hennes trosvishet, hennes tröstande och eggande uthållighet, hennes klokhet och klara livssyn blev det som burit mannen och höll hans krafter uppe, även i dagar och tider då han var nära att digna.

Hon delade allt. Hon tog det mesta av strider, av oförstånd och motstånd — men föga av vad ljus som gavs. Dock, av segern efter striden, där den nu är genomkämpad, står hon också, idag som är, delaktig vid sin makes sida såsom få bland sin tids kvinnor. Och som moder till och fostrarinna av nio barn söker hon i våra dagar sin like.

Vad hon som husmor och värdinna på Hagaberg betytt och betyder, det ha de tusenden, som under snart fyra årtionden trätt inom det Rösiöska hemmets tröskel, i rikt mått fått erfaras.

Såsom en bland dem, och i glädje och tacksamhet över att få räkna mig bland deras närmaste vänner, har jag med dessa rader velat offentligt bringa fru Elin Rösiö denna enkla hyllning och en varm lyckönskan på hennes sextioårsdag, viss om att häri få instämmande av tusenden i hemmen runt om i Sveriges bygder.

Gustaf Ankarcrona



Millidin Frostsår, Kylskador, Kylknölar, Röda spruckna händer o. s. v.
Obs! Marknadens förnämsta barnsalva.
Burkar 2: 75, tuber 2: 50, askar 1: — i alla affärer. Mot postförskott från
MILLIDINFABRIKEN A.-B., Helsingborg



ALLA RÄTTOR OFARLIGT FÖR HUSDJUR
Obs! Det enda patenterade rättgiftet i Skandinavien.
Försäljes i förpackningar à 1:25, 2:75. Pr kg. 9: — i de flesta affärer. Mot postförskott från
Millidinfabriken A.-B., Helsingborg.

EN AV VÅRA FÖRSTA STUDENTSKOR

NÅGRA FLICKMINNEN AV PROFESSORSKAN ALMA CLEVE, SOM DEN 15 JANUARI FYLLDE 80 ÅR.

ÄVEN OM MEDELLIVSLÅNGDEN tycks vara i stigande, även om det finns många åldringar vid så god vigör, att de tyckas bli yngre och yngre dag för dag, är det väl få, som ifråga om vitalitet och vaket intresse för allt, som rör sig i tiden, kan mäta sig med professorskan Alma Cleve född Öhbm.

Med livliga gester och ett nästan sydändskt flux de bouche berättar hon om sina minnen. Lika glänsande är hennes konversationskonst, vare sig samtalet föres på franska, italienska, engelska eller tyska, försäkra hennes många internationella bekantskaper.

»Det beror på att jag redan vid 12 års ålder kom in i Burchardts Herrnhutska skola i Göteborg, där språken lästes uteslutande för infödda lärarkrafter, som var och en från första stund talade sitt modersmål med oss», säger hon själv. Det var bara att söka begripa, och det gick fort nog, och så blev man ivrig att tala själv. När jag efter ett par år lämnade skolan, läste jag privat och kom därpå som ung flicka till Paris, där jag fortsatte mina studier vid Hotel de Villekurserna. Där var det Edouard Laboulaye, som undervisade oss i grekisk litteratur, ett ämne som upptog ganska många timmar — »såsom varande det för unga damer mest lämpliga».



Alma Cleve nu och som ung flicka.

En av vårt lands första studentkor, professorskan Alma Cleve, född Öhbm, som på sin 80-årsdag kan se tillbaka på rika och intressefyllda år, berättar här om sin ungdom och sina minnen från flicktiden.

Samtidigt spelade jag för Tellefsen, Chopins vän och lärjunge, som övertagit många av mästarens egna elever. Genom honom kom jag också i beröring med familjen Rot-

schild och andra parisiska societetsfamiljer, som visade mig stor älskvardhet.

Aterkommen till Sverige blev jag lärarinna hos familjen Montgomery-Cederhjelm, på Segersjö, där jag stannade i två år.

Så infördes 1873 reformen att även flickor skulle kunna få ta studentexamen och då beslöt jag att försöka som privatist. De flesta ämnen kände jag mig ju rätt hemma i förut och efter några lektioner i filosofi gick jag upp i Nya Elementarskolans studentklass, bestående av 6 pojkar. Hur väl jag minns den dagen!

Några akademiska studier fortsatte jag emellertid inte med, men jag har i alla fall haft stor nytta av mina kunskaper. Min mans vetenskapliga intressen ville jag ju gärna ta del av, och dessutom läste jag själv ensam med min dotter Astrid, ända tills hon vid 16 år tog studenten.»

De rika andliga intressen, som Alma Cleve från sin tidigaste barndom omfattat, ha tack vare hennes mångsidiga och utomordentliga begåvning med åren blivit allt flera. Vare sig det gäller humanistiska eller naturvetenskapliga ämnen, ideella eller praktiska frågor är hennes blick lika ung, hennes omdöme lika klokt och säkert som förr.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

Fru Agnetas inlägg härförliden om gift kvinnas ställning i förvärvsarbetet och hemmet kom så pass mycket rabalder åstad, att hon nu känner sig föranledd till ett svar för att undanröjda de värsta missförstånden:

Såsom ett förtydligande vill jag meddela, att min föregående artikel icke var ämnad till en litania över hemarbetet, utan endast kom till för att belysa det faktum, att gift kvinna ofta kanske ej helt frivilligt kvarstår i tjänst efter sitt giftermål. Det gjorde mig fördenskull ledsen, att den gav intryck av »en trött och utarbetad hustru» vilket inte alls är fallet. Jag vill citera min mors ord, vari jag till fullo instämmer: »Har man bara tillfälle att få sova ordentligt om natten, så kan man aldrig få för mycket arbete om dagen.» Om hustrun synbarligen i detta fall får ta lejonparten av hemarbetet, så beror detta helt på kortare tjänstgöringstid. Kommer mannen någon gång först hem, utför han samma andel av sysslorna. Att blanda in och göra reflektioner över det äktenskapliga livet i mitt exempel, tycker jag betänkligt stöter på, vad männen älska att kalla »Evornas arvsynd» — nämligen oförmågan att skilja mellan huvudsak och bisak.

Fru Agneta.

Halvdagsarbete för gift kvinna — ett förslag från manligt håll.

Frågan om den gifta kvinnans kvarstående i förvärvsarbete är tydligen föremål för livligt intresse. Här blandar sig en manlig röst i diskussionen med ett förslag, som kanske är något att tänka på:

Jag har observerat artikeln i Edert första nummer för året och undrar, om en man får komma med några ord i frågan. —

Speciellt i dessa dystra tider, då alla utsikter att få platser synas stängda för både kvinnor och män,

är det naturligt, att protester höjas i denna fråga. Men kunde inte en lösning givas?

Ekonomiskt sett förstår man ju lätt, att den unga frun vill kvarstå, vand som hon är att röra sig med egna medel, och säkert instämmer mannen gärna häri, åtminstone under den första tiden av äktenskapet, just då det är som svårast få kassan gå ihop. Han har i de flesta fall en anspråkslös inkomst och bosättnigen har dragit de samlade slantarna. — Vidare måste hustrun ofta ha svårt att överge ett yrke, som blivit henne kärt, då det binder henne vid livet på annat sätt än arbetet i hemmet och litet umgänge då och då, när husarbetet tillåter. Och i detta fall skall mannen säkert också instämma, om han älskar se sin hustru ta sitt eget intresse i det som hjälpt till att bilda hennes person.

Men vad som är hårt är, att hon får alltför liten tid för hemmet, som det nu är ställt och därför frågar jag Iduns Redaktion och läsarinor: Kan det ej tänkas, att den gifta kvinnan kunde få halvdagsarbete samtidigt som heldagsarbetet som regel avskaffades för henne. Och detta ej bara av nåd och tillmötesgående utan enligt lagbestämmelse.

Själv tror jag, att så vore möjligt i större samhällen och speciellt vid skolorna, postverket och telegrafn, ja, t. o. m. för arbetarhustrurna, som långt mera nödgas lämna hemmet vind för väg, vore kanske med litet god vilja här en väg öppen. — Och vore icke denna förmån i de flesta fall lagom och eftersträfvansvärd i både ekonomiskt och intellektuellt avseende och samtidigt en lämplig övergång för den gifta kvinnan, om hon vill — och det bör väl dock förutsättas — draga sig tillbaka från arbetet utom hemmet. Ty säkert skulle hon då ej mer finna inkomsten så stor, att den kunde utgöra för stort hinder eller rent av vara en för svår fröstelse att övervinna. —

Ett bevis på orsakerna till kvinnornas rätt att kvarstå ber jag få omnämna. — I statens tjänst har jag hört omtalas kvinnor, som kvarstå, men på så sätt, att de taga tjänstledigt under nästan hela året, och därmed kunna hålla en ordinarie tjänst reserverad

för sig samt lyfta en anseelig del av lönen, kanske mot en enda månads tjänstgöring. Vad skall då inte den stackars extra ordinarie tänka för avundssamma små tankar? A. B.—n.

Skall fästmannens kyss vara den första?

I en av våra damtidningar läste jag häromdagen, att Napoleons styvdotter Hortense »på unga flickors vanliga överspända sätt hade beslutat att aldrig gifta sig med någon, som älskat någon före henne».

Överspända sätt! Kan det kallas överspönt, när ett rent obefläckat flickhjärta drömmer om en man ren som hon?

Den kvinna, som kallar renheten överspänd, har stor skuld i att män och söner leva, som de göra. Det klagas mycket på mannens moral. Männe vi inte finge mindre skäl att klaga om vi kvinnor starkare hölle fast vid våra ideal från flicktiden. Hellre ensam än att få en far åt våra barn, som älskat många före oss!

Männe det inte sliter på familjelyckan alla de där tankarna om det som varit förut?

Det är inte så oskyldigt att flirta litet hit och litet dit! Och driva flirten till sin spets!

Själv är jag en av dessa lyckliga kvinnor, som med långa varma tankar nått en man med obefläckat hjärta och sinne, och jag vill stå upp och vittna, att det är vår högsta lycka, att vi äro »den första» för varann.

Och känslan kanske blir starkast inför barnen. Männe de inte ska' få lättare, att i sin mån komma närmare Gud och renheten, då vi med våra tankar och önsknings hjälpt dem en bit på väg!

Jag skulle så gärna vilja höra hur Iduns läsarinor tänka i den här saken. Ni kalla mig förstas gammal och efter. Jag vill bara meddela det jag är 30 år och varit gift i fyra. Det kan åtminstone inte kallas gammalt. Ni kanske svara mig som en hustru gjorde vid förfrågan vad hon skulle säga om hennes man haft många, före henne: »Det gör mig ingenting om han haft tusen.» Maj.



ADA

Spegelblanka Diskbänkar

Ada-Zinkglans, godkänt av Husm. provkök torde vara det bästa specialputsmedel för Diskbänkar som nu finnes i marknaden — zinken blir helt enkelt spegelblank. Då det även säljes synnerligen billigt, tillråda vi Köp — »ADA».

AUX GALERIES LAFAYETTE

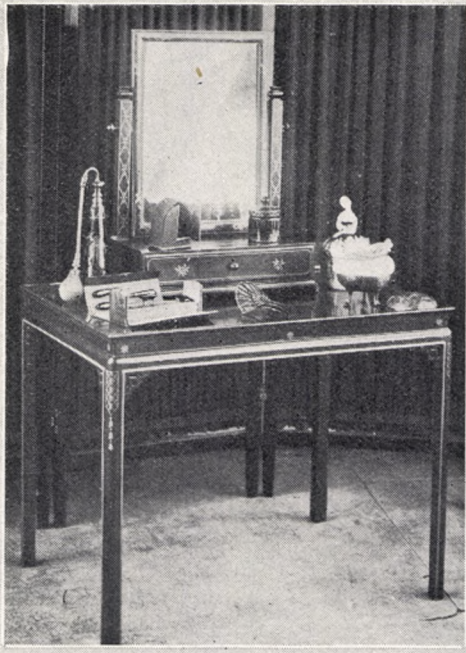
Modeller och prover till påseende hos GALERIES LAFAYETTE AGENTUR

Begär våra kataloger.

Riks 115 66
Norr 160 55

Birger Jarlsq. 29
STOCKHOLM

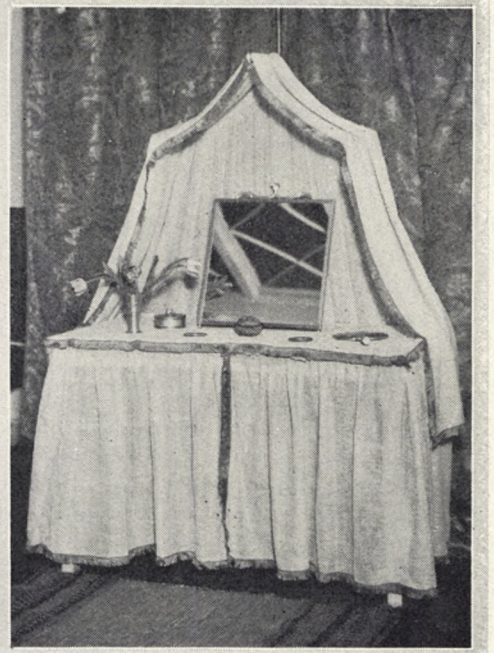
DET MODERNA TOALETTBORDET



Toalettbord i rött, svart och guld från N. K.



Här ses ett hopfällbart toalettbord i grå björk. N. K.



Det "draperade toalettbordet". Från David Blombergs arkitektkontor.

SKALL JAG HA TOALETTBORD eller byrå i mitt rum? Det är den högviktiga frågan i många små kvinnohuvuden.

Hör då ett råd. Har ni, gift eller ogift, ett rymligt hem eller rum och inte behöver se alltför mycket på slantarna, bör ni icke försaka det behag, som ett toalettbord oneligen ger både åt er sängkammare och er skönhet. Har ni däremot ett trångt hem och en tom portmonnä är det nog bäst att hålla sig till den icke alltid så koketta, men bastantare och mera praktiska byrån. Ty i så fall har ni inte tid att sitta och

Toalettbordet börjar alltmer tränga ut byrån ur våra boudoirer — om med rätt eller orätt må lämnas dörhän, men några reflektioner till valet mellan de båda göras dock här.

kokettera framför toalettbordet à la interiör ur Elinor Glyns romaner eller Gloria Svansonfilmer och så vill ni gärna ha ett rejält utrymme att stoppa undan edra persedlar i. Toalettbordet är mera en förtjusande lyxtingest, som passar i en luxuös boudoir, där

en elegant kvinna har tid att spegla sig, dväljas i lysande sidenkimonos och försjunka i användandet av de dosor och flaskor med puder och salvor, som böra pryda toalettbordet. Och sina kläder och tillhörigheter har den sköna förvarade i skåp och garderober — i toalettbordet finns bara plats för juvelerna, näsdukar, band och dylika småsaker. Visserligen ser man en del moderna toalettbord, som med skåp och lådor söka förena byråns praktiska fördelar med toalettbordets spröda elegans, men försö-

(Forts. sid. 118.)

INGEN SCHARLAKANSFEBER MER

Då Seruminstitutets i hela Europa ryktbare direktör, med. d:r Thorwald Madsen på nytt återvände från en sju veckors lång vistelse i Amerika, uppsöktes han av vår Köpenhamns-korrespondent med förfrågningar om det nya medlet mot scharlakansfeber, som amerikanska vetenskapsmän uppges ha funnit.

»ÄVEN OM SCHARLAKANSFEBERN lyckligtvis ser ut att vara på retur, säger dr. Madsen, både vad utredning och svåra följder beträffar, är den dock alltjämt en allvarlig sjukdom, som kräver sina offer, i synnerhet bland barnen. Man har hittills aldrig varit enig, om sjukdomens orsak. Det finnes de, som ha ansett den bero på streptokker i patientens hals. Andra ha bestridit detta. Och allmänna meningen i läkarkretsar ha förklarat anledningen okänd. Men man antog, att sjukdomen berodde på en del mikrober, så små, att de inte kunna upptäckas ens med mikroskop. En likartad grupp mikrober anses ju för övrigt vara orsaken till smittkoppor, barnförslamning, samt den nu så fruktansvärt härjande kreatursepidemien mul- och klövsjuka.

Flera amerikanska forskare hävda nu, att scharlakansfebern också beror på streptokkerna. Som bevis anföres, att man framkallat sjukdomen genom att inympa dessa streptokokker i friska människors svalg. I fem olika fall kunde man kon-



D:r Thorwald Madsen.

statera detta faktum, som livligt diskuteras på den läkarkongress i Detroit, där jag deltog. Så snart man i Amerika enat sig om sjukdomens orsak, öppnade sig nya möjligheter för behandlingen. Främst bland dessa står serumbehandlingen. Hos starkt angripna patienter insprutas serum från hästar, som behandlats med streptokokker. Det har givit goda resultat, och vi komma sannolikt att försöka medlet också i Köpenhamn.

Professorn, som inom parentes sagt, är medlem av svenska läkarsällskapet, har i U. S. A. hållit en rad föredrag på inbjudan av Rockefeller-institutet. Vad som särskilt imponerade på honom därute var den praktiska användningen av vetenskapens resultat i den allmänna hygienens tjänst, inte minst på fabrikena.

En annan metod, analog med behandlingen av difteripatienter, är att taga giftämnet ur dessa streptokokker och spruta in en smula därav i patientens hud. Visar sig ingen reaktion, anses man oemottaglig. Rodnad kring den fläck, där insprutningen företagits, bevisar motsatsen. Denna mottaglighet söker man nu upphäva genom en slags vaccination, d. v. s. inympning av en blandning av nämnda serum och scharlakansfebergiftet, vilket alltså i förening skulle göra dem oemottagliga. I Amerika, där man på detta sätt nått utmärkta resultat i kampen mot difteri, hoppas man nu, att metoden också skall visa sig effektiv i kampen mot scharlakansfebern. Skillnaden är emellertid, att beträffande difteri visste man, att bacillen var orsaken till sjukdomen, medan man i fråga om scharlakansfeber ännu står på experimentell ståndpunkt. Vidare undersökningar, som skola fastslå betydelsen och verkningarna härav komma naturligtvis att fortgå.

V. S.



KOBBS finaste Ceylon Thé (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina Ceylonthé, godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.

D E N P S Y K I S K A S L U M P E N

AV CLARENCE BUDINGTON KELLAND. FRÅN ENGELSKAN AV ELLEN RYDELIUS.

— JAG BÖRJAR TRO, SADE MCDONALD Kent till sin hustru, att äktenskapet är som golfspel — fullt av psykisk slump.

— Jag förmodar, sade Jane iskallt, att du försöker säga något obehagligt.

— Jag försöker vara trevlig, jag försöker bli klädd och komma ut ur detta rum utan bråk. Hans röst steg så småningom, samtidigt med hans retlighet. — Och på detta sätt, sade han slutligen, sätta ett världsrekord.

Jane vände sig för att se ut genom fönstret, och sedan började hon gnola. Ljudet av hennes gnolande pinade mannens öron vansinnigt. Han var en förständig människa, han visste att ingenting hade sagts eller gjorts, som berättigade någondera av dem att ge vika för vrede och det vanliga morgongrälet, men han kunde känna, att det nalkades. Det var något oundvikligt över dessa morgontvister, en dum oundviklighet. Morgon efter morgon hade han stigit upp med goda föresatser, och det visste han, att hans hustru också gjort, men resultatet blev alltid detsamma.

— Psykisk slump, sade han till sig själv. Det är som att slå bollen över dammen i sjätte hålet. Du vet, att du skall slå den i vattnet, men du gör det ändå. — Han vände sig mot Jane med utsökt självbehärskning och strävsamt tålmod.

— Jag vill inte vara obehaglig, det skall Gud veta, sade han. Jag vill inte börja dagen med en skräll, men...

— Men du gör det alltid, sade hon utmanande.

Han pressade ihop läpparna och stirrade på henne, fast besluten att styra sin tunga. — Ärligt sagt, Jane, sade han, så tänkte jag inte säga något obehagligt med det där om psykisk slump. Jag menade bara, att man kan inte spela golf utan att tro, att man kan slå bollen och det är precis som med äktenskapet. Vi äro inte i form att spela. Vi slå i marken eller slå bollen för långt. Det är rent psykiskt. Vi skulle kunna spela lika bra som vi gjorde för sex sju år sedan, om vi bara trodde det.

— Jag hade inte levat i tio år med dig för sju år sedan, sade Jane i avgörande ton.

— Gud give, att du inte lever med mig tio år härefter, sade han, och hans vrede stod plötsligt i full låga.

— Jag skulle inte vilja leva tillsammans med dig i morgon dag, svarade hon, om det fanns någon utväg. Å, varför har jag inte några egna pengar? Varför kan jag inte vara oberoende av dig?

— Nåja, sade han kort, det har du inte, och du kan inte få det, och så är det barnen, så vi måste göra det bästa möjliga av det.

Därmed kastade han på sig rocken och rusade ut ur rummet för att äta frukost, som blivit smaklös för honom liksom för hans hustru. Ord, ord, ord. Han såväl som hon visste, att vad som hade ägt rum mellan dem verkligen var meningslös, ingenting annat än ljud och retlighet. Båda visste, att de för det mesta levde vänskapligt och trevligt och uppriktigt önskade att leva tillsammans i frid och glädje... Men varför då allt detta? Varför

Familjelivets nyanser och konflikter ha ofta med stor människokänedom och djup förståelse skildrats i engelsk litteratur. Författaren Budington Kelland sviker inte de ärofulla traditionerna i denna moderna äktenskapnovell.

dessa gräl, som tändes så lätt? Varför denna förbittring med varandra, detta korta tålmod, detta oförtrutna letande efter orsaker till förolämpning? McDonald kunde inte finna något svar på sina frågor.

Deras äktenskap hade räckt i över elva år, och de hade två barn, på nio och sju år. Varken McDonald eller hans hustru tänkte på att barnens ålder kunde ha mycket att göra med den ständigt ökade bisterheten i deras gemensamma liv. Faktum var, att barnen tryggt passerat småbarnsåldern. Nu voro de i skolan, de lade icke längre beslag på föräldrarnas uppmärksamhet, och följaktligen hade Jane och McDonald efter alla dessa år tid att tänka på sig själva.

Jane var icke en person, som tänkte och analyserade, hon kände. Hennes känslor voro obändiga, och hon var odiplomatiskt öppenhjärtig, då det gällde att beskriva dem. Hon visste, att en väsentlig beståndsdel försvunnit ur deras äktenskap, någon beståndsdel, som hon längtade efter. Med något, som liknade fruktan, kände hon, att hon icke älskade McDonald. Den drivkraft, som tvungit henne att gifta sig med honom och gjort deras första år så ljuva och underbara, hade försvunnit. Upptäckten följdes av en period av aktivt uppror. Hon arbetade upp sig till ett själstillstånd, vari hon trodde, att mannen verkligen blivit henne motbjudande och på sitt obändiga sätt sade hon honom det under en ström av tårar.

McDonald stod häpen. Det var otänk-

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Framför allt, som skall bevaras, må du bevara ditt hjärta, ty därifrån utgår livet.
Ordspråksboken 4: 23.

Ett illfundigt och fördärvat ting är hjärtat framför allt annat; vem kan förstå det? Dock Jag Herren utranssakar hjärtat.
Jeremia 17: 9—10.

Giv Mig ditt hjärta och låt Mina vägar behaga dina ögon. Ordspråksboken 23: 26.

Var man tycker sin väg vara den rätta, men Herren är den, som prövar hjärtan.
Ordspråksboken 21: 2.

Förtrösta på Herren av allt ditt hjärta och förlita dig icke på ditt förstånd.
Ordspråksboken 3: 5.

Ty genom hjärtats tro bliver man rättfärdig och genom munnens bekännelse bliver man frälst. Romarebrevet 10: 10.

Skapa i Mig Gud ett rent hjärta!
Psalm 51: 12.

bart, att något sådant kunde ha hänt honom. Det var otroligt, ända tills han granskade sina egna känslor mot sin hustru och fann, att han hade nått ett tillstånd av likgiltighet mot henne. Skimret var borta för alltid.

De hade nått en punkt, som varje gift par måste nå — rekonstruktionens ögonblick, då de måste bygga upp livet på en ny grund eller se hela byggnaden sopas bort av den stigande stormen. De tycktes vara oförmögna att finna en stadig grund, på vilken de kunde lägga en ny hörnsten.

McDonald övertänkte sakens praktiska sida. Förändringen var ett faktum, tänkte han. Tydligt kunde skadan icke repareras, och det återstår ingenting annat att ta sig till än att göra det bästa möjliga av alltsammans. Barnen gjorde alla andra utvägar omöjliga, och finanserna gjorde just denna väg nödvändig. Han hade fullt arbete med att försörja ett hem, och även om han velat det, kunde han därför icke ha tillåtit Jane att lämna honom, såsom hon tycktes ha lust till. Han hade icke tillräckligt med pengar för att låta henne leva för sig själv i oberoende beroende.

Janes sätt att reagera var däremot rent känslomässigt. Hon älskade inte längre McDonald, och att älska tycktes henne vara det enda väsentliga i livet — att älska och bli älskad. Hon vaknade bittert upp ur sina illusioner och insåg, att den kärlek hon älskat icke funnits i deras hem på årtal. Hon längtade efter kärlekens lyftning, hon mindes, hur hon hade burits fram på en varm, strömmande våg av kärlek under de första åren av sitt äktenskap. Hon ville ha detta tillbaka, hon ville, att det skulle fortsätta. Tanken på det alldagliga var avskrydd för henne, tanken att fortsätta livet tillsammans med McDonald som hans hustru var motbjudande... Hon var ung, livlig, behagfullare än hon varit för tio år sedan, och hon kände på något sätt, att hennes behagfullhet och hennes liv skulle förödas, att hon skulle luras grymt och bittert.

Detta är, om man stannar för att fundera över det, ett farligt själstillstånd.

Den första skärpan i denna upptäckt blev något avtrubbad. Livet levdes vidare. Hemmet förblev orubbat, men det stod ständigt på katastrofens brant. Allt var banalt, vanemässigt, enformigt. Det var dödande, tröttsamt, en ständig källa till retlighet. Gräl voro oundvikliga.

McDonald tog sig bister an uppgiften att hålla ihop hemmet, att försörja hustrun. Han var i stort sett ärlig. Han såg allt, beklagade det och försökte att göra sitt bästa, men det var inte lätt. En viss vresighet i hans läggning ökade svårigheterna. Vad Jane beträffar, så fortfor hon att tänka på sig själv, höll sig mer eller mindre i spänning och längtade efter att det som försvunnit för alltid, skulle återkomma.

Jane hade alltid gjort, vad hon velat och McDonald hade föga blandat sig i hennes nycker och nöjen. Hon hade sina egna vänner, både manliga och kvinnliga, men McDonald såg med oro, att hennes man-

(Forts. sid. 115.)

Det bästa i läng- KONSTFLITENS möbeltyger för Edra möbler.
den det billigaste. KONSTFLITENS gardiner för Edra fönster.
KONSTFLITENS flossamattor för Edra golv.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan, GÖTEBORG.

Kort eller långt hår är en smaksak. Naturliga lockar är däremot ett ofrånkomligt önskemål för både kort och långt hår. Använd THEA PAPILJOTTEN, som lockar håret på några minuter.
Partiförsäljare: A.-Bol. TEKN. NEDERLAGET, ÖREBRO.

HEM GÖR DEN VACKRASTE TRASMATTAN?

IDUN ANORDNAREN STOR PRISTÄVLING.

TVÅHUNDRAFEMTIO KRONOR I PRIS. — VÅRA FRÄMSTA EXPERTER AVGÖRA TÄVLINGEN.

EN PRISTÄVLAN OM TRASMATTOR! Den skall säkert hälsas med tillfredsställelse över hela landet och man känner sig skyldig Idun tack, som tar upp denna idé. Vi få härigenom vara med på en pristävling av mera säreget slag. Man har en längre tid rynkat på näsan åt trasmattan, men nu upplever den en renässans. Den har aldrig saknats i något hem på landet, men nu syns den där i förskönad form och i en hel del stads-hem har den på senaste tiden gjort sitt inträde.

För intresserade av saken skall den skildring som trasmattvevningen väl är värd, här nedan givas i helt korta drag. Men framför allt vill man då först hänvisa till den ypperliga och klagörande artikel, som stått att läsa i senaste numret av Svenska Slöjdföreningens tidskrift. Det är rektor-skan Kerstin Steffen i Visby, som där tar till orda och klagör trasmattans historia och förekomst huvudsakligast på sin fäderneö.

Som en ren 1800-talsföreteelse måste man räkna trasmattan, men som en företeelse från dess tidigare skede, då ju ännu allt måste ha varit ganska gott inom det område, som kan rubriceras med orden »rumskonst, konsthantverk och hemslöjd». Fru Kerstin Steffen föreslår som ursprungstid 1830-talet. Och det fullständigt nya vid denna tid är alltså, att det svenska lanthemmet golv vinner en vävd beklädnad. Ty av de många brokiga vävnader av hemslöjdsart, vilka vi numera ha letat fram, klassificerat och studerat, tjänade ingen enda att kläda golvet, (undantag: ryan som brudmatta) men väl att (främst) bredas över sängarna och (i sällsyntare fall) över borden (ännu mera sällsynta användningar att förtiga). Detta har tydligen gått fram sällsamt snabbt och segerrikt. Populär i allra högsta grad har den nya mattan i ett slag blivit. Den var billig, lättarbetad, vacker, varm; som praktisk kan man dock ej räkna den, då en tvättning lätt nog kunde komma färgerna att flyta samman. Men skönhetssynpunkten var ju ej den viktigaste.

Dess namn? Det är vilseledande i hög grad, men till den grad outrotligt inarbetat, att det är lönlöst att hoppas få en annan gängse benämning. Icke litet av tarvlighet och fulhet låder vid benämningen »trasmatta»! Men av trasor har den aldrig varit, men väl av noggrant klippta remsor av sådant, som var förfaret och ur bruk.

Konstnärligt och kulturellt sett har denna anspråkslösa vävnad en mycket stor betydelse, den är, sedan de allra flesta mönstrade vävnader övergivits, överhuvud taget den enda vävnad, i vilken våra allmogekvinnor få ge luft åt sin inneboende trängtan att få fram något färgrikt, rosigt, blommande. Andra vävnader finnas, Bohusläns



Trasmatta, komp. av Märtha Måås-Fjetterström.

Den en tid ganska föraktade trasmattan har kommit till heders igen. Som vår hängivna textilexpert fröken Elisabeth Thorman här nedan skildrar upplever trasmattan genom entusiastiska och konstförfarna kvinnohänder en strålende renässans ute i Sveriges bygder just nu. Idun, som gärna vill uppmuntra denna renässans av en gammal hemtrevlig och populär slöjd, har därför beslutat anordna en pristävling om den bästa trasmattan. Med den »bästa» menas den matta, som ur konstnärlig synpunkt fyller det högsta måttet. Det gäller alltså att göra en vacker och konstnärligt välgående komposition, utan att därför göra avkall på det begrepp, som det inte så alldeles adekvata, men outrotliga ordet »trasmatta» innehåller. Vår främsta mattkonstnärinna, fröken Märtha Måås-Fjetterström är ett föredöme att se upp till och hennes mattor böra gärna studeras av våra mattväverskor, innan de gå till verket. Mattorna skola vara insända till Idun före den 1 maj 1925, så mattväverskorna få ganska god tid på sig. Tävlingsbidragen komma att bedömas av en jury, sammansatt av våra främsta matt- och textiler experter: föreståndarinnan för Hedemora Hemslöjdsmagasin fröken Sofia Johansson, fru Lisa Hedberg, Järbo, friherrinnan Elsa Stjernstedt, Tislinge, och från Stockholm fru Thyra Grafström och fröken Elisabeth Thorman. Som första pris utdelas 150 kronor, som andra pris 75 kr. och som tredje pris 25 kr. Efter prisbedömningen komma mattorna att utställas. Alltså nu till verket i tävlan om den vackraste och bästa trasmattan!

»raante» (randiga) filter, hästtäckan, vepor o. s. v., vilka kunna randas förunderligt vackert. Men dessa finnas endast här och där, och trasmattan finns överallt. Och den, som får glädjen att vid studiet av svensk



Trasmatta från Hedemora Hemslöjd.

hemslöjd genomvandra provinser och alltså gå från gård till gård, skall i ett stort antal sådana se de allra vackraste trasmattor rullas upp. Aldrig annars kan man så tydligt avläsa husmoderns konstnärliga begäring.

Men de nyttiga mattorna vävdes långt ifrån alltid vackert och — och detta är en viktig omständighet — sköttes långt ifrån alltid väl. Dessa mattor voro fula, tarvliga och bidrogo ej att hålla arten högt. Dock, hur länge har ej den goda trasmattan hedrats, och hedras än i dag, med att traditionellt bredas t. o. m. på för-maksgolven i prästgårdar och på mindre herrgårdar. Men detta är fortfarande mattan av den enkla, vanliga, randade typen.

Vi ha räknat vår främsta svenska textilkonstnär, Märtha Måås-Fjetterström som föregångare, som vävt trasmattor av en mera förfinad typ. Kanske ha ute i bygderna en och annan (fru Steffen nämner fru Aura Klingvall på Gottland och fru Augusta Skärman i Kristianstad) begynt att för mattan av tygremsor taga i bruk någon konstfullare vävnadsteknik, rödlakan, krabbasår o. s. v. Men Märtha Måås-Fjetterströms mattor, vilka gingo genom Svensk Hemslöjd i Stockholm, voro de första, som slog igenom. Genren har ej mindre tagits upp inom hemslöjdsmagasinens verksamhet. Främst av samtliga dessa är fru Lisa Hedbergs, född Wahlström i Gästrikland, och hennes alstring gick in i den »Vackrare vardagsvara» som firman Wikman och Wiklund förde fram. En synnerligen beaktansvärd produktion får även tillskrivas hemslöjdsmagasinen i Hedemora, Uppsala, Värmland och många andra. Först genom fru Steffens uppsats få vi kunskap om en dylik alstring å Gottland; den tycks som avnämare ha haft företrädesvis »Svensk Husflid» i Köpenhamn.

Det måste över huvud taget erkännas, att mattvevningen just nu ligger oss svenskar synnerligen om hjärtat; ryevävnader är en högst aktuell angelägenhet, sniljeflossmattan är en ny art, som mottages med tacksamhet. Men dessa mattor betinga både kunskaper och kostnader. Trasmattan, som egentligen endast fordrar vävkunnighet och god smak kan i varje hem bli deras nyttiga, glada och ödmjuka motsvarighet.

För ingen annan vävnad torde alltså intresset just nu vara så livligt som för trasmattan. Och den stora tävlan som Idun nu anordnar har till syfte att slå ett stort slag för densamma, att framvisa mångfalden av vackra och goda varianter samt dessutom att i allas åsyn föra fram den ena eller andra mera konstnärligt utformade typen, som höjer sig över den stora genomsnittliga alstringen.

ELISABETH THORMAN.

”TEKÅ” Zinkputs





Iduns Handarbetsida



En bordduk för salen eller herrummet.

DENNA DUK AV GROVT, VITT, LITET glest linne — se bild t. h. — är 115 cm. lång och 95 cm. bred.

Konturerna sys med rätt mörkt, grått linnegarn och figurerna fyllas med olika bottnar i ljus gråblått, blågrönt samt något rosa.

På båda kortsidorna är en frans (som ökar dukens längd 17 cm.) i vitt linne-garn med några itrådade gröna och ljusblå bitar. Priset (utom garn till fransen) för duken uppritad och påbörjad, samt med garn är kr. 18. Önskas garn till fransen beräknas det till kr. 4:— . Rekvireras genom Iduns Handarbetsavdelning. Varan sändes mot postförskott.

Virkad spets hopsatt av stjärnor till tédukar, runda servietter el. dyl.

Upplägning: 10 maskor (m.) i ring.

1 varvet (v.): 4 luftmaskor (lftm.), 5 dubbelstolpar (ds.), (därmed menas tråden 2 gånger om nålen), \times 3 lftm., 6 ds. \times 3 gånger mellan \times , allt i ringen, 3 lftm.

2 v.: Gör ett par smygmaskor över de 2 första ds. \times 8 lftm., 1 m. över de 3 lftm., 8 lftm. 1 m. i mitten av de 6 ds. \times upprepa mellan \times hela varvet ut.

3 v.: 12 m. i varje bäge.

4 v.: Smygmaskor fram till den 6 m. eller mitten av bägen. 10 lftm., 1 m. i mitten på nästa bäge hela varvet ut.

5 v.: 16 m. i varje bäge. Vänd arbetet.

6 v.: Smygmaskor fram till mitten, av bägen, 6 lftm. 1 lång stolpe med 3 gånger om nålen emellan 2 bågar, 6 lftm., 3 långa stolpar i mitten av nästa bäge (man lämnar 1 m. på nålen för varje stolpe och drar igenom alla 4 m. på en gång), 5 lftm. 3 långa stolpar i samma hål, som föregående \times 12 lftm. 1 m. i mitten på nästa bäge, 12 lftm. 2 gånger 3 långa stolpar skilda av 5 lftm. i mitten på nästa bäge \times upprepa en gång till mellan \times 6 lftm. 1 lång stolpe emellan nästa bågar, 5 lftm., 1 m. i mitten på nästa bäge. Vänd.

7 v.: 10 m. i närmaste 3 bågar sedan 6 m. 1 pikot av 4 lftm., 6 m. etc. fortsättningsvis till de 3 sista bågarna vilka virkas med 10 m. i varje.

Sammanvirningen lämnas åt var och ens smak, allt beroende på om jag önskar sätta dem kring en rund duk eller rak. Emellan stjärnorna behöves långa stolpar med 4 å 5 gånger om nålen, på de andra ställena ej mer än en gång om nålen.

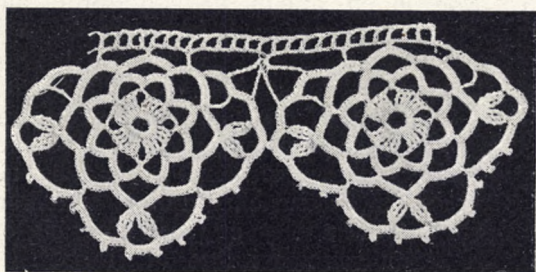
Spetsen är virkad av D. M. C. tråd N:o 50.

En liten stickad barnklädning för 2 å 3 års flicka.

Denna lilla förtjusande klädning är stickad av s. k. Carmen-garn i smultronfärg. Garnet är smidigt och lätt och passar bra till barnklädning i år då det inte är så kallt. Omkring 100 gram åtgår.

Klädningen består av ett fram- och ett bakstycke alldeles lika. Vi börja stickningen nertill och lägga upp 134 maskor (m.).

Sticka första varvet 1 avig och 1 rät m. hela stickan ut. Andra varvet 1 rät och 1 avig hela stickan ut. Fortsätt omväxlande med dessa 2 varv



Virkad spets till tédukar m. m.



Bordduk, komp. av Agnes Sutthoff.

ungefär 5 cm. Denna stickning kalla vi för mossstickning.

Därefter 6 varv rätt, d. v. s. ena stickan rätt och tillbaka avigt. 6 varv avigt, omvänt förhållande mot de föregående, sedan 6 varv lika de förstnämnda 6 varven. Dessa 18 varv bilda bården.

Själva kjolen stickas uteslutande rätt, fram och tillbaka och fortsättes därmed tills den mäter ungefär 28 cm., omkring 34 dubbla varv, då maskantalet minskas till 90 på följande sätt: Sticka (st.) 1 rätt, tag ihop 2, st. 1, tag ihop 2, hela stickan tills 2 m. återstå, vilka stickas rätt.

Efter ett dubbelvarv stickas hål för genomdragning av band: St. 2 \times kasta om nålen, tag ihop 2, st. 1 \times , upprepa mellan \times stickan ut och sluta med st. 2. Nu kommer 6 cm. stickning lika kjolen och 3 cm. mossstickning. Vi äro då uppe vid halsen.

Maska av 60 m. och arbeta med de återstående 30 m. ungefär 3 cm. beroende på huru djup urringning man vill ha. Dessa sista 30 m. bilda axelstyc-

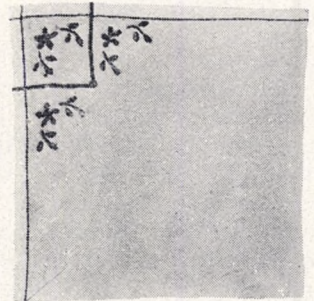
ket. Maska av och slit av tråden. Då är framstycket färdigt.

Med bakstycket förfäres på samma sätt.

Nu sys vänstra axeln ihop (framifrån räknat), på den högra delen av framstycket sys 4 perlemor-knappar och på motsvarande axel på bakstycket virkas med 4 luftm. för varje knapp och 5 maskor emellan. Det bildar knäppningen på klädningen.

För ärmarna tar man upp 58 maskor emellan halsranden dit kjolen hopsys. Man stickar 6 dubbelvarv rätt fram och tillbaka, sedan en liten bård av mosstickning, ungefär 3 cm.

Om vi då trä en snodd eller ett sidenband i önskad färg genom hålen och knyta en rosett på ena sidan, så är den lilla klädningen färdig.



En näsduk med kulört broderi.

Broderade näsdukar finnas i en massa olika variationer, men kanske inte alla tänkt på att i stället för hälsöm använda kulört broderi på följande sätt.

Drag ut en eller ett par trådar som till hälsöm; träd en kulört tråd i de utdragnas stället och gör såsom bilden visar en liten extra utdragning och iträdning i ena hörnet. Brodera ett litet broderi i en eller 2 färger. I stället för den nedersta blomman i hörnet kan man sätta namnet.

Modellen är broderad med svart och skärt.

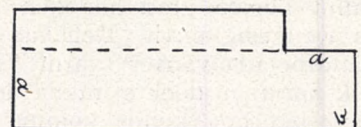
Ett par enkla lättgjorda tofflor.

Till dessa tofflor är använt s. k. cykelgarn, grovt stickgarn i grå färg. Man beräknar ungefär 60 gram. Dessutom behövs litet garn av annan färg att virka en liten kant upptill med, på modellen ärggrönt se-firgarn.

Så lägger man upp 28 maskor med en medelgrov virknål och virkar en maska i varje 28 utan att maska av, så att jag på en gång har 28 maskor på nålen.

Sedan maskas av en och en till blott en maska återstår, varefter man börjar på nytt. Detta sätt att virka kallas för att kroka. Till modellen som ungefär motsvarar n:r 37 i sko virkas 74 varv.

Maska sedan utav 8 maskor i början och virka de återstående 20 maskorna tills de bilda en fyrkant såsom synes på avbildningen. Maska utav alla 20 och sy ihop sidan a på bilden med sidan a.



Nu är toffeln färdig att sys fast vid sulan. I läderaffärer finnas fultsolor som äro lämpliga. Vänd avigsidan mot överkanten och sy med björntråd fast den virkade toffeln med spetsen, som vi beteckna med b på bilden, mitt fram. Övre delen vikes ner och på avigsidan (som bildar rätsidan på toffeln färdig) virkas 2 stolpar i samma hål skilda av en pikot av 3 luftmaskor och tillbaka med en maska i 1 luftm.

Sno en snodd och trä igenom just i vikningen och sätt ett par toffsar i ändarna samt knyt en rosett.



En stickad barnklädning.

Äkta Spets- & Sidendépôt
STUREGATAN 6"

Tel. 77436. Filial: BIRGERJARLSG. 18. Norr 19700.



Årsrealisation

med anledning av flyttning från vår tillfälliga lokal

Birgerjarlsgatan 18.

ELIN WÄGNER I IDUNS KVINNOKLUBB

VARSÅSONGEN GÖR EN LYCKAD START.



Fru Valborg Beer.

»VAD HÄR SER HEMTREVLIKT och festligt ut», måste ovillkorligen varje medlem i Iduns Kvinnoklubb ha sagt sig, då hon den 15 eller 22 januari infann sig på Fenix. Salen flödade i ljus, var dekorerad med stora nya palmer och längst uppe i fonden skymtade som ett harems-hörn av brokiga siden, dukar, kuddar och lampor. Ljusen och palmerna voro Fenix' tillskott till trevnaden, men för det övriga hade vi fröknarna Wega och Olga Lanner att tacka. Fröken Wega Lanner är som vi alla kunde konstatera en synnerligen talangfull siden- och brokadmålarinna — hon utställer för närvarande hos Gummesons och det var denna utställning, som hon haft den stora älskvärdheten att för två kvällar flytta upp till Iduns Kvinnoklubb. Och klubben har kanske aldrig haft en så rikhaltig och smakfullt anordnad utställning förr — vi gissa att den gav medlemmarna många goda uppslag till pryndandet av sina egna hem. Fröken Olga Lanner är syster till fröken Wega och kanske mera känd, då hon länge räknats till en av våra mest framstående skulptriser. Hon hade kompletterat utställningen med några av sina skulpturer och den stora lampan i taket var även av hennes hand; den passade så bra där att man trodde den hörde till salen, nå, det kommer den kanske också att göra, enligt vad vi hört viskas om.

Kvällen inleddes med några hälsningsord av fru Marika Stjernstedt, som även uttalade sitt varma tack för den hyllning klubben bringat henne på hennes 50-årsdag. Därefter fru Maria Rodhe-Nissens föredrag om kroppskultur. Det blev en uppräckande stund, som gjorde en smutt generad för alla sina »för hem och gator» vanprydande kroppsskavanker och väckte livliga föresatser att snarast få bort svankryggarna och dubbelhakorna. Med Men-sendicks hjälp lär det gå som en dans.

Efter tédrickningen sjöng fru Valborg Beer, ackompanjerad av fröken A. Valentin, några sånger av Lindblad, Geijer, en aria ur Carmen m. fl. Fru Beer var en förtjusande bekantskap för klubben, hennes klara, ljusa och kultiverade röst gav i sällsynt intelligent föredrag utmärkt tolk-



Fröken Ingrid Andersson i Skånedräkt.

ning åt både de friska svenska visorna och den koketta Carmen-arian.
En alltigenom lyckad kväll!

Avliden 105-åring.



Nyligen avled Sveriges äldsta man, Sven Eriksson i Kisa, vid 105 års ålder. Han vårdades ömt in i det sista av sin "flicka", som han kallade sin 80-åriga dotter Lovisa. Gubben var ännu för något år sedan vid full vigör och Lovisa, som är änka efter en arrendator, är verkligen pigg som en flicka. Folk av "dunderdon" som grannarna säga om dem.



Fröken Wega Lanner.

Nästa gång

sammanträder Iduns Kvinnoklubb sektion II torsdagen den 29 januari och sektion I torsdagen den 5 februari kl. 7,30 e. m. på Fenix. Författarinnan, fru Elin Wägner är då Idunklubbens högt värderade gäst, vars föredrag säkert ingen av klubbens damer vill gå miste om — fru Wägner kommer att tala om den indiska frihetskämpan Gandhi och hans rörelse — lika litet som de vilja försumma att stifta personlig bekantskap med en av vårt lands mest kända och uppburna författarinnor.

Årskort för 1925 medtagas och uppvisas vid ingången.

Marika Stjernstedts tack.

Fru Marika Stjernstedt har bett att genom Idun få förmedla nedanstående tack till medlemmarna i Iduns Kvinnoklubb:

Genom tidningen Idun ber jag till Iduns Kvinnoklubb få frambara mitt hjärtliga tack för den utomordentliga vänlighet som visats mig med anledning av min 50-årsdag och för den förtjusande gåvan, som livligt rört mig. Det vore mig kärt få tacka var och en av er personligen, men det är ju omöjligt. Mitt tack är inte därför mindre djupt känt.

MARIKA STJERNSTEDT.

En skånsk hembygdsafton.

Iduns Kvinnoklubb i Malmö har sin första sammankomst på det nya året måndagen den 26 januari i Stadt Hamburgs festvåning. Kvällen är ordnad till en skånsk hembygdsafton.

En hyllningsdikt till Skåne reciteras av redaktör Otto Groothoff. Därefter håller fröken Ingrid Andersson föredrag om sina erfarenheter från 20-åriga folkdräktsstudier i Skåne, varjämte hon demonstrerar ett antal skånska folkdräkter. Folklivsskildringar på skånskt bygdemål föredras av »mor Metta», doktorinnan Tygeson från Lund, och till slut blir det folkdansuppvisning av åtta par från Malmö Kvinnliga Idrottsförenings folkdanslag till folklåtar av riksspelman Lindberg, Malmö.

Nya medlemmar kunna inskriva sig. Åravgiften kr. 5:— erlägges.

5:~ Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen. **5:~**
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

Begär i modemagasin och sybehörsaffärer **ylletygerna**
Bon Pasteur och St. - Epin
Aktiebol. F. d. Etabl. POIRET
Spinneri & färgeri Bröder & nevöer
1 St. Epin **P.F.N.**

Efterfråga följande märken: Zéphyr och Mérinos Saint-Epin Venetianskt ylle, Japonaise Mérinos Bon Pasteur au bas Cachemire Retors, Ondine, Indiskt ylle, etc. Dessa ylletygger finnas hos: Helsingborgs textilgarnaktiebolag, Helsingborg, Bäckman, Drottninggatan 60, Stockholm, Bredenberg & C:o, Drottninggatan 26, Stockholm.

DEN BÄSTA STUNDEN PÅ DAGEN

"Vilken stund på dagen tycker Ni bäst om?" är en fråga, som Idun ställt till några på olika områden verksamma damer. Svaren ge en bild av olika intressen och förströelser i modern tid.



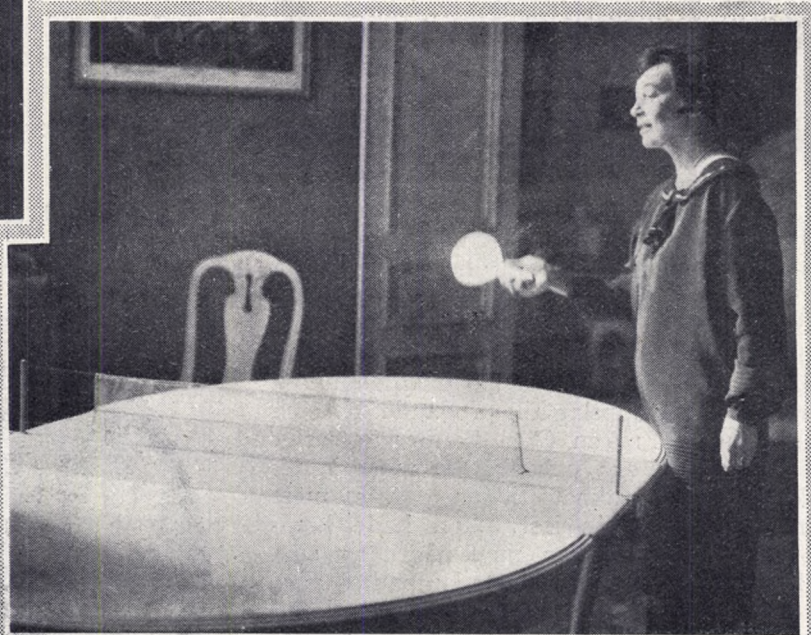
"Förr red jag helst, men nu är jag gladast, då jag får axla min ryggsäck och ge mig ut på vandring", säger advokaten Math. Staël von Holstein.



Fröken Agnes Branting tycker att alla stunder äro dyrbara, men dyrbarast kanske de, som hon tillbringar i arbete på sitt Licium.



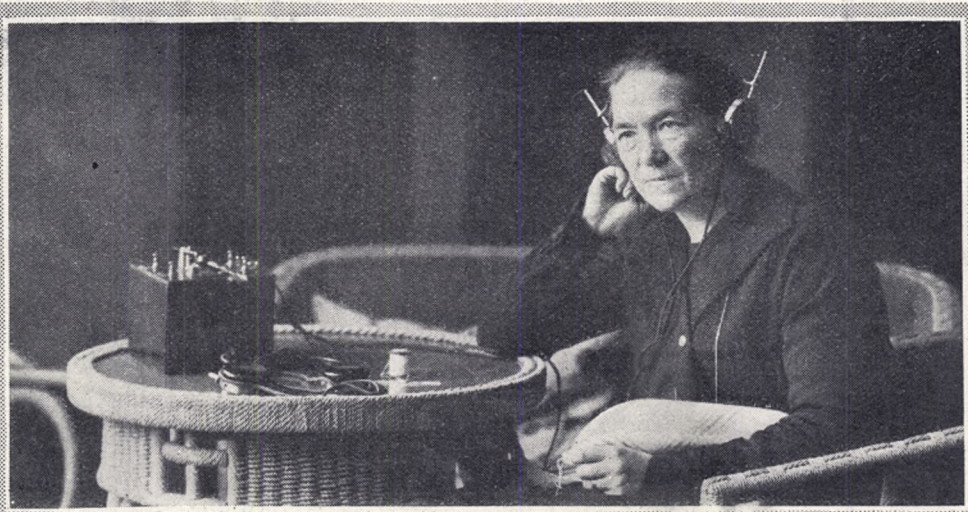
Fru Brita Juhlin-Dannfelt håller mest av pratstunden vid brasan med sin lille gosse.



"De roligaste timmarna jag har, är när jag spelar teater. Som detta nöje numera rätt sällan förekommer, ägnar jag mig lidelsefullt åt ett annat spel — Ping-Pong", säger fru Harriet Bosse.



"Den bästa tid på dagen är naturligtvis, när jag står framför mitt staffli och målar", säger fru Anna Boberg.



Fru Nelly Thüring vilar sig från riksdagsarbetet vid sin radio och sitt handarbete.

KUNG KARL DEN UNGE HJÄLTE...

Den med så stor spänning och intresse motsedda Karl XII-filmen är nu färdig. Mycket arbete, kostnader och ansträngningar ha nedlagts för att värdigt iscensätta den krävande filmen och man har därför anledning vänta en av de största succéerna i svensk filmhistoria.



"Kung Karl den unge hjälte" sådan Gösta Ekman framställer honom.



Från slaget vid Narva.



Ställningen erövrad!

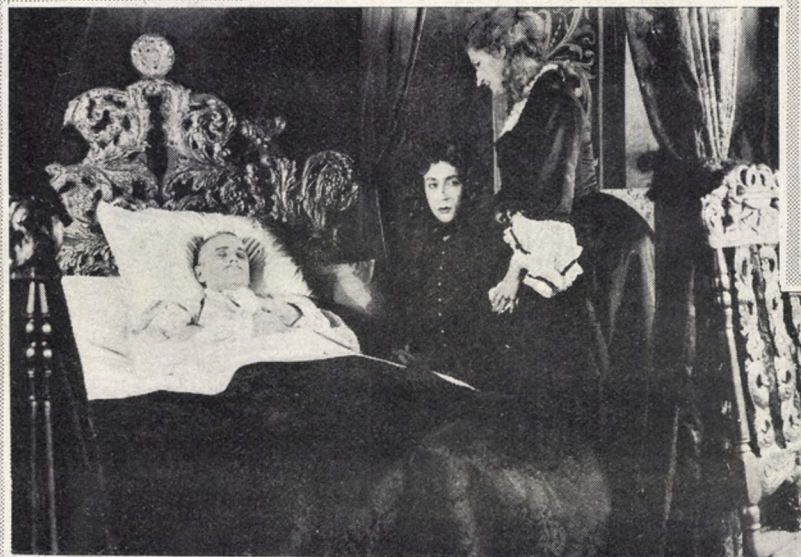


Tsar Peter — Nicolai Severski.



Den sköna Aurora Königsmarck spelas av Pauline Brunius — en drottning i varje tum.

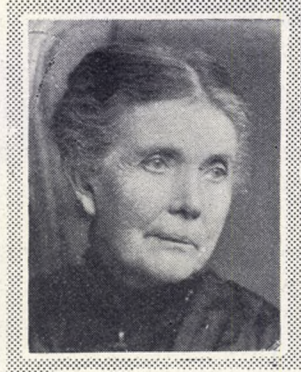
Vid Karl XI:s döds-läger vaka Hedvig Eleonora (Märtha Lindlöf) och den unge Karl.



IDUNNS PORTRÄTTGALLERI



JULIA STENBECK.
F. Siemen, Sthlm. Änka efter grosshandlaren C. W. Stenbeck, Gävle.
90 år den 28 januari.



EBBA WESTER.
F. frih. Pfeiff, Vaxholm. Änka efter regementsläkaren, d:r Moje Wester.
80 år den 25 januari.



HILDA WESTERDAHL.
Fröken, Sthlm. F. d. förest. för Fredrik Bremerförb. filial i Malmö. F. d. medarbetare i Idun.
80 år den 25 januari.



MARIA REUTERSWÄRD.
Fröken, Jönköping. Dotter till löjtnanten G. A. Reuterswärd och hans maka f. Lindqvist.
80 år den 28 januari.



SIGRID PONTIN.
F. Wetterström, Liljeholmen, Rimforsa. Änka efter godsägaren Esbjörn Pontin.
70 år den 18 januari.



LOUISE SÖDERBAUM.
F. Wester, Djursholms-Ösby. Maka till f. d. bankdirektören B. Söderbaum.
70 år den 23 januari.



HILDA BERGMAN.
F. Thingvall, Sthlm. Änka efter protokollssekreteraren Paul D. Bergman.
70 år den 24 januari.



ELMIRA REZELIUS.
F. frih. Leijonhufvud, Sthlm. Änka efter kaptenen Johan Rezelius.
60 år den 23 januari.



LYDIA AFZELIUS.
Fröken, Uppsala. Lärarinna. Dotter till domkyrkokommis- nister M. Th. Afzelius och hans maka f. Ketscher.
60 år den 24 januari.



LOUISE af GEIJERSTAM.
Fröken, Skövde. Målarinna. Dotter till trafikchefen C. G. af Geijerstam och hans maka f. af Sandeberg.
55 år den 25 januari.



THORA CORNELIUS.
F. Sjöstrand, Gamleby. Maka till grosshandlaren Hugo Cornelius.
55 år den 28 januari.



EVA LIDBERG.
F. Pålson, Sthlm. Änka efter kyrkoherden Henning Lidberg, Törnsfall.
50 år den 24 januari.



EVA DRAKE.
F. Lilliesköld, Malmö. Maka till lotskaptenen Axel Drake.
50 år den 25 januari.



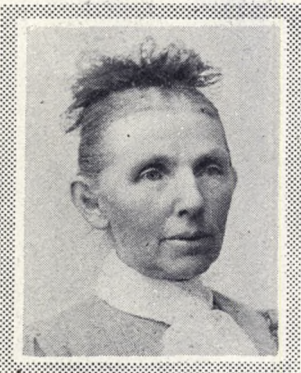
HILDEGARD von HEIJNE-LILLIENBERG.
F. Appelberg, Lillienäs, Fors- heda. Maka till godsägaren Georg von Heijne-Lillienberg.
50 år den 28 januari.



MARIA LINDSKOG.
F. Smith, Älvsjö. Maka till kyrkoherden i Brännkyrka, teol. d:r H. J. Lindskog.
50 år den 28 januari.



MATHILDA FRICK †.
F. Lilljedahl, Sandvik, Smål. Burseryd. Änka efter rådr- mannen i Malmö, v. häradshövding Rudolf Frick.
* 1832, † den 31 december.



INGEBORG JENNISCHE †.
F. Oldberg, Alfta. Änka efter komministern G. A. Jennische, Alfta.
* 1847, † den 20 december.



JACQUETTE STJERN- STEDT †.
Fröken, Fällnäs, Sorunda. Dotter till kaptenen, frih. Knut Stjernstedt, och hans maka f. Bolin.
* 1847, † den 21 december.



HANNA HORN af RANT- ZIEN †.
F. Ståhle, Södertälje. Maka till f. godsägaren H. G. R. Horn af Rantzien.
* 1848, † den 27 december.



ELLEN GYNTHER †.
F. Rehn, Karlskrona. Änka efter f. d. kamreraren vid Flottans pensionskassa, Wil- helm Gynther.
* 1861, † den 28 december.

**Aluminium-
Kastruller**

förbli skinande som nytt silver om Ni putsar dem med det världsberömda putsmedlet

Bon Ami

Pris 40 öre

Den psykiska slumpen.

(Forts. fr. sid. 108.)

liga vänner höllo på att minskas till en enda. Hon spelade golf med John Firth. John Firth drack ofta te hos henne. Hon åkte automobil med John Firth oftare än som kanske var lämpligt. Mc Donald var logisk nog att förstå faran i detta, men han hade också nog självbehärskning att icke göra invändningar. Det fanns en egensinnig, upprorisk ådra hos Jane, som drev henne att, ibland mot sin egen vilja, göra saker, som hon var absolut förbjuden att göra eller utföra det, som en auktoritet sökte hindra henne från. McDonald visste, att hans ingrepp bara skulle göra saken värre.

Han var också mer eller mindre fatalist. »Om det finns något gott hos henne, tänkte han för sig själv, stannar hon kvar. Varom inte, så går hon sig väg.» Och så väntrade han och hoppades det bästa.

Dessa händelser inträffade i de otrevliga dagarna 1920, då affärsvärlden var angripen av den epidemi, som decimerade köpmännen liksom influensan hade decimerat folket i landet, och just då McDonalds hjärta och själ voro fyllda av den fara, som hotade hans hem, sjuknade hans affär och låg nära döden. Han handlade med siden och alla människor veta, vad som hände med siden detta olyckliga år.

Under veckor åt gången fordrades hans närvaro i City dag och natt. Under veckor i sträck bar han sin börda av bekymmer hem efter midnatt för att ligga där och kasta sig med hjärnan oroad nästan till vanvett, oförmögen att sova. Det var under dessa veckor av vad Jane gärna kallade hans försummelse som hennes begynnande historia med John Firth började antaga klara konturer. Han återförde i hennes liv det som hon längtade efter: romantiken, häftigheten från hennes äktenskaps första dagar. Han älskade henne. Våldsamt yppade han sin kärlek för henne, och hon fröjdade sig över att röra vid den och eftersom hon var förälskad i kärleken, inbillade hon sig själv vara förälskad i Firth. Vilket var precis lika illa, som om hon verkligen varit det. Eller kanske är det det samma. Och här fanns också ett element av äventyr, hemlighetsfullhet, ängslan. Kärleken blommar bäst i sådana villkor. Häri ligger äktenskapets förnämsta fel — lätt tilltråde till den älskade. Det finns inga svårigheter, inga hinder. Om det kunde uppfinnas någon metod, tack vare vilken mannen skulle löpa risk genom att träffa sin hustru eller hustrun måste planera, göra undanflykter och visa mod för att kunna se sin man, så skulle skilsmässorna försvinna från jorden.

I veckotal hade Jane nu hållit Firth på en armslängds avstånd, allt mer och mer motvilligt med allt större och större svårighet. Hon var åter lycklig, hemligt bävande lycklig, där hon stod på avgrundens brant.

En fredagskväll tog McDonald ett tidigare tåg än vanligt och kom hem strax efter klockan tio. Han hade nått botten. Han var krossad, slagen, förintad. Då han steg av tåget, stod han precis där han stått, när han börjat för femton år sedan; nej han var sämre ställd än då. För femton år sedan hade han vågat börja en affär själv. Han hade ägt ungdom och hopp och kring halsen hade han ingen kvarsten av ansvar. Det kunde bära eller brista för honom utan att han skadade någon annan än sig själv... Det var annorlunda i kväll. Då hans kreditorer gjort upp med

honom, skulle han inte ha två nickelslantar att skramla med. Till och med huset, som han nu långsamt och tungt gick emot, skulle inte finnas mer... Han var rädd för den hemska prövningen att behöva berättas detta för Jane.

Vanligen åkte han hem från stationen, i kväll gick han till fots för att spara den slant, det skulle ha kostat att åka. Han tog genvägen över en obebyggd tomt till baksidan av huset. Den mjuka gräsmattan dämpade hans steg, då han gick omkring huset fram till verandan, och han kom ohörd fram. Så fördjupad var han i sin ängslan för det stundande samtalet med hustrun, att han icke märkte något omkring sig, förrän han stod vid verandahörnet. Då hejdade han sig vid ljudet av en mansröst. Han stannade, icke i avsikt att spionera, och mannens ord nådde hans öron. Det var våldsamma, passionerade ord... John Firth förklarade sin kärlek för hans hustru. McDonald tvekade. Han tänkte icke

Den bästa översättningen

av Samains dikt *Le repos en Egypte* i Iduns översättningstävlan har gjorts av signaturen »Försöka kanske duger», som alltså får priset.

Vilan i Egypten.

I natten varm och klar oändligt lugn sig breder. Ut i sin mantel svept, en sten till huvudgård, nu sover Josef tryggt, nyss sänkt i bödens värld, och vid hans sida har hans åsna lagt sig neder.

Ned mot Sfinxens fot Marias huvud glider, så blek och ljuv hon sluter ögonlocket trött. Från barnet, som i hennes armar sover sött, en mild och sällsam klarhet sig i mörkret sprider.

I mystiskt dunkel öknen kring dem vilar. Allt är så stilla, intet väsen ilar, man tror sig höra barnets andedräkt.

En fläkt ej rörs. Från elden röken stiger rakt upp mot skyn. Naturens stämma tiger, mot stjärnorna är Sfinxens hjässa sträckt.

Märket M. N. är värd en särskild honnör för tolkningen av näst sista strofen:

Omkring dem ruvar öknen tyst och skum
Ett enslighetens vigda tempelrum —
Ej ljud, ej viskning nattens stillhet bryter.

En fin uppfattning av innehållet röjer sig också i märket K. S:s översättning även om formen här erbjudit förf. vissa svårigheter.

Denna gång införa vi en dikt av den nyligen avlidne Nobelpristagaren Spitteler, av vilken översättningar till nästa pristävlan böra insändas före 1 februari.

Das Herz.

Es kam ein Herz an einem Jahrestage
Vor seinen Herrn, zu weinen diese Klage:

”So muss ich Jahr für Jahr denn mehr verarmen!
Kein Gruss, kein Brieflein heute zum erwarmen!
Ich brauch ein Tröpflein Lieb, ein Söhnchen Huld.
Ist mein der Fehler? ists der andern Schuld?
Hab jede Güte doch mit Dank erfasst
Und auf die Dauer niemand je gehasst.
Noch ist kein Trauriger zu mir gekommen,
Der nicht ein freundlich Wort von mir vernommen.
Wer weiss es besser, wie man Gift vergibt?
Wer hat in Strömen so wie ich geliebt?
Doch dieses eben schmeckt so grausam schnöde:
Da, wo ich liebte, grinst die leerste Öde.”

An seinem Schreibtisch waltete der Herr,
Schaute nicht auf und sprach von ungefähr:
”Ein jeder wandle einfach seine Bahn.
Ob öd, ob schnöde, ei was gehts dich an?
Was tut das Feuer in der Not? Es sprüht.
Was tut der Baum, den man vergisst? Er blüht.
Drum übe jeder, wie er immer tut.
Wasch deine Augen, schweig und bleibe gut.”

klart, han var oförmögen till ett skarpt beslut.

— Ni måste älska mig, hörde han Firth säga. Ni måste. Ni måste... Jag kan inte leva utan er. Jane... Jane... Det uppstod en kort tystnad. — Säg mig, att ni älskar mig. Säg, att ni vill resa med mig... Ingen, ingen har rätt att skilja oss åt, om vi älska varandra. Det är en synd att skilja oss åt.

— Jag... Å, låt mig tänka, låt mig tänka, sade Jane.

— Tänka. Ni har haft tid att tänka. Veckor och månader! Ni måste veta. Ni vet... Å Jane, ingen har någonsin älskat så som jag gör nu.

— Det är så ljuft att vara älskad, sade Jane. Men, å, en kvinna har så mycket att tänka på.

— Tänk bara på er och mig — på den lycka vi ha rätt att få... Säg, Jane, säg, att ni älskar mig.

— Inte nu, John, hörde McDonald sin hustru säga, — inte i kväll. Låt mig få bara denna enda natt att tänka på. I morgon skall jag säga er hur det skall bli.

— Skall ni säga mig, att ni älskar mig? Att ni reser bort med mig?

Jane stod tyst, medan McDonald väntade slött, ur stånd att tala eller röra sig. — Jag — jag hoppas det, sade hon mjukt.

McDonald vände sig långsamt om. I smyg gick han bort. Han ville inte bli hörd eller sedd. Han ville gå bort och betrakta denna nya olycka, stirra in i dessa ögon och fråga vad som var meningen med den. Han vandrade av och an. Timme efter timme strövade han omkring, under det hans hjärna sjöd av osammanhängande tankar... Jaså, han hade förlorat allt, affär, hustru, hem, allt i ett *débaclé*. Han försökte fatta det, se framåt och föreställa sig framtiden. Men han kunde inte... Han famlade efter någon plan att följa, någon handling att företa sig... men det fanns intet ljus att följa, bara förvirringens mörker... En sak visste han, ett faktum stod klart. Han ville inte förlora sin hustru och sitt hem. Kanske hans hustru kunde vara en bättre hustru och hans hem ett lyckligare hem, men de voro hans och han behövde dem. Tanken på att förlora det, som låg därtvå, var outhärdlig för honom.

Det fanns vilda tankar, våldsamma tankar också, men han bekämpade dem. På sätt och vis kunde han inte klandra Firth, och han kunde inte klandra sin hustru. Omständigheterna, de fördömda omständigheterna buro skulden. Det var just så som saker och ting hände... Och så, när dagningen bröt fram över österns trädtoppar kom fatalismen till hans bistånd:

— Nu är det min svartaste timme, sade han till sig själv. Jag är ruinerad... Om det finns något gott i henne, håller hon fast vid mig. Om hon lämnar mig en stund som denna, är det bättre hon går...

Så vände han än en gång sina steg mot hemmet. Det var tyst i huset, då han öppnade och steg uppför trappan till det rum, som varit hans och hustruns. Han öppnade dörren. Jane hörde ljudet, när den stängdes, och satte sig överraskad upp i sängen.

— Å, McDonald, sade hon och sedan satt hon ännu rakare och stirrade på honom, på hans dystra, förtvivalade ögon, på hans trötta, härjade ansikte. — Vad är klockan? frågade hon.

— Nästan fem.

— Vad — vad är det fatt, McDonald? Var har du varit hela natten?

— Jag har gått, sade han. Gått omkring.



Kallt och ruskigt väder
blir huden torr, narig och spricker.
Undvik detta genom att dagligen
använda **Maniol**.

Tillverkas av GAHNS, Upsala.



Den omtyckta cigaretten

Karpathos

har erhållit ny, elegant
och praktisk förpackning.
Pris per ask
om 10 st. 1 kr.

Tobaksmonopolet

— Gått omkring? — Det låg ängslan i hennes röst. Vad har hänt? Vad är det?

Han stod tyst. Vilken olycka skulle han berätta först? Någoting, men icke förnuftet, sade honom, att det bara fanns en olycka att förkunna. Sin upptäckt kvällen förut skulle han förtiga. Han kunde inte förmå sig att tala om den, och i detta ögonblick visste han, att vad som än hände, vad resultatet än skulle bli, han kunde aldrig säga henne vad han ofrivilligt råkat få höra. Det måste begravas, begravas djupt i hans hjärta och aldrig grävas upp.

— Jag är ruinerad, sade han torrt.

— Ruinerad. Vad menar du?

— Jag menar, sade han tåligt, att affären har gått omkull. Jag har förlorat allt. Till och med den här villan är gången. Vi måste lämna den. Jag har inte så mycket som en cent... Det är... slutet.

Hon stirrade storögd på honom och besynnerligt nog den tanke, som fyllde hennes hjärna gällde icke de förlorade pengarna, det välstånd som försvunnit, den fattigdom, som möjligen kunde komma, den gällde McDonalds förlust — att det, som han så mödosamt byggt upp var förstört. Hennes hjärta skrek till av medkänsla med honom:

— Du stackars gosse... Allt som du arbetat så hårt för?

— Allt, sade han slött. Det är slut med mig.

Hon gick ur sängen och fram till honom. Det är hemskt, grymt, sade hon.

Han ryckte på axlarna. Du ville... lämna mig, sade han med låg röst. Det finns inte skäl, varför du inte skall göra det nu... Du får det lika bra skild från mig som tillsammans med mig.

— McDonald!

— Jag säger dig, att allt är slut. Det här huset, allt. Du kan inte hålla en tjänare. Gud vet, var jag skall få pengar till mat. — Han vände sig bort. — Det lönar inte att förlänga detta... På ett eller annat sätt skall jag laga så, att du kan stanna här till — du är färdig att resa.

Hon grep hårt om hans arm. — McDonald, vad menar du? Vill du bli av med mig.

Han såg ned i hennes ögon. Nej, sade han.

— Och du tror, jag skulle... övergiva dig, när du är slut och nere. Du tror jag är en sådan desertör.

— Du ville lämna mig. Du var så trött på mig.

— Stackars gosse, sade hon mjukt. Stackars gosse... Jag... Å, McDonald, kan du inte förstå, jag kan inte gå nu. Om du vore rik, om allt vore väl ställt för dig... Hon tvekade. — Men inte nu, inte då du behöver mig... Sätt dig här! Hon drog honom ned på sängen bredvid sig. — Jag kanske är dålig, sade hon, men jag är ingen desertör... Vi skola börja från början igen... Kanske var det me-



- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö



AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

**HEMFÄRGEN
HÄRVAN**

är en tillförlitlig
o. utmärkt färg för
YLLEPLAGG

OBS!

Färgning i hemmet lö-
nar sig endast om
färgen är prisbillig.
"HÄRVAN" är billig.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Vid

**Engelska sjukan
Bleksot
Skrofler**

och aptitlöshet hos barn i alla åldrar har Emulgon (vitaminrik fiskolja i förening med Phospho-Energon och kalk) givit utomordentligt goda resultat. Redan efter kort tids användning ger sig en märkbar förbättring tillkänna, aptit och vikt ökas, sömnen blir lugn och stärkande. Under rekonvalescens och svaghet förorsakad av klena lungor, körtelsjukdomar, blodbrist etc. är en Emulgonkur synnerligen välgörande.

Giv Edra barn



Fås på alla apotek i originalfl.
om 200 och 1000 gr.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textsida. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textsida, 20 % förhöjn.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75



Marcks
Korsetter

Moderna - Hållbara
Eleganta

Besök vår "återförsäljare"
å Eder ort.

*Giv Henne
en
Singer*

PERSSONS STICKMASKINER

Svensk tillverkning.
Guldmedalj å alla ut-
ställningar. Erkänt
bästa maskin för till-
verkning av alla sorters
stickade artiklar, såsom
strandkoftar, jumpers,
sweaters, underkläder,
strumpor m. m.

A.-B. Per Perssons Väv- & Stickmaskin.
Fack 517 D. Stockholm I. Tel. K. 3643.
Ensamförsäljare i Finland:
A.-B. Th. Neovius, Helsingfors.

Flyglar - Pianinon

**Bechstein
Aug. Förster
Aug. Roth
Lauberg & Gloss**

Billigaste priser och bästa avb.-villkor.
Edert gamla tages i byte.
Illustrationer o. pris gratis på begäran.
A.-B. J. A. Fogelqvists Musikhandel.
Norrköping.

**Evan
Williams**

Bibehåller håret ung-
domligt. Finnes hos
alla frisörer och i
parfymaffärer.

HENNA SHAMPOO

**Mellins
Food**

är en världsberömd,
lättsmält kraftnärning för
barn, ammande mödrar,
konvalescenter och ålder-
stigna samt för personer,
som lida av mag- eller
tarmsjukdomar. Föror-
das av läkare. Köpes
i apotek, speceri- &
drogaffärer.

ningen att det skulle gå så. Kanske var det inte bara en händelse. Vi skola börja på nytt... Jag är inte rädd. Du — du kan få ett arbete eller börja om på något sätt... och jag... skall arbeta. Oh Mac, Mac, vill du inte att jag skall hjälpa dig — tillbaka.

— Du älskar mig inte — sade han.

Hon såg in i hans ögon en hel minut innan hon svarade, och sedan sade hon: Nej, McDonald... inte på det sättet du menar. Men jag håller av dig, och jag högaktar dig, och jag beundrar dig... Kanske, käre vän, är det bättre än den andra sortens kärlek, mer varaktig, mer att lita på... Låt mig inte gå, låt mig inte gå. Låt mig stanna och börja på nytt igen, inte från början, men från en ny början...

Hon stod framför honom och sträckte fram handen. Det var betydelsefullt, att hon inte bjöd honom sina läppar, men något sade dem båda, att det skulle ha förstört spelet. Hon sträckte fram handen, och han tog den i sin och höll hårt fast i den. Plötsligt brast hon ut i tårar.

— Gud vare lov att du... du gjorde bankrutt, sade hon skälvande.

Deras fruor.

(Forts. fr. sid. 101.)

Bernard sin beundran för den svenska organisationsförmågan: »Det slog mig på nytt i dag, vid riksdagens öppnande», säger hon, »vilka utomordentliga festarrangörer svenskarna äro, allt går så lugnt, så självklart. Det var en ståtlig, en oförglömmelig syn, full av naturlig värdighet och tradition!»

»Jag tror minsann jag skall låta er få en verklig primör för Idun», säger plötsligen ministern och ger mig ett tecken att följa honom. »Vi ha helt nyligen emottagit en underbar gobeläng, vilken även den en gång i tiden prytt slottet i Fontainebleau, förresten tillhörande samma serie, som den ni nyss sett, men mycket större och ojämförligt vackrare.» Mer än gärna följer jag med en trappa upp och skymtar i förbi-farten några porträtt av svenska kungar, Carl XII, Gustaf II Adolf och marskalk Bernadotte.

I ministerns skrivrum möter oss husets älskvärda unga dotter: »Voilà», säger hon, stolt visande på den nyanlända gobelängen, »Bacchi triumf» efter Coypel. Den är sällsynt verkningsfull. Dess dimensioner äro av en lycklig slump som precis avpassade för denna vägg.

Madame Armand Bernard trivs mycket bra i Sverige. Inte utan förvåning hör jag henne t. o. m. säga att hon knappast saknar »söderns sol». »Jag har fått så mycket sol under vår tid vid Rivieran, att jag gott kan undvara den en tid. Visst älskar jag sol och värme, men jag vill inte heller jämra mig över det nordiska klimatet, ty det passar mig ej alls illa — tvärtom!»

Det stockholmska sällskapslivet kommer nu för ett par månader framåt att få sakna madame Armand Bernards markanta profil. I dagarna åtföljer hon sin dotter till Paris för att övervaka förberedelserna till dennas förestående bröllop. »Vi ha fullt upp att göra med ordnandet av min flickas utstyrelse», säger hon. Och på röstens tonfall märker man, att madame Armand Bernard minst är lika mycket den omtänksamma franska husmodern som den representativa ministerfrun.

A. Q.

Kleinert's

"Miracle"

Reducers



För
**Haka, Bröst, Mage, Höfter,
Vader och Fotleder**

"Miracle" finns nu att få:

I SVERIGE: Stockholm: A.-B. Nordiska Kompaniet; Jansson & C:o, korsettaffärer. Göteborg: A.-B. Sidenhuset samt dess filialer i landsorten. Malmö: A.-B. E. Ohlsson, B. M. G., Södergatan 1.
I FINLAND: Helsingfors: A.-B. Stockmann O/Y; E. Lönnbeck, samt endast en gros hos Finska A.-B. Treugolnik.

För att vara vacker

och ha en mjuk och sammetslen hud, måste man dagligen begagna sig av den beryktade

CRÈME SIMON

Ingnides med en fuktig handduk.
Den skyddar vävnaderna mot kyla och bortta-
ger sprickor, rodnader och kylskador.
Rispunder och tvål av märket SIMON.



PARFUMERIE LAFFERIE
POUDRE
DE PERLES FINES
Bardin's PARIS

Forlang uttrykkelig
BARDIN'S
POUDRE DE PERLES FINES
PARIS

Fås i alla Parfymaffärer, Apotek och Färghandlare.
Engros-Depot Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Den morferode
Roses Duft, full
ständig natur g
genqvist

Rosa centifolia

Originalflaskor i etui kr. 4.50, 2.—
Parfumer, Tvålar, Hårvatten,
Crème m. m. parfumerad m.
Rosa centifolia fås i alla fi-
nare parfymaffärer.
Parfumerade kort gratis.

Ensamförsäljare för Skandinavien
Madsen & Wivel, Köpenhamn.

J.F. SCHWARZLOSE SÖHNE
BERLIN

AKTIEBOLAGET
GÖTEBORGS BANK

GÖTEBORG Grundad 1848 STOCKHOLM

Egna fonder Kr. 78,750,000.

NOTARIATAVDELNINGEN

emottager under bankens garanti alla slag av värdehandlingar i öppet förvar, däribland även förmyndaredepositioner.

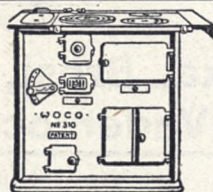


Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

SPRINGMADRASSER
och
STÄLMÖBLER

Ny illustrerad katalog med stor prissänkning från 15 mars på begäran gratis och franco.
SKAND. SÄNGRESÄRFABRIKEN
Tel. 344. Karlstad. Tel. 344.



Effektivaste värmelednings-spisar.

WOCO

Begär offert.

WOCO-VERKSTÄDERNA, Motala.



Vid Gikt
Reumatism

Ischias
Influensa

Huvudvärk
Nervsmärtor

användes TOGAL med snabb och säker verkan även i hårdnackade fall och utan skadligt inflytande på mage och tarm.

Smärtorna försvinna omedelbart, och urinsyran utskiljes starkt ur kroppen. Togaltabletter finnas å alla apotek till Kr. 2.40 och Kr. 0.85 pr glas.

**BRUNKOLS-
BRIKETTER**

av de före kriget så allmänt populära märkena ILSE, A. K. W. och KAISER finnas numera ständigt i lager. Rekvisera en provhl. från

"OLAUS OLSSONS"

Damernas bästa

inköpskälla av alla slags garanterade Bandager, Sjukvårds-, Förbands-, Sanitets- och Toilettartiklar, allt för fotvärden.

Iduns läsare 10% extra rabatt. Särskilda herr- och dambutiker. Gratis prislister.

Uppgiv mått
CITY ENGROSLAGER Avd. 1.
Butiker:
Jakobsbergsg. 27, hörnh. av Regeringsg.
Flemmingg. 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.
Postf. 622. Stockholm I.



Etablerad 1847.
Allcock's

Inregistrerat handelsmärke: 25176

Plåster

EAGLE BRAND.

Världens Mest

Betydande Utvärtes

Läkemedel.



Smärtor i Ryggen.

Intet plåster kan jämföras med Allcock's. Förmärksvärta klara ryggar mer än någon annan.

Smärtor i Sidorna

lindras hastigt av Allcock's Plåster på samma gång som det stärker sidan och återställer energien.

Allcock's är ett ursprungligt och äkta poröst plåster. Det är ett Universalmedel, som säljes i alla apotek över hela den civiliserade världen. Kan påläggas varhållt smärtor finnas.

Skulle Ni vara i behov av ett piller,

TAG DA
UTAV

Brandreth's Piller

Fullkomligt
vegetabiliska.
(Est. 1752.)

Inregistrerat handelsmärke: 26622.
Vid förstoppning, gallsjuka, huvudvärk, svindel, dålig matsmältning, etc.
Försäljes hos alla Apotekare.

726 a ALLCOCK MANUFACTURING Co., Birkenhead, England.

Det moderna toalettbordet.

(Forts. fr. sid. 107.)

ken utfalla mestadels ganska ömkligt så att man inför dem gärna avböjer med ett ärligt svenskt: »ska de 'va', så ska' de 'va'»

Det moderna toalettbordet är också ofta av mycket inventiös konstruktion. En del kan man slå ihop, så att de bliva vanliga släta bord — ja, de äro väl praktiska i ett modernt hem, men ack, så tråkiga! Ett toalettbord har för mycket tjusning för att göras till en mekanisk apparat, ett toalettbord vill man just ha för dess egen skull, annars kan man lika gärna vara av med det. Nej, vackrast äro nog de toalettbord som äro riktigt ljuvligt opraktiska, utan mekaniska apparater, stora lådor och klumpiga speglar. Det är dem vi drömma om, ett läckert rokokobord eller något av de nästan groteskt stiliserade bord i grella färger, som man kan se i fönstren på Paris' boulevarder, men som endast sällan förirra sig hit upp. N. K. har just nu ett toalettbord, som i någon mån kan tillfredsställa dessa parisiska anspråk på nutida boudoirprägel. Det är ett stycke kineseri i rött, svart och guld, inte alls vackert för svenska normalögon, men ganska pikant.

Till dessa luxuösa toalettbord hör naturligtvis sedan en utsökt uppsättning prydnads- och toalettsaker. Det får inte vara de gamla hederliga kristallaskarna, två runda, en avlång och en miniatyrypuderask enligt det traditionella schemat. Där bör i stället stå en stor krinolindocka med puder eller nålar i sig, en jättepuderask av alabaster eller sköldpadd, ett stort manicureskrin också i sköldpadd eller i emalj, några flaskor i mattslipat tunnt glas, borstar, kammar och så slutligen gärna en rad burkar i originalförpackning från de franska parfymerierna. Och någon alltför minutiös ordning bör inte heller, enligt mera mondäna boudoirregler, råda på toalettbordet, man skall se det användas till och tätt, allting skall ligga genast till hands och inte undanstoppat i lådor. Men vi äro inte alla så raffinerade, även om vi ha toalettbord, och vi få väl hoppas att inte bli ohjälpligt komprometterade om vi hålla oss till de mera anspråkslösa toalettserviserna och även ordningen på bordet.

Ytterligheterna beröra varandra. Så även vad beträffar toalettbordet. Det är oftast en luxuös och ganska dyrbar möbel, men ibland kan det också vara en den mest menlösa tingest, fastän icke mindre tilltalande för det. Vi ha det »draperade toalettbordet», som i den första lilla enkla jungfruburen brukar bestå av en sockerlåda överklädd med cretonne och en spegel med gardiner, men som i ett högre utvecklingsstadium kan vara ett verkligt konstverk. Av alla toalettbord är kanske det draperade det mest hemtrevliga. Det ser kvinnligt mjukt och graciöst ut, men det kan också i all sin enkelhet lätt verka lite tillgjort och passar långt ifrån för alla miljöer.

En odisputabel fördel har dock varje toalettbord framför byrån: man kan bekvämt sitta vid det. Men hur många av oss ha tid att sitta, när vi göra toalett?

Iduns dockinsamling.

Glada och tacksamma åt det intresse, som visats Iduns dockinsamling skänka vi 1:sta pris åt dockan Beata, vars insändare torde ge sig tillkänna på redaktionen. 2:a åt en docka, insänd av Linnéa Nilsson, Ystad samt 3:e Vallgossen, insänd av Elsa Undén, Tumba.

Pristagarna ha valts med hänsyn till den omsorg och intresse, som nedlagts på dockans tillverkning och utstyrel.

**BLOMSTER-
hälsningar**



Kungl. Hovleverantör
över hela jorden.

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

A.-B. FÖRENADE
**PIANO &
ORGEL**
FABRIKER
GÖTEBORG



Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

MALMSJÖ-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGQVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.



Garantimärket på yppersta Fickur
Bese prov hos Urmakaren!

VITRUMS
FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Bensintvätta

kostymen vid Saltsjöbadens Kem. tvätt.

Nyckeln till hälsa

är att rensa magen och tarmarna från osunda rester, utdriva urinsyra från kroppen samt upprätta blodet, därmed avlägsna själva orsaken till illamående och sjukdomar.
En huskur Frukt-Salt-Samarin är härtill synnerligen välgörande. Magsyra och Huvudvärk försvinna. Värk i kroppen, Reumatism och Nervsmärtor skingras. Hälsa, krafter och välmående återvinnas.
Frukt-Salt-Samarin verkar välgörande på hela organismen och omedelbart uppriskande. Pris pr burk kr. 2.50. Erhålls pr postförskott från Cederroths Tekniska Fabrik, Sthlm. (Säljes å Apotek, Drog-, Kemikalie- & Färghandel m. fl.)



Jag låter inte övertala mig!
Jag tänker inte dricka det
giftiga bönkaffet, som för-
stör mina nerver! Jag vill
ha det äkta Kathreiners
Malkaffe.

Kathreiner säljes i alla speceri-
affärer i paket à 85 och 43 öre.

**Kaffet är dyrt -
Kathreiner är billigt**

Eder fot bränner!

Använd då
NOGIBOL
upplöst i varmt
fotbad som
borttager all
ömhet och an-
dra obehag.
**BOREOL-
svettpulver,**
vilket, efter föregående tvättning,
inpuddras armhålorna och kroppen
mot armsvett och annan överdri-
ven svettutdunstning. Rekommenderas
även som tillförlitligt Fotströ-
pulver.
TEKN. FABR. BORE H. A. B.
Stockholm. Tel. 153 91.

BECHSTEIN
FLYGLAR PIANINON
HOFFMANN'S
MALMSKILLNADSG. 25 B

Vi bortskänka

under de närmaste månaderna ett
obegränsat antal herr- och dam-
cyklar av bästa svenska fabrikat.
Rekvirera vår stora jubileums-
katalog, som erhålles gratis mot
portolösen.
AHLÉN & HOLM,
Stockholm.

Iduns pristävlan i n:o 4.

KUCKELIKU KUCKELIKU

M A A D
D O B

100 kv.m.

TT

JAG LOVAR
OCH SVÄR--

S E

T A S

↑ D F F P K
B X
V X C T N

AV M M M M K

kan kan kan kan
kan kan kan kan

I varje brev med lösning, som skall vara insänd
inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas
ett 15-öres frimärke och summan av de insända
märkena delas som extrapris mellan de bägge pris-
tagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor var-
dera. Kuvertet märkes "Pristävlan n:r 4".

Fixeringsbild i n:o 4.



Här hjälper en kavaljer en dam ombord. Men var
är den andra kavaljeren? Lösningarna insändas in-
om en vecka efter numrets datering, märkta "Fixe-
ringsbild n:r 4".

Lösningar.

Rebusen i n:r 1 lyder: Vad du skall uppleva un-
der det är som ingätt, kan aldrig förutspås. Prista-
gare blevo Karin Lundberg, Göteborg, och Katha-
rina Holst, Gärsnäs, vars pris uppgå till 12: 30.

Fixeringsbilden i n:r 2 är rätt löst av Sture Hed-
fors, Huskvarna, Gunhild Andersson, Skara och
Svea Jerdin, Köpmannabro, som erhålla var sin
bok. Krögaren synes i vänstra hörnet ovanför gir-
landen.

Jag ser, att du gör
samma misstag



som jag för några år sedan. Jag fatta-
de då också kokbokens "smör" så där
bokstavligt, att jag trodde margarin
skulle äventyra ett gott resultat. Men
nu vet jag att vad det än gäller —
de finaste rätter som de läckraste bak-
verk — så är Melange fullständigt lika
bra som smör. Och det har sparat
många kronor åt mig, det!

Varhållst ordet "smör" förekommer i Eder kokbok, ersätt det med
MELANGE. I rätternas smak, utseende och näringsvärde innebär ut-
bytet ingen som helst skillnad. Annat är det med hushållskontot. Där
skall från den dagen Ni börjar använda Melange en betydande minsk-
ning på utgiftssidan spåras. Ett fullgott skäl för att börja redan i dag!



Margarinet utan
Margarinsmak

Melange



A.-B. AGRA MARGARINFABRIK
Stockholm

Advokaten Eva Andén
Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Lilla Vattugatan 14 - STOCKHOLM
Tel. 7576, N. 18336
Specialitet: Familje- och arvssaker, Bo-
utredningar och testamenten. Även
skriftliga förfrågningar.

Kjolplissering

Maskinmärkning, hålsöm och brodering.
Ingeborg Lindeberg, Specialateljé,
Mästarsamuelsgatan 32, Stockholm.
Order till landsorten omgående.

Ryggvärk.

Inte bättre än Sloan's Lini-
ment. Lindring ernäs snabbt och
säkert. Ha det till hands för
reumatism, nervvärk, höftvärk,
vrickningar, försträckningar och
andra plågor. Tränger in i hu-
den utan gnidning.

Fås på alla apotek.



**SLOAN'S
LINIMENT**

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 9. Efter en sjukdom har mitt hår fallit av i oroväckande grad och jag har fått flera kala fläckar i huvudet. Finns det något medel att få håret tillbaka? Bor ej i stad, så jag har ej tillfälle att undergå någon annan kur än hemmakur. 45 år.

För att underlätta hårets återkomst och förhindra dess vidare avfallande skall ni tvätta håret minst 2 gånger i månaden först och sedermera 1 gång i månaden med såpsprit, som drypes över det våta håret och gnuggas in med ljumt vatten. Sedan hela huvudet är tvättat sköljes i rent vatten med litet ättika i, så att såpspriten försvinner; sedan ett par ljumma sköljvatten utan ättika. Håret torkas mycket noga helst med värmda handdukar, fläcktas i luften och gnides i handduken. Det måste vara fullkomligt torrt innan det redes ut, först med fingrarna sedan med kam. För att håret ej skall bli för torrt och sprött ingnides något litet svavelpomada i hårbotten.

Här en tinktur för kala fläckar i huvudet. 360 gr. renad sprit, 15 gr. muskotblommaolja. Att ingnidas på de kala fläckarna eller där håret är tunt två gånger om dagen, tills nytt hår börjar komma, sedan endast om aftonen, tills ni blir bra. Hårtvättning med såpsprit bör ni alltid fortsätta med men sedermera blott en gång i månaden.

N:r 10. Någon gång i början av förra året stod införd i Iduns skönhetsinstitut ett medel mot rynkor i förtid. Som jag ej kan få tag i det ber jag Fru Skönhetsdoktor godhetsfullt upprepa det samma. *Gammal i förtid.*

Rec. mot för tidiga rynkor: 38 gr. alun, 42 gr. tjock mandelmjöl, 165 gr. rosenvatten. Upplös alun i rosenvattnet, sedan ihålles mandelmjölken så småningom under jämn omrörning. Ansiktet tvättas härmed 1 à 2 gånger i veckan. — Om ni ej heller har receptet på mandelmjöl tillgängligt, upprepas även det: Sötmandlar skällas, skalas och stötas i mortel och tillsätts med destillerat vatten eller rosenvatten, 1¼ dcl. till 15 mandlar. Lägg i en sockerbit för att hindra ojan att skilja sig från vattnet och

Har Ni smärtor?

Gikt, reumatism, ischias, nervsmärtor, ämnesomsättnings- och njursjukdomar, blodbrist m. m.

Radium avskiljer den skadliga urinsyran ur kroppen, förökar njurarnas funktionsförmåga, givar näring åt cellvävnaden, underlättar ämnesomsättningen, stärker aptiten, underlättar matsmältningen, förökar de röda blodkropparna och verkar lugnande på nerverna, kort sagt både fördrivar och återuppbygger och har sålunda dubbel verkan, varför det även i stigande grad användes inom läkarevetenskapen som ett förträffligt medel mot ovanstående sjukdomar. Rådfråga Er läkare!

Börja med miradiumsalt eller -pastiller och fortsätt, om så är nödvändigt, med de starkare miradiumtablettorna. Erhålles på apoteken à kr. 6,50. Utvärtes användes Miradium-Salvan med äkta radium, pr tub kr. 3,50.

Boken om en radiumkurs verkningar erhålles gratis, när Ni skriver till Miradiumofficinen, Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm.

№4711. Eau de Cologne



Vilken underbar svalka

förlämnar icke »4711», när man blivit trött och upphetsad i dansens virvlar. Med »4711» följer alltid den angenäm friska doften.



vispa grundligt med en liten stålvisp. Silas genom yllelapp.

N:r 11. Vad är att göra mot mjäll i håret? *Ann-Lis.*

Endast att hålla håret och hårbotten väl rena. Tvätta håret 1 gång i månaden och oftare i början enligt beskrivningen i sv. på fr. 9, och vid tvättningen skrapar ni noga upp mjäll från hårbotten.

Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Skall man vara tvungen att låta vaccinera ett spätt barn? Är mycket rädd för att vaccinet skall medföra sjukdom av olika slag. *Bekymrad mor.*

Svar: Det finns ingen anledning att frukta sjukdom av vaccinen, som med nutidens tekniska och kemiska hjälpmedel framställs så noggrant och utövas så omsorgsfullt innan den utlämnas till användning, att den är ur stånd att kunna överföra någon som helst sjukdom. Man behöver ej låta vaccinera barnet medan det är mycket spätt, men det bör helst ske under första levnadsåret, då barnet kommer lindrigast ifrån de obehag som medfölja. Litet feber och något illamående uppstå vanligen efter ympningen, men det går snart över om barnet får behövlighet. Sedan är det fullkomligt oemottagligt för koppor, åtminstone i 7 år. Därefter avtager skyddet och vaccinering bör åter företagas.

Fråga: Har en man utan vidare rätt att ta ut skilsmässa utan motpartens vilja. Sinnesjukdom eller brott förefinnas ej. Meningsskiljaktigheter finnas och därav konflikter men mest därför att ena parten av okänd anledning ej vill ha någon kontakt med den andra.

Syster.

Svar: Utan vidare kan en man inte ta ut skilsmässa, ty först måste det vara ett års *hemskilnad*, under vilken tid makarna ej träffas. Därefter kan skilsmässa uttagas, även om andra skäl ej förefunnits än oenighet, som dock måste kunna styrkas med vittnen.

Fråga: Om en mor vill ge sina barn några tusen (tre tusen) vardera, är det då nödvändigt med gåvobrev?

Gammal prenumerant.

Svar: Gåvobrev behöves icke.

Fråga: Jag har hört att vissa ädelstenar äro förknippade med vissa månader och att det är lyckobringande att äga eller bära just en sten hörande till den månad man är född i. Kan Idun upplysa mig om hur stenarna fördelas

bland årets 12 månader. Det skulle mycket intressera.

Skrockfull.

Svar: Här en förteckning över de olika månadernas s. k. födelstestener: granat — januari; ametist — februari; blodsten — mars; diamant — april; smaragd — maj; agat — juni; rubin — juli; sardonyx — augusti; safir — september; opal — oktober; topas — november; turkos — december.

Fråga: Var kan man få genomgå en kortare kurs på 2 à 3 mån. i barnavård?

Febr. — Mars. — April.

Svar: Den kortaste utbildningstiden för barnsköterskor är 4 månader. Dock ges kortare kurser vid en del barnkrubbor och förlossningshem. 4 månaders kurser givas vid Sällskapet Barnavård, Stadshagen, Stockholm. Spädbarnshemmet Eurenii minne, Skånegatan 118, Stockholm. Fröbelinstitutet, Norrköping. Örebro Fröbelseminarium, Oskarsparken, Örebro. — Fordringar: Flick- eller folkskola; ålder 17—18 år. Kursavgiften varierar mellan 100—150 kr. på månad, vari ingår kost och logis.

Fråga: 1) Var finnes någon skola för utbildning av Slöjdlärarinnor.

2) Hur lång tid tager kursen?
3) Vad kostar kursen?
4) Är det gott om platser?

A. F.

Svar: Vid Aug. Abrahamsons stiftelse, Nääs, Floda station, givas 6 veckors sommarkurser för utbildande av lärarinnor i trä- och metallslöjd. För lärarinnor är kursen avgiftsfri. Övriga elever betala 5 kr. inskrivningsavgift och 35 kr. kursavgift. — För bostad och mat betalas särskilt (185—205 kr.) likaså för materialier.

Centralkommittén för Stockholms Arbetsstugor anordnar vanligen i september kurser för utbildande av lärarinnor vid arbetsstugor och skolhem. En mindre kursavgift för materialförbrukning. Denna kurs är endast för

lärarinnor vid arbetsstugor och skolhem.

Platser för slöjdlärarinnor är det ej så gott om och lönerna äro jämförelsevis låga.

Fråga: 1) Vart skall man, då man är bösatt i en småstad, vända sig i och för erhållande av pass till Amerika?

2) Är det för närvarande mycket svårt att erhålla ett dylikt, även om man har släktingar (faster och kusiner) där?

3) Är det lättare att komma in, om man redan här skaffar sig en plats där? (Kusin med platsanskaffningsbyrå i Newyork.)

Ung bildad flicka.

Svar: Ni har att skicka in ansökan om pass till amerikanska passbyrå i det distrikt där ni bor. Amerikanska passbyråer finnas i Stockholm, Göteborg och Malmö. Som svar får ni ett formulär att ifylla för att sända tillbaka till passbyrå. Sedermera får ni besked om passvisering etc. samt svar på de upplysningar ni begärt. Sådana kunna även erhållas av agenter för amerikanska ångbåtslinjer, som finnas i nästan alla städer. — Att på förhand skaffa sig plats i Amerika är förbjudet i emigrantlagen. — I ansökan om pass måste ni uppge om ni reser ut för att stanna eller endast för att hälsa på släktingar.

Fråga: Hur få adress på franskt hem, där betalande gäster mottagas som medlemmar av familjen och få tillfälle att praktisera språket?

Svar: M:me Bideleux, född Skoglund, 17 Rue Gericault, Le Havre, sedan 25 år bosatt i Frankrike, har ett trevligt hem, där betalande gäster mottagas och där man har tillfälle till angenämt familjeliv. Pris 800 francs pr mån. Ref. Fru Alice Tegnér, Tullinge och intendent A. Forsell, Kungsholmsgatan 16, Stockholm. En annan utmärkt adress är också M:me Deputy-Brugère 4 Rue Daniel Lamazière, Limoges. Ref. Franska turistbyrå, N. K. Pris 200 francs i veckan.

Den praktiska kursen för unga flickor å Caroline Wijks Sjuksköterskehem, Vasa Kyrkogatan 5, Göteborg, börjar som vanligt 1:sta februari. Fullständigt prospect på begäran och alla förfrågningar besvaras av Föreståndarinnan, Tel. 202. Ansökning bör vara inlämnad före den 20 jan.

Sturemagasinet



MATTOR

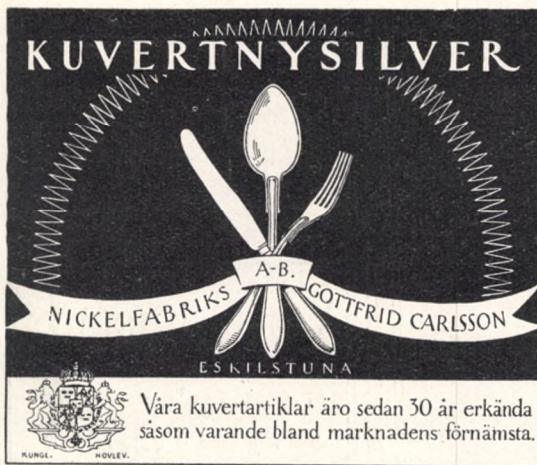
Prover och kostnadsförslag på begäran. Adressen är

15 Stureplan, Stockholm.



IDUNS HUSHÅLLSSIDA

REDIGERAD AV ANNA SCHENSTRÖM, GUNILLASKOLAN, UPPSALA.



NÅGRA LÄCKRA BAKVERK.

När det gäller att servera olika bakverk till té eller kaffe, så önskar man ofta välja något som är likasom för mer än småkakorna och enklare än en tårta, mest lik bakelser eller fina mjuka kakor. Följande recept giva förslag på några sådana godsaker.

Kaffekrans à la Finesse.

4 ägg, 8 rågade msk. socker, 5 msk. potatismjöl.

Till formen: Smör, fint stötta skorpor.



Kaffekrans à la Finesse.

Smörkräm: 100 gr. socker, 4 msk. vatten, 4 äggulor, 250 gr. osaltat smör, 2 msk. arrak.
Nougat: 150 gr. socker, 25 gr. sötmandel.

Till garnering: 100 gr. vindruvor.

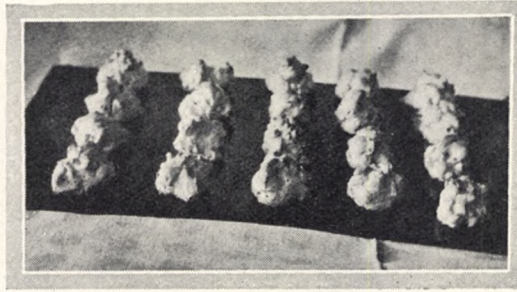
Ägg och socker vispas kraftigt, tills blandningen blir tjock och pösigt, då inblandas potatismjölet, och smeten hälls i väl smord och brödad kransform. Sockerkakan gräddas omedelbart i god ugnsvärme.

Till smörkrämen kokar man socker och vatten till en simmig lag. Denna hälls het un-

der kraftig vispning på äggulorna i en skål, och krämen vispas, tills den svalnat av, då tillsättes arrak efter smak. Smöret, som måste vara mycket väl urvattnat, röres till skum, och när den sjudna krämen är fullkomligt kall, tillsättes den matskedsvis under flitig omrörning.

Till nougaten smältes sockret i en stekpanna under flitig omrörning. Så snart det smält, tillsättes den skällade och hackade mandeln, och blandningen hälls omedelbart upp på smord plåt att kallna. Nougaten hackas groft.

Sockerkakan skäres i 3 delar, och mellan varje ring breder ett lager av smörkrämen. Hela kransen bestrykes härefter med kräm,



Tjeckiska kyssar.

nougaten strös över, resten av krämen utsprits i toppar på kakan. Sist garneras med vindruvor (se bilden).

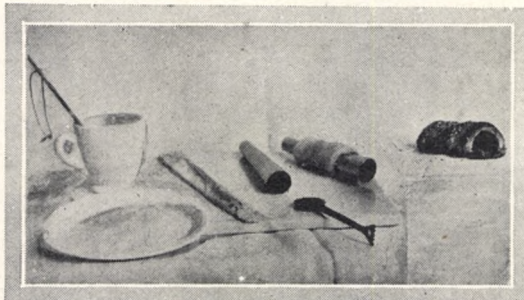
Smörkrämsbiskvier med choklad.

200 gr. sötmandel, 200 gr. pudersocker, 2 äggvitor.

Smörkräm: 50 gr. socker, 2 msk. vatten, 2 äggulor, 2 msk. vaniljsocker, 125 gr. osaltat smör.

Glasyr: 150 gr. sockrad blockchoklad.

Sötmandeln skällas, drives genom mandelkvarn och stötes tillsammans med pudersocker i en stenmortel. Äggvitorna slås sönder och inarbetas. Massan flockas upp på väl smord plåt i små toppar i omkrets av en femörings storlek. Biskvierna gräddas i medelvarm ugn. Smörkrämen beredes som beskrivits i "kaffekrans à la Finesse". När biskvi-



Skarpsskyttarna formas och gräddas.

erna äro kalla, lägges så mycket av smörkrämen på den platta sidan (undersidan) av biskvien, att den blir lika rund som översidan. Kakorna lägges nu på kallt ställe, tills krämen blivit stel. Blockchokladen lägges i en liten skål, som ställes över en kastrull med hett vatten. Så snart vattnet kokar upp, bör kastrullen tagas av elden, så att ingen vattenånga kan komma åt chokladen. Medan denna står över det heta vattnet, röres den, tills den smält och tages då från värmen. När chokla-

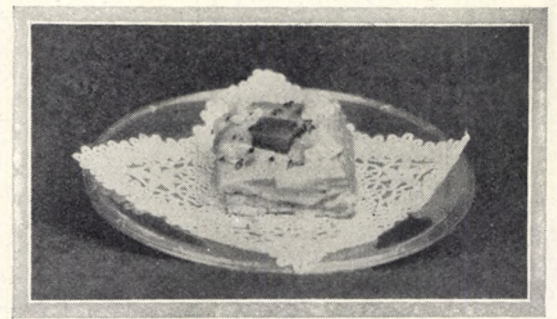


den blivit något avsvalnad, tager man biskvikakan i handen och doppar hastigt ned smörkrämssidan, så att denna blir fullkomligt täckt av blockchokladen. Bakelserna sättas nu åter ut att kallna, tills chokladen stelnat.

Tjeckiska kyssar, (c:a 25 stycken).

4 äggvitor, 225 gr. socker, 250 gr. valnötter (vägda med skal).

Äggvitorna och sockret blandas i en kastrull eller emaljerad spillkum, som sättes att koka i vattenbad. — En "grötkokare" är sär-



Ananas-bakelse.

skilt lämplig för detta ändamål. — Blandningen arbetas kraftigt med visp i 10 min. eller tills den tjocknat. Valnötterna knäckas, hackas groft och tillsätts. Smeten avlägsnas från värmen och med sked lägges små flockar på väl smord plåt. Kakorna gräddas svagt rostfärgade i medelvarm ugn.

Gerdas mörkakor.

200 gr. smör, 6 bittermandlar, 1 äggula, 30 gr. socker, 250 gr. vetemjöl.

Till fyllning: Vinbärsgelé.

SASOL Skönhetsinstitut och läkare använda och förordade den medicinska skönhetsvälen **SASOL-TUÅLEN**

Säljes å apotek och väl sorterade affärer å 75 öre och 1:25.



EN VÄLKOMMEN PRESENT är den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

TOLFTE UPPLAGAN NEDSATT PRIS 6 KR. Fullst. omarbetad och utvidgad.

Vid köp av Matsilver

fråga alltid efter
NYSILVERFABRIKEN STAR'S
I Stockholm
välkända tillverkningar.
Finnes hos varje juvelerare.



ZEBRA Pasta Ugnsvårta

Tidsbesparande: Giver
en djup, svart glans.

Om Ni föredrager
flytande ugnsvårta,
försök då

ZEBRO



Fyrtornets Konserver

för smörgås-
bordet

rekommenderas

RADHES ANJOVIS i ostronsås.
FYRTORNETS SARDINER.
KAVIAR, MAKRILL, SILL i olja.
APTTITBITAR, VINGASILL i dill.

Fyrtornets märke garanterar högsta
kval. Tillse att "Fyrtornet" finnes



Gratis

kan Ni upprätta
Eder villa eller våning
med överlägsna och
medelst kokspisen.

"MALCUS"

Behör ill. katalog. Sändes gratis.
A.B. MALCUS HOLMQUIST, Halmstad



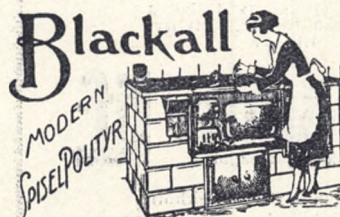
YSTA BRÖD

Inregistrerat Varumärke.

med detta märke
bör finnas på varje smörgåsbord
säljes i alla förstklassiga matva-
ruaffärer.

Tillverkare:

A.-B. FÖRENADE BAGERIERN
— Ystad. —



Blackall, den moderna Spisepolytären.
Blackall

torkar fort, lämnar en behård yta
och påverkas ej av värme eller vatten.

Finnes i burkar hos
alla välsorterade affä-
rer i branschen.
Renligt - Ekonomiskt
Luktfrött

Synnerl. varaktigt och arbetsbesparande
REXOLINFABRIKEN, Hålsingborg.



»Värme och
Hemtrevnad»

Försäljas av hrr Järnhandl. o. Bosättningsaffärer, Kockums
Jernverk, Kallinge. Försäljningskontor: Stockholm,
Drottninggatan 37 3 tr., Göteborg, Magisingsgatan 22.

Smöret röres, tills det blir vitt och pösigt. Skållad och riven bittermandel, socker och äggula tillsättes. Sist inarbetas mjölet, och degen ställes att kallna, gärna över en natt. Degen kavlas ut tunt och tages ut med litet runt mått. Karkorna gräddas i medelvarm ugn. När de äro kalla, läggas de två på varandra med vinbärgelé emellan. De äro mycket sköra och få därför handskas med stor försiktighet. Om man så önskar, kunna kakorna garneras med en ring kristyr fylld med vinbärgelé i mitten.

Skarpsskyttar.

Smördeg: 200 gr. vetemjöl, 6 msk. vatten, 1 msk. brännvin, 225 gr. smör.

Till pensling: 1 ägg, hackad mandel och pärlsocker.

Till fyllning: 2 dcl. tjock grädde, 1—2 tsk. vaniljsocker.

En fin smördeg beredes och när den vilat på kallt ställe minst 1 timme, kavlas den ut till ½ cm. tjocklek. Den sporras ut i breda remsor (se bilden), och dessa rullas omkring ett härför avsett blekrör (erhålles i järnhandel eller hos plåt-slagare). Degen penslas på översidan med ägg, beströs med socker och mandel och gräddas genast i varm ugn. När bakelsen blivit något avsvalnad, lossas den från röret och fylles sedan med vaniljgrädde.

Ananasbakelse.

4 ägg, 150 gr. socker, 60 gr. potatismjöl, ¾ tsk. bakpulver.

Kräm: 2 dcl. grädde, ¾ msk. socker, 2 äggulor, ½ tsk. potatismjöl, hackad ananas, 1 msk. arrak.

Smörkräm: 50 gr. osaltat smör, litet av krämen.

Glasyr: 5 msk. ananasspad, 250 gr. florsiktat socker, grön karamellfärg.

Garnering: Ananas, 10 pistachmandlar.

Ägg och socker vispas kraftigt, tills blandningen blir tjock och pösigt, då tillsättes potatismjölet blandat med bakpulver. En plåt med fyra kanter smörjes väl och mjölas; smeten hälls på och gräddas i god ugnsvärme. Till krämen blandas grädde, socker, äggulor och potatismjöl kallt i en kastrull och få under vispning sjuda över elden, tills krämen tjocknar, då tillsättes arraken, och vispningen fortsättes, tills krämen svalnat av. En matsked tages av till smörkrämen och resten blandas med finskuren ananas.

Till smörkrämen röres smöret, tills det blir smidigt och pösigt, då tillsättes den kalla arrakskrämen litet i sänder under kraftig omrörning. Mer socker och arrak tillsättes, om så behövs.

Till glasyren blandas ananasspad med pudersockret och färgas vackert ljusgrön.

Den gräddade kakan skäres i lagom stora fyrkantiga bitar. Dessa delas mitt itu, och ett lager av krämen lägges emellan. Kakan lägges nu på en stor gaffel och hälls över skålen med glasyr, denna hälls över, så att hela kakan utom botten blir täckt med glasyr. Den lägges sedan på smörpapper att torka. En ananasbit lägges mitt på bakelsen. Smörkrämen spritsas i toppar omkring, och skållad och hackad pistachmandel strös på, se bilden.

IDUNS KÖKSALMANACKA, (25—31 januari).

SÖNDAG. *Frukost:* Omelette med kalvbrässtuvning; smör eller margarin, bröd, ost, ansjovis; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Buljong med oststänger. Färsk stekt tunga och små prinskorvar med brysselkål, brynt potatis och murkelsås. Frusen malteserpudding.

MÅNDAG. *Frukost:* Fattiga riddare med sylt; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Måndagspudding (rester av buljongskött). Blåbärsoppa med grädde och biskvier.

TISDAG. *Frukost:* Stuvning av selleri och tunga i plättomeletter; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Enkla fläskkotletter med brynta rötter och pressad potatis. Citronsoppa med småskorpor.

ONSDAG. *Frukost:* Brysselkål med skinka; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Kokt helgeflundra med musslinsås och potatis. Fyllda strutar.

TORSDAG. *Frukost:* Lökdolmar; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Jordärtskockspuré med ansjovissmörgåsar. Svensk äppelkaka med vaniljsås.

FREDAG. *Frukost:* Kokt sill med smör och ägg samt potatis; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Oxrullader (fyllda med morötter och persilja) med potatis. Maränger med vaniljgrädde och rostade mandelstrimlor.

LÖRDAG. *Frukost:* Ragu på stekt kött och tomatpuré; smör eller margarin, bröd, ost; kaffe eller té, vetebröd. — *Middag:* Ugnstekt kolja med svamp och potatis. Rismjölstarta.

Frusen malteserpudding, (för 6 pers.). 150 gr. risgryn, ½—1 lit. mjölk, 1 kkp socker, skal av ½ citron och 2 apelsiner, 2 msk. fint hackade syltade pomeransskal, 100 gr. sötmandel, 1 likörglas chartreuse, 2 äggulor, 2 dcl. tjock grädde.

Beredning: Risgrynen skållas samt kokas med mjölken till en tjock gröt. Då tillsättes socker, skal av citroner och apelsiner, pomeransskal samt den skållade

Av SANGALLA té
rekommendera vi
våra kända märken
"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"
i originalförpackningar.
PERCY F. LUCK & Co.



Varje husmor

med intresse för saken
får gratis från oss boken

"142 sätt
att tillaga
bananer."

Pris i bokhandeln kr. 1:50.

Skriv till

A.-B. BANAN-KOMPANIET
STOCKHOLM



SOLO-KAFFE
FRÅN
A.B. MALMÖ
KAFFEKOMPANI
ÄR DET BASTA
JAVAKAFFET



CARL BROSTRÖMS
Attiksprit o. Vinättika

stå högst i kvalitet.

NORMANS
GLAS OCH PORSLIN
billigt.

Hantverkaregat. 32, Odengat. 41,
Styrmansgat. 11, Stockholm.

Tussin

Snabbt, effektivt och naturligt
slemlösnande medel vid astma,
bronkit, slemstockning, hosta,
förfrysning. — Berömt och väl-
känt hos sjuka. —

Originalförpackningar à 1.25 å
apotek, drogaffärer eller
direkt.

Broschuren
om Tussin, 95^e tusendet,
sändes gratis.

Fru Hedvig Lindholm

Upplandsgat. 68—149, Stockholm.

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävsto-
ar. Vävspannare, Skyttlar, Skedkro-
kar och Spolmaskiner köpas förmån-
ligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 10 28.
Exp. till landsorten mot postförskott.

och fint hackade mandeln och gröten får koka 10 min. Då den svalnat, vispas äggulorna i, och då den blivit alldeles kall, tillsättes chattrousen och den vispade grädden. Smeten packas i en med lock försedd form samt sättes i en snödriva 4—6 timmar att frysa.

Måndagspudding, (för 6 pers.). 4—5 kkp. köttrester, 50 gr. rökt fläsk, 3—4 kkp steksås och buljong eller mjölk, 2 ägg, 1 kkp st. skorpor, 2 msk. smält margarin, salt, socker, vitpeppar.

Beredning: Kött och fläsk males en gång genom köttkvarnen. En färs blandas sedan av kött, buljong, äggulor, stötta skorpor, margarin och kryddor; sist tillsätts de till skum slagna vitorna. En pajform smöras och beströs med stötta skorpor, köttsmeten lägges i, och gräddas i medelvarm ugn. Den serveras sedan med steksås eller smält smör samt lingon.

Citronsuppa, (för 6 pers.). 1½ lit. vatten, skal och saft av två citroner, socker efter smak, 1 msk potatismjöl, 2 äggulor, 1 dcl. tjock grädde.

Citronerna sköljas, skäras mitt itu, och saften pressas ur; härvid avlägsnas kärnorna. Skalen läggs tillsammans med vatten och citronsaft i en kastrull och få koka i 10 min. De tagas sedan bort med hälslev, sockret tillsättes, och soppan redas av med potatismjöl. Äggulorna läggs i soppskålen, och den kokande soppan tillsättes under kraftig vispning. Sist inblandas den till hårt skum slagna grädden. Den serveras varm eller kall med småskorpor.

Brysselkål med skinka i risrand, (för 6 pers.). 600 gr. brysselkål, vatten, salt, 300 gr. rökt skinka, 50 gr. smör.

Kokt ris: 1 kkp risgryn, vatten, salt.

Brysselkålen ansas och kokas i saltat vatten. Skinkan skäres i strimlor och bräckes lätt samt blandas med brysselkålen och lägges upp på varmt serveringsfat. Kokt ris lägges i krans omkring, och smält smör hälls över. Rätten serveras mycket varm.

Rismjölstärta, (för 6 pers.). 3 ägg, 1 tekopp socker, 1 tekopp rismjöl.

Ett sedan mer än 10 år prövat

och allt mer använt preparat framställt ur frisk hjärn- och nervsubstans.

PHOSPHO-ENERGON

har visat sig vara av *mycket god verkan* vid samtliga svaghetstillstånd, vid

Nervositet

Överansträngning

Neurasteni

Melankoli

Phospho-Energion höjer snabbt energin och arbetsförmågan, ökar aptiten och bidrager även till en god sömn.

För en överansträngd och försvagad organism är en Phospho-Energion-kur synnerligen välgörande.

Phospho-Energion är ovärderligt för personer med intellektuellt arbete.

Förekommer i form av Phospho-Energion-piller — såväl med som utan järn — i burkar om 100 och 300 piller på varje apotek.



Beredning: Ägg och socker vispas 35 min., då tillsättes rismjöllet, varefter smeten omedelbart slås i väl smörad och brödbeströdd gjutjärnspanna och gräddas i medelvarm ugn ungefär en halvtimme. Tårtan serveras, då den kallnat antingen övergjuten med vaniljsås eller glaserad med choklad och rostad mandel eller till frukt och vispad grädde

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till A. G.—n., E. G. m. fl. I nr 2 nämndes hörapparaten Cochlea men man glömde därvid att framhålla "världens minsta telefon" hörapparaten Phonophor av Elektriska aktiebolaget Siemens-Schuckerts världsberömda tillverkning. Cochlea bäres utan på örat med huvudhållare över

hjässan samt kostar från 100 kr. och uppåt. Phonophor insättes i hörselgången precis som en lillfingerända, varför hjässbandets tryck undvikes. Apparaten finnes i ett 20-tal olika modeller alla med reglerbara hörstyrkor, samt kostar från 50 kr. och uppåt. Mångårig garanti lämnas med dessa apparater. Tillskriv A.-B. Siemens-Schuckert, Stockholm. Se för övrigt apparatens utseende i Idun nr 2 å Hushållsidans övre högra hörn. — n —

FRAGOR.

Skulle någon av Iduns välvilliga läsarinor vilja giva mig ett råd. Hur skall jag kunna få fatt i något arbete för att utöka den inkomst jag har att leva på? Vill gärna arbeta, men vart skall man vända sig för att få något.

Trogen Idunläsare.

Finnes någon av Iduns många välvilliga läsare, som vill och kan giva mig anvisning på lämplig ort där lönande affärsverksamhet kan börjas. (Blomsteraffär.) Har sedan många år haft hand om finare hem och trädgård men ville nu försöka få ett eget hem och egen verksamhet.

Självförsörj. arbetsam prenum.

Vore tacksam om någon av Iduns läsarinor ville lämna uppgift på några städer, lämpliga för uppsättande av monsteraffär, helst där sådan förut icke finnes. Har mångårig erfarenhet av tillskrifning och provning.

Energisk.

Jag har en gång hört en berättelse om den bekanta pastor Læstadius, som verkade bland lapparna, och en trollkunnig lapp. Enligt berättelsen skulle lappen vid ett tillfälle ha förskaffat Læstadius upplysningar om dennes fästmo, som samtidigt befann sig långt därifrån. Lappen sade sig ha sett flickan vara sysselsatt med bakning. Hon hade tagit av sig förlovningsringen och lagt den i fönstret. Medan lappen berättade detta skulle han ha tagit fram förlovningsringen och räckt den åt Læstadius. — Kan någon av Iduns läsare lämna mig detaljerade upplysningar om källan till dessa uppgifter?

Eva.

Då Idun är så vänlig och upplåter sina spalter för frågor av olika slag från mer och mindre olyckliga kvinnor landet runt vill även jag komma med en liten fråga, som jag vore mycket tacksam om någon av Iduns förståndiga och erfarna läsarinor ville besvara.

Saken är den att jag inte nog kan förundra mig över huru olika mitt liv har blivit sedan jag blev gift. Jag tycker jag skulle vara samma människa, men det tycks jag ej vara. Som ung flicka var jag mycket ute bland människor och märkte aldrig att folk tyckte illa om mig. Jag var även med i en del sociala företag d. v. s. an-

PÄRMAR · IDUN · 1924

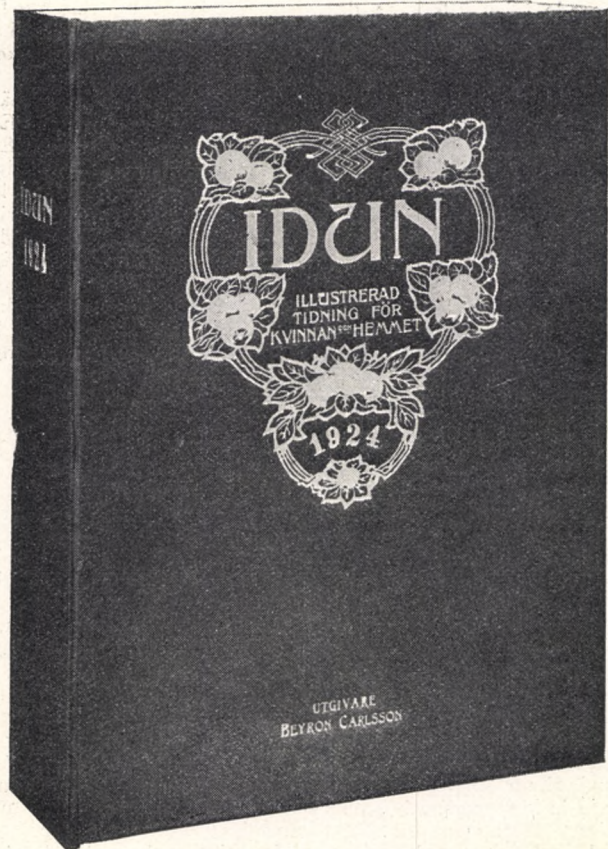
i rött klotband med guldtryck

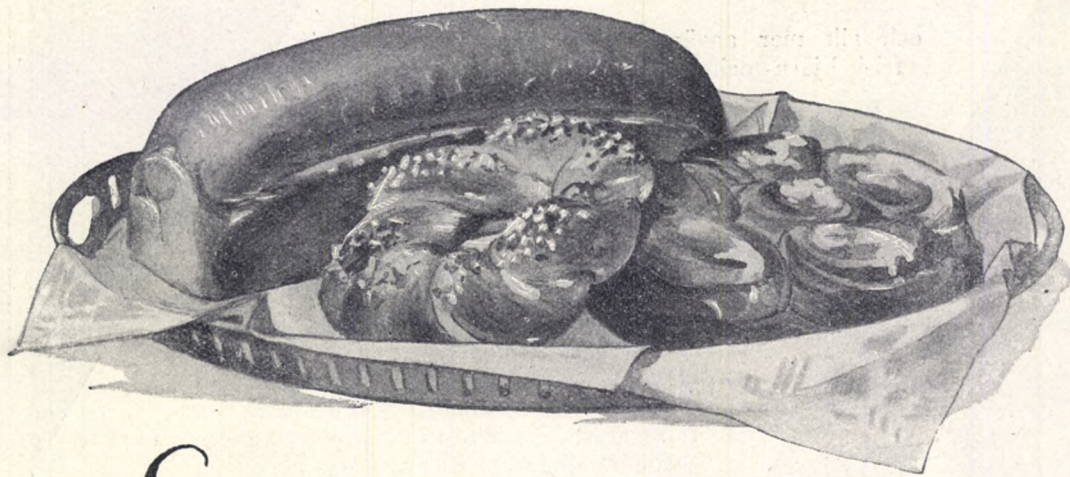
finnas nu att tillgå hos hrr Bokhandlare, Tidningskontor eller direkt från IDUNS EXPEDITION.

Gratis medföljer titelblad jämte innehållsförteckning. Kronor 2:25 + porto 80 öre. Likvid i postanvisning eller mot postförskott.

Förvara och inbind årgången! Om Ni saknar något nummer av tidningen, så rekvirera samtidigt erforderliga kompletteringsexemplar. Rekvirera i dag från

IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM





Tillskriv oss och vi sända Eder gratis och franco omgående vår receptbok.



Ett lyckat bak är till glädje för varje husmor. Degen jäser jämn och vacker och resultatet blir alltid tillfredsställande om man använder

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
" ÖREBRO KEM. TEKN. FABRIK " GRUNDAD 1855

Tidning

modades att medarbeta i arrangerandet av soaréer för välgörande ändamål, amatörföreställningar, basarer o. s. v. Detta var jag mycket intresserad av och arbetade med liv och lust, fast några talanger har jag ej, men det är så mycket arbete ändå, som behövs vid dylika tillställningar. Även var jag med i ett par syföreningar för välgörande ändamål. Med ett ord jag var med ute i livet och anlätades ofta, glatt och villigt ställde jag min tid och mina små krafter till förfogande. Jag kände jag var till nytta på samma gång, som det själv beredde mig glädje. Men efter mitt giftermål tog allt detta slut. Jag blev bosatt på en annan trakt, obekant för alla. Nu har allt förändrats, folk behandlar mig som luft, ingen tar notis om mig, ingen intresserar sig för mig, tvärtom, alla synas undvika mig. Jag har försökt att även komma med på ett hörn här, men förgäves. Ingen behöver min hjälp eller mitt sällskap, varken i umgängeslivet eller i det sociala livet. Vad kan nu detta bero på? Jag hör till de stilla i landet, har ett lugnt och försynt sätt så jag kan ej gärna stöta mig med folk, har därför inga direkta fiender men ej heller några vänner. Jag lider av detta så oerhört, det tar på mina nerver, som jag aldrig förr har känt av. Jag finner det ej nog att ägna mig åt mitt hem (har ej något stort sådant) utan har mycken tid över. Jag är ju ännu ung, intresserad av allt och älskar arbete och människor. Innerligt tacksam för ett råd.

Ensam och modfärd.

Glöd under askan.

Av Vladimir Semitjov.

När fru Amalia blev fyrtio år började hon bli fundersam. Hennes man Georg som var banktjänsteman, tillbragte under

denna tid av deras äktenskapliga liv större delen av aftnarna utomhus. I sin ensamhet satt Amalia hemma och led och hade tråkigt — och så tänkte hon: Tänk att jag redan är fyrtio år!... Hon var välväxt och fyllig och kunde gott passa till hjältinna i en roman av Balzac.

Amalia gick bort till spegeln och ställde sig att betrakta sin ståtliga gestalt, sitt åldrande ansikte, sitt grånande hår.

"Vad har jag egentligen sett under den tid jag levat?..."

Svaret på denna grymma fråga kunde endast bli ett, ej mindre grymt än frågan:

"Jag har alls ingenting sett, ingenting har jag upplevat och ingenting har jag erfårit..."

Hon gick och lade sig på vilsoffan. I rummet intill hördes vägguret helt stilla knäppa: tick, tack... tick, tack. — Ingenting hade hon sett och ingenting hade hon upplevat... Hennes liv hade inte avsatt något som helst klart intryck, intet minne av upprörande art, inte en enda klar stråle av sol och festglädje...

Omkring henne larmade detta liv där man rycktes med, älskade, led, omvandlades, svor varandra trohet, förlitade sig på trohetslöften, man bedrog varandra och hyllade sig till andra... Men själv hade hon, Amalia, aldrig erfårit varken kärlek eller hänförelse, liksom ej heller någon förändring i sina levnadsvanor. Hon hade nu i tjugo år, hela tiden i samma bostad, fört ett enformigt liv tillsammans med en man som upphört att älska henne.

Amalia gick in i angränsande rum och framtog ur ett låst och undandolt skrin sin gamla dagbok, ett hoprullat häfte vari hon från sitt sjuttonde år och till dess hon gifte sig gjort sina dagboksanteckningar. Hon öppnade det, läste däri och började bitterligen gråta där hon satt ensam i de öde rummen där intet annat hade liv än väggurets pendel som oupphör-

ligt upprepade sitt vemodiga, enformiga: tick, tack... tick, tack!

Hade hon väl någonsin älskat sin Georg? Svaret blev: nej, hon hade aldrig älskat honom. Kan man väl älska en man som hela dagarna är upptagen av sin tjänst och som tillbringar aftnarna utomhus med kortspel?... Vad tjänade det då till att leva? Hon hade ju inga barn. Amalia hade inte fått erfara moderskapets glädje och lycka. Ej heller hade hon några sociala intressen varmed hon kunde utfylla sin tid.

Så kunde ännu fem, tio... tjugo år förflyta. Det var hemskt att tänka sig vad det då skulle bli av denna Amalia som en gång varit en glad och lycklig aderton års flicka.

Men å andra sidan... döden! Den kalla graven, den eviga förintelsen!... Varför hade livet blivit henne givet? Hur hade hon kunnat skratta så harmlöst under sin ungdoms tid? Hur hade hennes hjärta kunna klappa så oförbehållsamt? Vad hade hon väl drömt sig? Hade hon drömt om lycka, om ett oupplösligt äktenskap, om glädje, om den första kärlekens bävande lycksalighet, om alla sina förhoppningars förverkligande, om den första kyssens sällhet?...

En kvinna utan kärlek är som en fisk utan vatten — som en fågel utan luft — som en sol utan

varme och ljus. Det är bara en mannekäng, ett levande lik, men inte en människa, inte en kvinna.

Amalia gick än en gång fram till spegeln och betraktade noga sin bild. Ja, hon skulle ännu kunna väcka intresse, bara hon slapp att spela rollen av husrätta. Hon ville vara en vit rovfågel, hon önskade avvinna det flyende livet åtminstone ett års, en månads, en dags — eller låt så vara endast ett kort ögonblicks verklig lycka, en omätlig, allt förtärande och allt med strålgans belysande glädje.

Hon greps av en våldsam levnadslust, av en lust att återtaga den förlorade tiden, återkalla de flydda, oersättliga åren, älska och än en gång bli älskad. Hela den ensamma kvinnans varelse, alla hennes tankar och önskningar påverkades så starkt att det gick runt i hennes huvud, andhämtningen påskyndades och fantastiska bilder, den ena tydligare och underligare än den andra, tedde sig för hennes inre syn som den senaste verklighet.

Tjänstflickan kom in och anmälde att supén var serverad. Amalia intog sin måltid ensam medan hon i tankarna samspråkade med en okänd, som hon föreställde sig vara ung, mörklagd med krusigt hår och små mustacher över de fylliga, röda läpparna. Hon tyckte sig nästan höra honom tala till henne med låg, välljudande stämma full av innerlighet och kärlek.

Amalia slöt ögonen och hennes läppar drogo sig till ett leende såsom svar på hans tal medan hennes hjärta slog allt mera häftigt, stormande och otåligt.

Åter inträdde tjänstflickan och lade aftontidningarna på bordet. Amalia såg inte åt dem. Hon hade aldrig intresserat sig för politik och ansåg att endast sådana män kunde hysa intresse därför som aldrig haft framgång hos det täcka könet. Hon var innerligt övertygad om att t. ex. den siste franske ministern varit så lång

tid fördjupad i politisk verksamhet att han måste totalt misslyckas i sina privata företag.

Medan Amalia långsamt bläddrade igenom tidningarna, endast läsande rubrikerna, fick hon på en av de sista sidorna syn på en liten annons av tämligen ovanligt innehåll:

"En medelålders man i god samhällsställning önskar stifta bekantskap med bildad dam för ömsesidig förströelse."

Svar skulle sändas till uppgiven adress "poste restante".

En mångfald tankar korsade Amalias hjärna och kom henne att fortare än vanligt resa sig från bordet och skyndsamt gå in i sitt rum för att avfatta följande korta svar:

"En dam som känner sig oändligt ensam vill gärna gå Edra önskningar tillmötes såvida Edra avsikter äro ärliga och allvarliga."

Med skälvanande händer lade Amalia brevet i ett kuvert, ringde och uppdrog åt den inträdande tjänstflickan att genast lägga det i en brevlåda. Två dagar därefter stod Amalia å ett postkontor i en avlägsen stadsdel och läste följande till henne ingångna svar:

"... Med nöje tillskriver jag Eder ehuru jag inte känner Er och inte ser Er, ty jag tycker mig i Eder ha funnit en god och deltagande människa..."

Amalia skrev nu ett längre svar däri hon beklagade sig över sin oändliga ensamhet, över sitt livs ändamålslöshet och enformighet, över den bittra sorgen över den försummade tid som förflunnit, över sin glädjelösa, bortvisnade ungdom...

"Om Ni bara visste hur jag leds tillsammans med den man som står mig nära, hur jag längtar efter ett uppriktigt älskande hjärta, efter en känsla av tillit till den åt vilken jag offrat min bästa ungdomstid..."

Försiktigtvis skrev Amalia detta brev på sin mans skrivmaskin.

Oxygenol-Tand-Creme

med vätesuperoxid

Stärker tänder och tandkött.

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

SVENSKA TRYCKERI- AKTIEBOLAGET

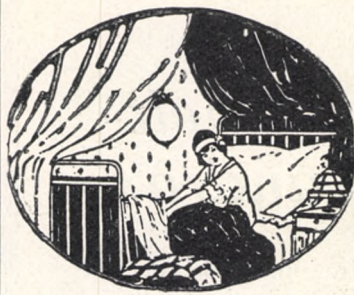
STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck



DUNTÄCKEN MADRASSER

göra sängkammaren
till ett Paradis

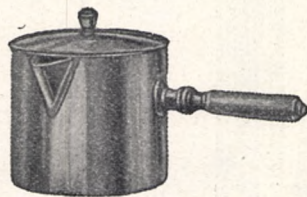
J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG

Täckfabrik Fjöderränseri



För
**smörgås-
bordet**
Vanderberghs
smörblandade
margarin
"Favorit"

Generande hårväxt
arm-, hand- el. fotsvett, finnar och fräknar borttagas. Insänd 60 öre i frim. och uppgiv vilken åkomma. Magasin Parisien, Avd. E, Göteborg.



DEGEA

Kokapparater

Hållbara - Eleganta - Billiga

12050a ¼ lit. Kr. 11: 50
12051a 1 " " 12: 50
12056a 1½ " " 15: —

Aterförsäljare erhålla rabatt.

Ensamförsäljare för mellersta och norra Sverige.

**Elektriska Aktiebolaget
Skandia**

Butik: Tunnelgat. 14, Stockholm.
Avd.-kont.: Umeå, Sundsvall, Östersund, Geve och Karlstad.

Och hon ansåg inte lämpligt att underteckna skrivelsen.

Och till svar på dessa lågande rader i vilka hon inlade all sin ängslan över sin ensamhet och lovprisade ungdom, kärlek och skönhet, erhöi hon ett liknande brev med samma veklagan över ett föspillt liv utan någon närstående, älskande varelse, utan något föreningsband med en kvinna som utan långa och vidlyftiga förklaringar, bara genom en antydning, förmådde fatta tomheten i en annan människas liv.

Och detta svar var ävenledes maskinskrivet och icke undertecknat, vilket tydligen ansågs vara utan betydelse såsom icke spelande någon roll.

En gång framställde "han" den frågan om hon var gift och Amalia svarade lika öppet som kortfattat: "Ack ja!" Han tycktes ävenledes vara gift och när Amalia frågade honom vilka känslor han hyste för sin maka, så svarade han:

"De allra bästa. Men när vi nu under tjugotvå år dag efter dag, år efter år, levat tillsammans i samma bostad så tycks det mig att jag inte mera har något att tala om med min hustru. Jag har tråkigt när jag inte ser henne men när vi träffas har jag också tråkigt... Och detta förhållande är outhärdligt."

Amalia skrev att förhållandet mellan henne och hennes man var alldeles detsamma som "han", den okände, sagt äga rum mellan honom och hans maka, samt tillade:

"Men jag kan inte med jämnomod se eller älska en man som inte älskar mig. När känslan är död återstår endast skilsmässa ty det är omöjligt att om också för en enda minut leva under samma tak med en främmande man."

"Han" sökte övertyga Amalia att detta vore en fördöm och att när kärleken försvunnit så återstår den inbördes aktningen, varför man inte borde ruinera två människors liv bara därför att den första ljuvliga kärlekstiden fått göra åt sig för all dagliga familjeomsorger.

Härtill genmålde Amalia att hon verkligen hade för avsikt att skiljas från sin man. Den okände brevskrivaren sökte övertala henne att frånga detta beslut, sade sig själv inte vilja skiljas från sin hustru men uppmanade Amalia att fortsätta att skriva till honom, då denna korrespondens med en obekant dam beredde honom stor själslig lättnad.

Slutligen kommo de överens om ett personligt sammanträffande för att stifta bekantskap och samtala med varandra ansikte mot ansikte. De utsågo Operan som mötesplats och bestämde att Amalia under första mellanakten på den plats där hon satt skulle hålla en vit blomma i handen. Han skulle vara klädd i smoking med en gul ros i knapphålet.

Aldrig någonsin under sina ungdomsdagar hade Amalia känt sig så upprörd som den dag, då det säregna mötet skulle äga rum. Den man hon skulle träffa föreställde hon sig hava de upphöjaste tänkesätt och de ärlaste känslor. Hon fröjdade sig åt hans fina anletsdrag, åt färgen på hans hår, uttrycket i hans ögon som hon tänkte sig sig med ett sorgset drag mot bakgrunden av hans tankfulla, allvarliga och behagliga ansikte. Amalia var så upprörd och otåligt bidande att hon erfor ett nästan rent kroppsligt lidande. Dagen tycktes henne lång och ledsam.

När hennes man kom hem från banken intog han skyndsamt sin middag varpå han som vanligt begav sig till sin spelklubb. Amalia klädde sig omsorgsfullt, såg sig i spegeln och valde noga en dräkt som passade för tillfället och utmärkte sig för förnäm enkelhet. Likaledes valde hon sådana smy-

LUNDIN

Talv



MED OBETYDLIGT ARBETE
få linoleummattor, bonade möbler och golv
en varaktig och vacker glans, då de bonas med
GAHNS BONVAX.
Absolut fritt från frätande
eller eljest skadliga ämnen.

NAMNET GAHNS
ÄR EN GARANTI FÖR
FÖRSTKLASSIGT FABRIKAT.

TILLVERKARE:
HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG, UPSALA
KUNGL. HOVLIVERANTÖR.

Herrar Annonörer!

Vill Ni träffa Fryksdalens och Norra Värmlands talrika och burgna befolkning bör Ni annonsera i

Sunne-Tidningen Fryksdals-Posten

vilken på grund av sin stora och jämna spridning är ortens förnämsta annonsorgan. Införda offert från Sunne-Tidningen Fryksdals-Postens exp., Sunne, Tel. 256.

**VÄRMLÄNDINGAR och FRYKS-
DALINGAR!** Stifta bekantskap med den pigga och vakna Sunne-Tidningen Fryksdals-Posten, som utkommer 3 gånger i veckan. Modernt format och trevligt innehåll.

PARFUMERIE

L'HELIOTROPE

Karlavägen 12, Sthlm

(mitt emot Engelbrektskyrkan),
Tel. Norr 134 01.

Franska parfymier

Fantasiekamrar

Toiletteartiklar

DSF Breda Spetsar

i Svart, Vitt och Kul. Extra billigt!
Brudslöjor från 5: 50 pr st.

DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,
Grevturegatan 13 (Hörnbutiken) Sthlm.

Vadstenaboden

REGERINGSG. 22, STOCKHOLM.

Duktyger — Lärfter

Vita Vävnader.

Billiga, bestämda priser.

Lilli Carlsons

TAPISSERIAFFÄR,

Sigtunagatan 3, Stockholm, hörnet av Odengatan. Originella handarbeten. Billiga mönsterritningar. Även egna kompositioner. Material till de moderna handknutna mattorna.

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej endast av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Färg- och Kemikaliehandlare. Begär originalförpackning.

Spirella-Korsetten | Rottingstolar iflätas.

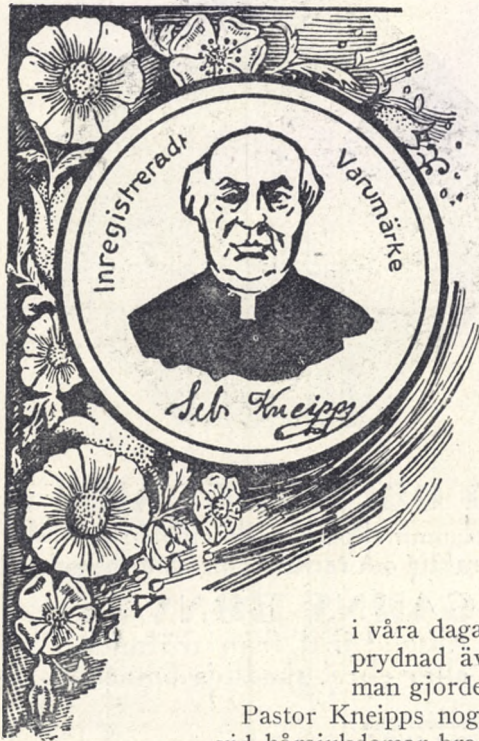
FRU MARIA LINDQUIST Hantverkskhemmet för blinda kvinnor.
Vallingsgatan 17, n. b., Sthlm. N. 110 09. Klara Ö. Kyrkog. 3, Sthlm. Tel. 133 71.

Sanokapslar

äro för nervöst disponerade och svaga personer ett verkligt livselixir, som på kort tid återupprättar nervsystemet, alstrar energi, hälsa och levnadsmod. Undanröjer överansträngningar, missmod och sömnlöshet. För kroppsligt svaga, liksom för alla personer i övergångsåren medför intagandet av 1 Sanokapsel dagligen de mest angenäma och välgörande, bestående verkningar. Anbefallas av läkare. Finnas å alla apotek och kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

Försök en SANOKUR!

DEN känslan övergår alla andra.



Ett hårvatten av helt annat slag än andra.

Pastor Seb. Kneipps namn och bild äro inpräntade i det allmänna medvetandet som symboler för en banbrytande verksamhet på naturläkekonstens område.

Det inflytande, Pastor Kneipp utövade inom både hälso- och sjukvård under en lång levnad i mänsklighetens tjänst, har sträckt sina verkningar över hela jorden.

Antalet efter Pastor Kneipp uppkallade kuranstalter och vid dessa använda behandlingsmetoder är betydande även i vårt land.

Det är däremot icke så allmänt bekant, att Pastor Kneipp ägnade ett ingående studium även åt hårsjukdomarna och deras bekämpande.

Vid sina forskningar rörande orsakerna till hårets avfallande upptäckte Pastor Kneipp, att en kal hjässa är en i våra dagar långt vanligare företeelse än förr, då håret betraktades som en prydnad även för männen och dess förlust ansågs som en olycka, vilken man gjorde allt för att avvärja.

Pastor Kneipps noggranna och kritiska studium av äldre tiders behandlingsmetoder vid hårsjukdomar bragte i dagen, att brännässlans drog av våra förfäder med stor framgång användes på grund av dess gynnsamma verkningar på hårrötterna och läkande egenskaper vid parasitära hårsjukdomar.

Av Pastor Kneipp företagna omfattande försök bekräftade riktigheten av äldre tiders erfarenheter om brännässeldrogens utomordentliga läkedomförmåga på sjuka hårrötter och stimulerande inverkan på hårrötternas alstringskraft i friskt tillstånd.

Pastor Kneipp leddes i sitt arbete för sina medmänniskor av fullständigt osjälviska motiv, och han har i sina efterlämnade skrifter sanningsenligt karaktäriserat sitt livsverk i följande ord:

"Besjälad av den mest uppriktiga strävan att, så mycket det stått i min makt, lindra mina medmänniskors lidande, har jag åter uppsökt de gamla goda örterna, jag har provat deras läkekraft och botat mången från svåra och långvariga lidanden."

Efter Pastor Kneipps egenhändigt skrivna originalrecept, som jämte tillverkningsrätten för Kneipps övriga hälsomedel överlätits på oss av den Kneippska Central-Kuranstalten i Würzburg, bedrivs tillverkningen av

Pastor Seb. Kneipps Brännässel-Hårvatten.

Detta utomordentligt verksamma hårmedel är icke, — i likhet med det stora flertalet s. k. hårvatten —, en med parfym och färgämnen tillsatt spritblandning, vilken på sin höjd underlättar kamningen av de för varje dag allt sparsammare hårstråna.

Kneipps Brännässel-hårvatten bör icke betraktas som ett toilettpreparat, utan är i själva verket ett medicinskt verkande hårläkemedel, som löser två uppgifter, då det användes för hårets vård.

Den första av dessa uppgifter är att förebygga håravfall hos personer, utrustade med normalt, friskt hår, den andra att sätta stopp för ett begynnande håravfall, framkallat genom sjukliga förändringar hos hårrötterna.

Det klokaste är självfallet att regelbundet använda brännässelhårvattnet medan håret ännu är vid full livskraft, men det förmår även effektivt hejda ett börjat fallande av håret samt att stimulera hårrötterna till återväxt, om de tillgripes i tid. Redan det berömda namnet Kneipp, efter vilkens originalrecept brännässelhårvattnet framställes under apotekarkontroll samt i samarbete med Kneipps arvingar, utgör en borgen för, att brännässelhårvattnet är ett verkligt både läke- och konserveringsmedel för håret.

Det överträffas för övrigt i fråga om frisk och behaglig doft samt förmåga att göra håret mjukt och glänsande av intet annat hårvatten i marknaden.

Kneipps Brännässel-hårvatten säljes i den Kneippska Centralkuranstaltens originalflaskor i kartong till Kr. 3:50 pr flaska.

Tillverkningen sker under kontroll av laboratorn vid Farmaceutiska Institutet i Stockholm, apotekare Yngve Funcke.

Gör ett försök med en enda flaska Kneipps Brännässel-hårvatten och använd det i fortsättningen, endast om försöket övertygar Er om dess förträfflighet.



Fabriks A.-B. ELLAS, Stockholm.

ken — ringar, örhängen och armband — som inte alltför mycket föll i ögonen. Hon kände sig till mods som om hon skulle fira sitt andra bröllop.

(Forts. i nästa nummer.)

BOKNYTT

Kinas kvinna i forntid och nutid. Detta rikt illustrerade arbete av Svenska Kyrkans missionär i Kina, fröken Ruth Nathorst, ger en enhetlig framställning av det intressanta ämnet. Det finnes f. n., åtminstone ej på svenska språket någon bok där Kinas kvinnor ingående skildrats. Den livfulla framställningen, som bygger på gediget studium och mångåriga iakttagelser på ort och ställe, förmedlar åt läsaren en gripande och värdefull och ny bekantskap med Kinas lidande kvinnovärld. Pris kr. 5:50.

Nordisk Tidskrift kommer från ingången av 1925 att framträda i en ny gestalt. Letterstedtska föreningen, den högt ansedda tidskriftens utgivare sedan nära fem decennier, har nämligen trätt i förbindelse med föreningarna Norden för att bringa tidskriften i närmare kontakt med nutidens strävanden för nordiskt samarbete. Tidskriften, vars huvudredaktör är docenten Nils Herlitz, kommer i högre grad än förut att koncentrera sig kring sin huvuduppgift: att främja det kulturella utbytet mellan Nordens folk. Den vill söka följa vetenskapens, litteraturens och konstens utveckling i de olika länderna och kommer dessutom att ägna ökat intresse åt de i egentlig mening samhällseliga problemen. En nyhet är en särskild avdelning med meddelanden om det nordiska samarbetets utveckling, som föranstalts av föreningarna Norden. — Tidskriften står öppen för bidrag från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Prenumerationspriset har sänkts till 12 kr.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Lycklig och olycklig. Säg nej till hans begäran, det är ur alla synpunkter tillrädligt.

E-r har skickat in ett par dikter varav den ena Till en gammal mor mera har födelsedagskvädets privata natur. Dikten Molnen är i sin enkelhet inte så oäven åtminstone i tanken:

Ett moln är ljukt och soligt,
ett annat mörkt och kallt.
Ett lyser solen på, ett ej,
och det är allt.

Men solen kan ej famna
vart stoftgrund din minut.
Var tålig, bida hennes kraft
i dig till slut.

Det får väl också E-r göra som skaldinna.

A. E. har sänt oss en dikt som helt säkert är vackert menad. Den berättar att

Två klara barnaögon spegla
hav och himmel, moln som segla.

Så långt är allt gott och väl.
Men effekten av denna klara barnblick är lika oväntad som kraftig:

Men jag! Jag kände hur jag föll
hur allt det brast, som fast mig
höll —

igenom tidsåldrar och år.
Jag utan fäste föll.

Det låter ju hisnande. Slutet på fallet blir emellertid att skalden blir en liten pilt igen. Och där lämna vi honom med den stilla undran om den fallande skalden egentligen är fallen för poesi.

Till dem som velat lindra "Medelklass Pauvre-Honteuse" sorgliga tillvaro frambares ett ödmjukt innerligt tack.

M. P. — H.

LEDIGA PLATSER

Vilken bättre flicka

vill åtaga sig platsen som ensamjungfru i Kalmar? Naturskönt belägen villa med centraluppvärming och alla bekvämligheter. Eget rum. Lön 30 å 40 kr. pr månad.

Endast absolut frisk, arbetsam, gladlynt flicka, som är fullt kunnig i matlagning och bakning önskas. Svar med foto samt uppgift om ålder och föregående platser till "1 Februari 1925", Iduns exp., f. v. b.

Vita Bandets Spädbarnshem

i Hälsingborg mottager elever för utbildning till barnsköterskor. Fyra månaders kurs. Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

Frielever

i Gobelinvävd emottages hos Amelie Fjæstad, Arvika, Racksta.

Stadgad barnsköterska

(ej under 25 år) och utexaminerad från Hvita Korset, erhåller genast längre engagemang att sköta spädbarn, som skall uppfostras med flaska. Ansökan med betyg och foto emottages under sign. "Grevlig familj, Danmark", adr. Annonsbyrå Hugo Krantz, Malmö, f. v. b.

Å tyst och stilla herrgård

önskas med första sjukvårdsvan, snäll, god och ärlig flicka att ömt sköta och vårda äldre döva och klen dam (ej lam). Svar med lönanspråk, betyg o. referenser torde sändas till "A. L.", Sundby Säteri 8, Malmköping.

Tillkännagivande.

En befattning såsom sköterska vid sjukhuset S:t Görans ljusavdelning kungöres härmed till ansökan ledig, och äga hugade kompetenta sökande att senast kl. 12 på dagen den 11 februari 1925 till sekreteraren hos styrelsen för Stockholms stads sjukhus, Vasagatan 11, ingiva sina till styrelsen ställda ansökningar, vilka skola åtföljas av ålders- och tjänstebetyg. Stockholm den 14 januari 1925. Styrelsen för Stockholms stads sjukhus.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för exam. barnsköterskor, barn- och ensamjungfrur, husor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling. Regeringsgatan 107. Högbergsg. 37. Expeditionstid 9-4, dag före helgdag stänges 2.

Obs.! Betyg och rekommendationer böra medhavas. Även tillfällig arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmodrar och tjänare.

Vill Ni komma till ett gott hem i Värmland bör Ni sända Eder annons till länets enda dagliga tidning Werm-lands-Tidningen, Karlstad, Grundl. 1836

PLATSSÖKANDE

Gihls Sjuksköterskebyrå, Jungfrugatan 31, Stockholm.

Ansk. såväl exam. sjuksköterskor som anspråk. vårdarinnor. Brev besvaras mot dubbelt porto. Rikstelefon 720 75.

Ung flicka,

elementarbildad, från bättre hem, önskar plats i familj att som husmoders hjälp delta i alla i ett hem förekommande göromål. Är även villig läsa med barn om så önskas. Något sykkning, arbetsam. Svar till "22 år", Iduns exp., f. v. b.

Bildad flicka

söker plats i fam. att läsa med och tillse barn eller tillhandagä i hushåll. Svar till "M. C.", Iduns exp. f. v. b.

Lärarinna,

villig att mot fritt vivre delta i hushållsgöromål, önskar komma i god familj, helst i stad. Svar till "Familje-medlem E. E.", Iduns exp. f. v. b.

Gymnastik-direktör

önskar mot fritt vivre, plats i familj för att ge massage samt hjälpa till med husliga sysslor. Svar till "Centralist 22", Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka

i 20-årsåldern önskar komma till gott, bildat hem på landet att vara husmoders behjälplig med förekommande sysslor. Någon lön önskvärd. Svar märkt "Våren 1925", Iduns exp. f. v. b.

Som väverska

på hemslöjd eller i familj önskar bättre flicka plats. Är kunnig i sömnad och alla slags handarbeten. Tacksam för svar till "Småländska, snäll och enkel", Iduns exp., f. v. b.

Plats önskas som hufvudföreståndarinna

eller att förestå ett skolhushåll, av 30-års flicka. Något kunnig i sömnad och handarbete. Svar till "Skånska", Iduns exp., Stockholm f. v. b.

Å prästgård eller berggård

söker ung skånska plats som husmors sällskap och hjälp vid vården av barn (ej under 4 år). Svar märkt "Helst Dalarna", Iduns exp. f. v. b.

Ung bildad flicka

önskar praktiskt arbete mellan 9-3 i Stockholm eller dess omedelbara närhet. På lön fastes ej avseende. Rekommendationer önskas och givas. Svar till "G. M.", Allm. Tidn.-Kont., Stockholm.

Ung flicka

med gott sätt mot barn, kunnig i finare handarbeten o. enkel klädsömnad önskar plats i familj. Hälst Stockholm. Sv. till "Jönköping", Iduns exp. f. v. b.

Läkare!

Norrländska, 24 år med 4 mån. elevtid å lasarett, samt praktik i privatvård önskar komma till läkareuttagning i Stockholm. Svar till "Villig och pålitlig", Iduns exp. f. v. b.

Ung, elementarbild. flicka

söker plats som guvernant på landet. Villig att delta i husliga göromål. Goda betyg och rek. Svar till "A. L. T.", H. T.-Centralen, Göteborg.

I familj

eller hos ensam dam önskar ung sjukgymnast plats 1 Febr.-1 Juni. Deltar gärna i hushållsgöromål. Svar till "Leg. gymnast", Iduns exp. f. v. b.

Stockholms Sjuksköterske-förening
STJERNGATAN 5
Utsänder värlek.
Sjuksköterskor.
Vasa 8 26 - N 236 72

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Gäster

mottagas å Fliseryds Herrgård. Pris 125 kr. pr mån. Alla nutida bekvämligheter, även jakt. 10 min. till station, 4 km. till Ruda. Upplysningar lämnas under adress Anna Molin, Fliseryd Ek-hult, Tel. Fliseryds gård nr 1.

DIVERSE

För den nyfödde.

Modellkartongen inneh. alla behövliga, fina, välsyddade plagg. Extra pris 8 kr. Dubbelsats 15 kr. Presentkartong extra 12 kr. Förordad av läkare. Obs.! 14-årig verksamhet. Fru E. Caspersson, Jerntorngat. 3, Örebro.

Gratis!

Fotograftryck (en min.) för bedömande av normal eller missbildad fot. Allt för fötterna och deras vård. Utprovas av specialist. Sjukvårdsmagasinet "SUPERBE", Jakobsbergsgatan 6, STOCKHOLM.

Piska

och Renovera MATTORNA vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Infört genom

Stockholms Läkarförening

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUNDs Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska Privatklinik

Sturegatan 62, Stockholm. R. T. 75025. N. 8301. För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbningsar.

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjukgymnastik. Begär prospekt: Tel. Norr 667. Stockholm. Holländaregatan 3.

D:r A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsgatan 60, Stockholm Behandling av reumatiska åkommor.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs begynner i början av sept. Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Mattis Kosacks Skola

Arsenalsgatan 14, Stockholm. Tel. N. 26457. Sömnad. Handarbeten. Målning.

SYSTER ELSAS FÖRLOSSNINGSHEM

Älmhult (grundat 1906)

är välrekommenderat. Enskilda och delade rum för längre eller kortare tid. Ögenerad och trygg vistelse. Billiga taxor och vårdavgifter.

SYSTER ELSAS SPÄDBARNSHEM ävensom dess praktiska, slitstarka och billiga spädbarnsutrustningar rekommenderas. Fullständig provkollektion mot postförskott franco kr. 12:60. Brev besvaras mot porto.

LÄMPLIG PRESENT

Carl Larssons praktverk

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FÄRGTRYCKSPANSCHER

Inbunden med av konstnären komponerad pärm.

Kr. 5:—

Portofritt mot insänd likvid i postanvisning.

IDUNS EXPEDITION
STOCKHOLM

Femina,

5 Engelbrektsgatan, Stockholm.

Tel. 20 12.

Vårterminens kurser i kläd-, linnesömnad, barnkläder och broderier börjar 15 Jan. Prospekt på begäran.

NORMA SÖMNADSSKOLA

Ledes som förut av flerårig lärarinna vid S:ta Birgittaskolan. Begär prospekt. Låga avg. Dag- o. aftonkurser. Anm. dagl. Tel. 340 70. Kungsh.-torg 5, 2 tr.

HUSMODERSKURSER

för bildade unga flickor börja ånyo i januari. Grundlig undervisning! Härligt läge (nära Uppsala)! Trevligt hemliv! Prosp. på begäran. BERGSBRUNNA SKOLAN, adr. Bergsbrunna. Rikst. 10.

Elsa Philips Husmoderskola, Stockholm, Karlavägen 25 (f. d. 1 A),

börjar sin 34:de kurs för bildade unga flickor den 28 jan. 1925. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inläggningar av bär, frukt, grönsaker och kött; vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushållets ekonomi m. m. Olika kurser. Exam. lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnakurser i huslig ekonomi. Prosp., ref. och närmare upplysningar på begäran. ELSA PHILIP, STOCKHOLM. Tel. Öst. 13 10.

Hälsingborgs Husmoderskola,

Villa Stjärneborg.

Vårterminen börjar den 29 jan. 1925.

HUSMODERSKURS för flickor med högre skolbildning, 4 mån. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, m. m., linnesöm, födoämneslära och hälsolära.

SPECIALKURS i matlagning, 2 mån. Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

ASTRID GARDMAN.

TERESA KJELLBERG.

F. d. lärarinnor vid Fackskolan för Huslig Ekonomi, Upsala.

Doktorinnan Bergmans Målarskola.

Elever emottagas i Porslins-, Akvarell- och Miniaturmålning. Beställningar emottagas. Öst. 476. Humlegårdsgatan 12, III. Stockholm

Å Torsåtra Egendom

börjar 15 febr. ny 5 mån. kurs. Grundlig undervisning i enkl. o. finare matlagning, bakning, slakt och konserv. samt alla husliga sysslor, vävnad, sömnad, trädgårdsskötsel (ladugårds- o. smådjurskötsel). Kursen lämplig som förbered. till skol-, köks- o. lantushållsseminarier. Exam. lärarinnor. Begränsat elevantal. Moderat pris. Närmare meddelar Fröken Greta Moberg, Nykvarn.

Södertälje Husmoderskola,

Villa Solbacka, Södertälje. Ger sina mycket väl kända Hushållskurser i matlagning, Borddukning, Bak, Slakt, Konserv., Slöjd o. Vävnader m. m. Alla elever bo inom skolan. Husmoderskurserna är 3 å 4 mån. Varje år med början. 4 mån. kurs d. 15/1. 3 mån. kurs d. 15/2. Sommarkurs 3 mån. 1/6. Höstkurs 4 å 3 mån. d. 15/8 o. d. 15/9. Yrkeskurs 1-årig. Exam. husmoderslärarinnor. Plats efter kursens slut). Fullständigt prosp. och ref. mot porto. Föreståndarinnan.

Utmärkta organ

fr

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnan.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Göteborg: Göteborgs Aftonblad.

Halmstad: Tidningen Halland.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Helsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bärgslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skellefteå: Norra Västerbotten.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad.

Sollefteå: Nord-Sverige.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Tranås: Tranås Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Uppsala: Tidningen Uppsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotlänningen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonssblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.

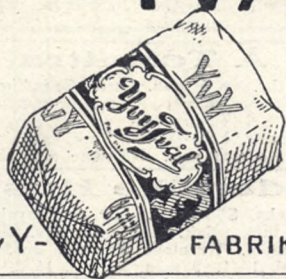
Östersund: Östersunds-Posten.

Idun



är det ej att få en ungdomligt vacker hy genom att dagligen använda den av välgörande vegetabiliska oljor och essenser framställda

YvY - Tvålen



Pris 1:- kr. pr. st.

AKTIEBOLAGET YvY-FABRIKEN, YSTAD.

Gunderström N 31



**RECEPTET
FÖR
DAGEN**



PROESSDORF

Makaronipudding med höns

(för 6 pers.).

150 gr. svenska makaroner, 1½ lit. vatten, ½ msk. salt (8 gr.), 2 hg. kokt hönskött (rester), 2 hg. kokt, rökt skinka, 4 äggulor, 2 dcl. grädde, 30 gr. riven ost, salt, vitpeppar, 2 äggvitor.

Till formen: ½ msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Makaronerna sköljas och påsättes i kokande, saltat vatten och få koka 15—20 min. De upphållas i durkslag och överspolas med kallt vatten, varefter de väl få rinna av. Då de avsvanat, iröres äggulorna, det fint skurna hönsköttet och skinkan, likaledes skuren i fina tärningar och grädden tillsättes. Blandningen avsmakas med den rivna osten och kryddorna. Sist slås äggvitorna till hårt skum och nedröres försiktigt. Blandningen slås i väl smord och brödbeströdd form och kokas i vattenbad i ugnen eller ovanpå spisen ¾—1 timme.



Gör söndags- utflykterna i Eder egen Ford!

Under de vackra, friska söndagarna just nu är en utflykt i Ford Fordor Sedan en härlig rekreation. Den är lätt och tar sig fram överallt — Ni kan söka upp de vackraste omgivningarna och njuta av deras skönhet. Ni är oberoende av tid och avstånd. Inredningens många praktiska detaljer öka färdens behag.

Köp en Ford Fordor Sedan nu. Ni har en ofantlig nytta av den, både för Eder egen och Eder familjs räkning.

Ford

FORDOR SEDAN

Pris kr. 3,325: — inkl. gummiskatt för Stockholm, Göteborg eller Malmö. Exkl. leveranskostnader och frakt till köparens ort. Auktoriserade Ford-försäljare och reparatörer över hela landet.

S. 88—1/2.